1 ŞUBAT 1987, NO: 35

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN
JÎBO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEVİK

3.- DM

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbın! Karkeren hemû welatan û gelen bındest yekbın!

"İRTİCA" TARTIŞMALARI, ORTADOĞU'DA SAVAŞA MÜDAHALE HAZIRLIKLARI VE BİZ...

"LAİK" KEMALİST FAŞİZM İLE; ŞERİATÇI-DİNCİ FAŞİZM ARASINDA TERCİH

"KIRK KATIR MI / KIRK SATIR MI?"

TERCİHİDİR!

İŞÇİ SINIFI VE EZİLEN-SÖMÜRÜLEN YIĞINLAR İÇİN GERÇEK KURTULUŞ

DEMOKRATİK HALK DEVRİMİNDEDİR!

Ülkemiz 1986'nın sonu/1987'nin başında yeniden alevlendirilmiş bir "irtica" tartışmasına sahne oldu.

Faşist cunta markalı Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'nun aldığı, üniversitelere "çağdaş kıyafetle girilmesi" kararına bağlı olarak, üniversitelere "türbanla girilmesi" nin yasaklanması ve bunun uygulamaya konması; bir "türban" tartışmasını, ve örgütlü bir türbanlılar hareketini gündeme getirdi.

Boyalı, gerici ve faşist basın günlerce bu sorunu işlediler.

YÖK'ün aldığı kararı protestolar kısa sürede gelişti.

Son dönemde gelişen işçi direnişleri ve grevleri; YÖK'e karşı demokratik temelde öğrenci direnişleri; emekçi yığınlar arasındaki pahalılığa, zamlara, vb. karşı yer yer eylemlere dönüşen, giderek artan tepkiler; Türkiye Kürdistanında PKK'nın başını çektiği silahlı eylemler; ve hakim sınıfların katliamları; Ortadoğu'da İran-Irak savaşındaki gelişmeler; ABD emperyalistlerinin Ortadoğu'ya askeri müdahale hazırlıkları; Türkiye Cumhuriyeti devletinin açık savaş hazırlıkları vb. şeyler bu gürültülü tartışma içinde ikinci plana itildi! Ve ortaya ilginç kamplaşmalar çıktı!

Bir yanda başını Kemalist-faşist cunta şefi Evren'in çektiği, kendini "laik"liği, "irtica"ya karşı! koruma cephesi olarak tanıtan bir cephe! Bu cephe, Evren'den, Kemalizmin has partisi CHP'nin mirasını devralma iddiasındaki SHP'ye; bir dizi SHP'li yazardan, ANAP içinde "liberaller" diye adlandırılan kanada; güya çağdaş "Türk kadını"nın temsilcisi olma iddiasındaki bir dizi kadın derneğine; Evren'e laikliğe yeterli özen göstermediği eleştirisini getiren DSP'ye; sorunu "çağdaşlık mı - demokrasi mi" biçiminde koyup, önce çağdaşlık diyen Metin Toker'e; "özgürlüklerin özgürlükleri yoketmek için kullanılmasına izin verilemez" doğru gerekçesi ile faşist devletin yanında yeralan M. Ali Aybar'a (Nokta, 14.12.1986) vb. kadar uzanıyordu. →

İÇİNDEKİLER

Diğer yanda ise, örgütlü şeriatçı hareketten; yıldızı sönen, sonradan erip şifa dağıtmaya başlamış seks artisti eskilerine; Kuran'daki ayetlerin sayıları üzerinden, onun ne kadar "bilimsel" ve keramet dolu olduğunu ispatlamaya çalışan "islam alimleri"ne; Tahran Radyosundan; Erbakan'dan; son dönemde demokrasi havarisi kesilen Demirel'ine; demokrasi adına dincilerle elele olmaktan mutluluk duyar hale gelen M. Belge gibi "legal Marksistlere"(!); örgütlü dinci hareketle "faşizme karşı mücadele cepheleri" kurmaya hevesli sosyal-faşist T"K"P'sine kadar uzanan bir başka cephe vardı.

Rauf Tamer, Nazlı Ilıcak vb. bazı "laiklik" yanlıları ise; türbanın yasaklanması ile geniş yığınların din duygularının rencide edileceği, bunun "dinci"lere yarayacağı gerekçesi ile "makul bir çözüm" öneriyorlardı.

MİT'e yakınlığı ile tanınan Güneri Cıvaoğlu, tartışmanın civcivli bir anında devreye "Ordu'nun mektubu" denen bir mektubu sokuyor; Ordu'nun irticaın gelişmesinden rahatsız olduğunu, sivil yöneticilere ültimatom verdiğini ima ediyordu. Kamuoyu bir süre de bununla meşgul ediliyor; mektup gönderdiği, ve aldığı söylenenler böyle bir mektubun varolmadığını açıklıyordu.

Gerçekten de türban konusunda YÖK'ün sert çıkışı; ardından siviller giyinmiş cunta şefi Evren'in demeçleri, örgütlü şeriatçı -dinci akıma "demokratik hakları" savunma görünüşü altında ortaya çıkma ve etkisini genişletme imkanı veriyor; uzun süredir sesi çıkmayan Erbakan bir cuma namazı sonrası, İstanbul'da 4000 kişinin katıldığı bir korsan gösteriyle, "Şeriat isteriz" sloganlarına bağlı bir basın toplantısı düzenleyebiliyordu.

Bu Cuma'nın ertesi günü, bu kez de Konya 4000 kişilik bir başka "Şeriat isteriz" gösterisine sahne oluyordu.

Bu konudaki tartışmalar, bir yanı ile ve bir bağıntıda, bugünkü yönetim arasındaki işbölümünü de bir kez daha belgeliyor: Askeri faşist cuntanın şefi Evren açıkça "Şeriat" isteklerine karşı tavır takınır, ve tehditler savunurken; din etkisindeki geniş yığınların da oyuna ihtiyaç duyan ANAP; Cunta icazetli "sivil başbakan" Özal'ın şahsında bir ortayol tutturmayı deniyordu. Evren "irtica tehlikesi"ne dikkat çekerken; Özal bir yandan "Evren ile aynı görüşte" olduğunu söylüyor, bir yandan da "irtica tehlikesi abartılmamalıdır", "irtica potensiyel tehlikedir" vb. ile kendini ondan ve YÖK'ten ayırmaya çalışıyor; türban yasaklaması konusunda "günahı yasaklayanların boynunadır" biçiminde bilimsel(!) açıklamalarla havayı yumuşatmaya çalışıyordu.

Başbakan Özal; "irtica potansiyel tehlikedir" ile dindar vatandaşları karşısına almamaya çalışırken; başbakan hanımı bayan Özal, utanmadan adına konuştuğu "Çağdaş Türk Kadını" adına "irticaya" veryansın ediyor; o da böylece "laik"likten yana "ilericiler"-"zinde güçler" vb. nin nabzına göre şerbet veriyordu.

Ocak'ın üçüncü haftasında yapılan Özal-Evren görüşmesinin ardından Özal'ın yaptığı açıklamalar, YÖK'ün aldığı kararda belli düzeltmeler yapılarak, bu sorun'un daha fazla kışkırtılmaması noktasında, bugünkü Evren-Özal yönetiminin bir fikir birliğine vardığını göstermektedir. Bu görüşme ertesi, basındaki kampanyanın hızı da kesilmiştir.

Açlık grevi ev
taşınd
"Derf yürüyüşü"ne rektörün bakışı:
"Kendini bilmezler"
İlâhiyat'da da türban kısıtlaması
İstanbul'da 6 yıl sonra ilk eylem
Bin öğrenci direnis yaptı
YÖK'ü protesto yürüyüşü başladı
Sokakta sabahladılar

BÜTÜN BU GELİŞMELER
NEYİN İFADESİDİR?
NEYİ GÖSTERMEKTEDİR?

Gelişmeler önce, Türkiye'de şeriat düzeni isteyen örgütlü dinci bir akımın varlığını, ve geliştiğini göstermektedir.

Değişik kaynaklarca yapılan çeşitli araştırmalar, şeriat düzeni isteyenlerin bütün toplum içinde oranının %10 civarında olduğunu; bu oranın özellikle gençler içinde, öncelikle de ortaokul-lise gençleri içinde %20'lere kadar varabildiğini göstermektedir. (Bkz. Milliyet'te ve Cumhuriyet'te Ocak

ayı içinde yayınlanan kamuoyu araştırmaları)

12 Eylül askeri faşist cuntası döneminde Türkiye'de varolan faşist "dünyevi" düzenin bütün iğrençliği, korkunçluğu ile emekçi yığınların sırtına bindiği; maddi-manevi yoksulluğun, sefilliğin en uç noktalarına çıktığı gözönüne alındığında; yığınların içinde bir yandan bu sefalete tepki; diğer yandan bu sefaletin bir ifadesi olarak din'e geçmişe oranla daha çok yöneliş olması şaşırtıcı değildir.

12 Eylül faşist cuntası döneminde bütün devrimci ve demokratik örgütlenmeler faşist tedbirlerle yokedilirken; dinci örgütler ile girilmiş olan açık- ve gizli ittifaklar göz önüne alındığında; dinci örgütlenmelerin her türlü imkandan yararlandıkları gözönüne alındığında, onların gelişmiş olması tabii sonuçtur.

Bu gelişme, İran'daki dinci-faşist Humeyni rejiminin, nüfusun çoğunluğunu müslümanların oluşturduğu tüm ülkelerde, örgütlü şeriatçı akımlara verdiği maddi destek ve İran devriminin pan-islamizm konusunda oynadığı manevi destek rolü gözönüne alındığında, yine şaşırtıcı değildir.

Yine şeriatçı-dinci hareketin yurtdışında, öncelikle Batı Almanya'da; "en alttakiler" durumunda olan Türkiyeli işçilerin en geri kesimleri arasında önemli ölçüde taban bulması; Türkiyeli işçilerin yurtdışındaki maddi-manevi yaşam şartları gözönüne alındığında hiç de şaşırtıcı değildir.

Bir bütün olarak yaklaşıldığında, koparılan tüm gürültülere rağmen, bugün Türkiye'de örgütlü şeriatçı hareket, kısa dönemde iktidarı ele geçirecek güçte değildir. Ama bu olgu olduğu kadar; artık din silahının önemli ölçüde Kemalist faşistlerin halk yığınlarını uyutmak için kullandığı silahlardan biri olmaktan çıkıp; dinci devlet kurmak isteyen, Kuran'ı anayasa yapmak isteyen açık şeriatçı akımın Kemalistlere karşı da kullandığı bir silah haline geldiği; ve bu akımın gelişme hızının oldukça yüksek olduğu da olgudur!

Bu gelişme Kemalist-faşistleri korkutmuş; onlar bu gelişmeye karşı —ruhları çağırıp da onlarla başa çıkamadığında ustasını çağırma durumuna düşen büyücü çırağı misali— tavır takınmak zorunda kalmıştır.

Kuşkusuz, Evren'in ve diğer Kemalist-faşistlerin bu konuda bunca sert tavır takınmalarında; onların şeriat'ı, kendi iktidarları karşısında potansiyel bir alternatif olarak görmelerinin önemli rolü vardır.

o o o o o

Bu yönü ile Türkiye'deki şeriat tartışması, Kemalist faşistlerle dinci-şeriatçı faşistler arasındaki iktidar dalaşmasının bir ifadesidir.

Bu dalaşma, bu dalaşmanın her iki yanını oluşturan güçler açısından, belli tarihi geleneği olan bir dalaşmadır da.

Kemalistler, Türkiye'de hakim din olan din'e karşı başlangıcından itibaren ikili bir tavır takınmışlardır. Bu tavrın bir yanı; kendi iktidarları için, islamı kendilerine göre yorumlayarak, dini kullanmak biçiminde özetlenebilir. Diğer yan ise; kendi ırkçı-Türkçü-şöven faşist iktidarlarına karşı bir iktidar alternatifi olan ümmetçi-şeriatçı akıma düşmanlık; onu elden geldiği ölçüde —ve fakat nüfusun büyük çoğunluğunun müslüman olduğunu da unutmadan!— geriletmek, iktidar dışında tutmak ve eğer becerilebilirse yoketmek için mücadele olarak özetlenebilir.

Bu iki yönlü siyasetin uygulanmasında Kemalistler, duruma göre yer yer şeriatçı-dinci akımın en azından belli bölümleriyle geçici ittifaklara da girmiştir. Kurtuluş savaşı yıllarında M. Kemal'in, şeriatçı-dincilerin işgale karşı olan kesimleri ile girdiği ittifak; faşist Evren cuntasının 1982 Anayasa oylaması sırasında Süleymancılarla girdiği ittifak vb. bunlara örnektir. Ama bu ittifaklar hep geçici olmuş; iki taraftan biri —daha çok da Kemalistler— kendilerini güçlü hissettiklerinde, iktidar dalaşı çeşitli biçimlerde yeniden gündeme gelmiştır.

Kemalistler kurtuluş savaşı sonrasında bu iktidar dalaşında hilafetin kaldırılması, tekkelerin, zaviyelerin vb. yasaklanması vb. reformlar ile dinci örgütlenmeleri önemli ölçüde geriletmiş; laiklik adına dini devlete bağlama yolunu tutarak; kendilerine bağlı, kendilerinin yorumladığı biçimde reforme edilmiş bir müslümanlığı Kemalist-faşist diktatörlüğün ideolojik dayanaklarından biri haline getirmeye çalışmışlardır. Onların bu çabaları, gerçek şeriatçılar tarafından her zaman "zındıklık", "allahsızlık" vb. olarak yorumlanmış; onların saldırı hedefi olmuştur. Yer yer din'in elden gitmesine karşı cihat çağrıları ile ortaya çıkan yerel şeriatçı ayaklanmalar —Menemen'de olduğu gibi— faşist şiddetle bastırılmış; ve iki ayrı tipte gericilik arasındaki bu çelişme ve çatışmalar, Kemalistler tarafından her zaman "ilerici"lerin "hortlayan irtica"ya karşı mücadelesi olarak tanıtılmıştır.

Şeriatçı-dinci hareket, Türkiye'de Kemalistlerle iktidar dalaşında, her dönemde kitlenin en geri kesiminin en geri duygularına seslenerek güçlenmeye çalışmış; kitlenin geri kesimlerinde varolan, kendini "gavur düşmanlığı" biçiminde gösteren ilkel anti-emperyalist duyguları da özellikle son dönemde —İran'da Humeyni hareketinin başarısından da esinlenerek— kullanmaya başlamıştır. (Bu bağıntıda, geri kitlenin dini duyguları ile, bu duyguları sömüren ve bunları iktidar dalaşında kulla-

nan örgütlü-şeriatçı hareket birbirinden ayrılmaya çalışılmalıdır.)

Şeriatçı-dinci hareketin istediği, ümmet ilkesi üzerine kurulu; Kuran'ı anayasa olarak kabul eden; mollaların, imamların, hocaların devlet görevlerini üstlendiği bir islam devletidir. Böyle bir devlet ancak, Kemalistlerin dini kendine bağlamaya çalışan, Türk şövenizmi, ırkçılık ilkesi temelinde kurulu güya laik devletinin yıkılması ile kurulabilir. O halde şeriat tartışmasının ardında bir yanı ile gerçekten de birbirinin alternatifi olan iki ayrı faşist gücün geçmişten bu yana çeşitli boyutlarda ve biçimlerde süregelen, son dönemde alevlendirilen gerçek bir iktidar dalaşı yatmaktadır.

Kemalist faşistlerin bu tartışmayı son dönemde alevlendirmelerinin temel nedenlerinden biri, potansiyel tehlikenin giderek büyümesi; ve evet, az da olsa, Kemalist faşist devletin temel kurumu orduya sızmaya çalıştığının ortaya çıkmış olmasıdır. Onlar —İran'da Şah usulü— korkulu bir rüya görmektense, tehlike henüz fazla büyüyüp dal-budak salmadan müdahale ihtiyacı duymuşlardır. Tartışmanın son dönemde böyle alevlendirilmesinin bir sebebi budur.

*

Ama son dönemde kızıştırılan "irtica tartışması"nın tek nedeni bu olmadığı gibi, esas nedeni de bu değildir. İrtica tartışmasının son dönemde bizzat cunta şefi Evren; cuntanın doğrudan denetimindeki YÖK gibi kurumlar aracılığı ile alevlendirilmesinin esas nedeni; Türkiye içinde işçi sınıfında, emekçi yığınlarda; ve gençlik arasında son dönemde gelişen hareketlenme; Türkiye Kürdistanında gelişmekte olan, PKK'nın başını çektiği eylemlerde "kökü kazınamadığı" ispatlanan Kürt Milli Hareketi ve yeniden örgütlenme çabaları meyvelerini yavaş yavaş vermeye başlayan örgütlü devrimci hareketteki hareketlenmelerdir. Türkiye içinde cunta ve onun sivil Özal hükümeti giderek tecrit olma; ve giderek yeniden şekillenen bir sınıf mücadelesi, ve milli mücadele karşısında kendilerini bulmaktadır. Diğer yandan hakim sınıfların kendi içindeki siyasi dalaşmalar da bir yanda cunta yanlılar; diğer yanda demokrasi havarisi kılığına bürünmüş "eski" sivil siyasetçiler önderliğindekiler arasında iyice kızışmış durumdadır. Dikkatlerin bu noktalardan başka noktalara çekilmesi, cunta ve Özal hükümeti açısından elzemdir.

Diğer yandan uluslararası planda Ortadoğu'da çok önemli gelişmeler olmaktadır. İran-Irak savaşında, son aylarda ilk defa İran'ın Irak'ı askeri olarak yenmesi olasılığı, İran'ın Irak'ta bir "Irak İslam Cumhuriyeti" kurabilmesi olasılığı gündeme gelmiştir.

Bu olasılık karşısında, Batılı emperyalistler açık tavır takınmışlar; böyle bir gelişme karşısında askeri müdahale tehditleri savurmaya başlamışlar; ABD emperyalistleri 30 kadar savaş gemisini Doğu Akdeniz'de yoğunlaştırmış; dışişleri bakanının ağzından "Amerika'nın çıkarları sarsıldığında müdahale hakkının doğacağı" vb. açıklamaları yapmıştır. Kıbrıs'taki NATO üsleri, Türkiye'deki NATO üsleri, ve İncirlik/Adana ABD üssü bir askeri müdahale ihtimali için hummalı faaliyetler içine girmiştir. Aynı dönemde Lübnan'daki bazı adam kaçırma ve bunları rehine olarak kullanma olayları, Ortadoğu'da ABD'nin askeri müdahale tehdit ve hazırlıklarının yeni bir bahanesi yapılmıştır.

Batılı emperyalist ülkelerin başkentlerinde bu olasılık karşısında Türkiye'nin Musul-Kerkük bölgelerini işgal ederek, Batının bu petrol kaynaklarını garanti altına almasının gerekliliği ve mümkünlüğü yüksek sesle konuşulmaya başlanmıştır. Faşist Türk ordusu, Kürt milli hareketine saldırı içinde Irak'ın kuzeyini zaten kendi operasyon alanı içinde gördüğünü defalarca kanıtlamıştır.

Batıda emperyalist metropollerin başşehirlerinde başlatılan Musul-Kerkük tartışması, Türkiye'de de emperyalist uşağı faşist hakim sınıfların boyalı basınında, radyo-televizyonunda gündemin baş maddelerinden biri haline getirilmiştir. Hakim sınıfların çeşitli sözcüleri; Musul-Kerkük'ün tarihi olarak "Misak-ı Milli" sınırları içinde olduğu; oralarda "1,5 milyonun üzerinde baskı altında yaşayan soydaşımız"ın olduğu gibi açıklamalarla, Musul-Kerkük işgalinin ideolojik hazırlıklarını yapma, kitle içinde ortam yaratma işine soyunmuşlardır. Tercüman-Milliyet gibi gazetelerde yayınlanan Musul-Kerkük dizileri; televizyonda yayınlanan aynı içerikli diziler, bu hazırlıkların parçalarını oluşturmaktadır. Şimdi ANAP'a transfer olmuş olan Kamran İnan'ın şu sözleri bu konuda hakim sınıfların tavrının bir örneğidir:

"Körfez bölgesinde ise İran'ın Basra'yı düşürmesi halinde Irak'ta ikinci bir hükümet kurma girişimi olacak. Bu önemli bir gelişmedir. Çünkü Irak'ta, İslam Cumhuriyeti adı altında yeni bir devlet kurulacak. Batılı ülkelerin böyle bir durumda Türkiye'nin bölgedeki çıkar ve haklarını korumasına ses çıkaracaklarını tahmin etmiyorum. Tersine, destekleyecekleri kanısındayım." (4 Şubat, Milliyet)

Dışişleri bakanlığının Saddam rejiminin devrilmesi, Iran'ın Basra'yı ele geçirmesi, Irak'ta İran'dakine benzer bir "İslam Cumhuriyetinin kurulması" ihtimali karşısındaki <u>resmi tavrı</u> ise şöyle:

"Türkiye böyle bir gelişmede müdahale etmezse ortaya çıkacak yeni duruma katlanmak zorunda kalacaktır. Müdahale ederse de bunun sonuçlarını göze alacaktır." (Milliyet, 5 Şubat 1987)

Yani bugünkü yönetim gelişmelere göre tavır takınacaktır. Hakim sınıfların sözcülerinin bir kesimi açık müdahale yanlısı tavır takınır, Kıbrıs usulü bir fırsat değerlendirme savunurken; bir diğer bölümü "temkinli" gidilmesinden, sözkonusu bölgede ancak NATO'nun bir geniş askeri harekatının parçası olarak yer almanın "Türkiye'nin menfaatleri" açısından daha yararlı olacağını savunmaktadır. (M. Ali Birand, Milliyet, 4 Şubat) Bu iki yan arasında öze ilişkin bir fark yoktur. İkisi de Musul-Kerkük'ün Türk topraklarına katılmasının "hakkı" ve doğru olacağı görüşündedir. Sorun bunun için konjonktürün uygun olup olmadığı sorusunda düğümlenmektedir.

Öte yandan İran bağıntısında sorun yalnızca "İran İslam Cumhuriyeti"nin Irak'ta bir islam cumhuriyeti oluşturulması yönündeki faaliyetleri de değildir. İran'ın pan-islamist tavırları, Türkiye'de bir şeriat devleti kurulması yönündeki resmi propagandası; ve Türkiye'deki şeriatçı güçlere maddi-manevi desteği de Türkiye'deki Kemalist-faşist iktidarın hiç hoşuna gitmemektedir. Tahran Radyosu Türkiye'ye dönük yayınlarında: "Müslümanlar artık zincirlerinden başka kaybedebilecekleri birşey olmadığını anlamış bulunuyorlar ve en büyük silah olan imanı uğruna, her tehlikeyi göze alarak mücadeleye atılmak, ölümü kabullenmek, silahını kuşanmak vaktinin geldiğini yeniden idrak ediyorlar" şeklinde çağrılar yapmaktadır. Bu çağrılar, Türkiye'deki faşist iktidarın sert tepkisi ile karşılanmakta; Türk boyalı basını, radyosu-televizyonu İran'a yönelik tehdit, hakaret ve kışkırtıcı tavırlarla dolmaktadır. "İki günde Tahran'a gireriz", "Ayaklarını denk alsınlar" tehditleri (R. Tamer, Tercüman) vb. İran'ın Türkiye'de şeriatçı akıma verdiği destekten duyulan rahatsızlığın bir ifadesidir. Bu bağıntıda sorun aynı zamanda pan-islamist ideolojik ile yayılmaya çalışan İran ile; "laik" Kemalist-faşist ideoloji altında yayılma hevesleri ve girişimleri içindeki Türkiye'nin Ortadoğu'daki — emperyalist, sosyal-emperyalist güçlerin gölgesinde ve denetimindeki— hakimiyet dalaşıdır da. Pan-islamizm bağıntısında ise, geçmişi oldukça uzun olan İran'da hakim Şii önderliği mi / Türkiye'de hakim Sünni önderliği mi biçiminde görünmektedir sorun.

Sorunun bir başka yönü, Türk faşistlerinin İran-Irak savaşında doğan iktidar boşluğundan önemli ölçüde yararlanan Kürt milli hareketinin giderek daha fazla gelişmesi; ve İran ile Kürt milli hareketinin bir ittifak içine girmesi; bu ittifak içinde daha da güçlenme ihtimali karşısında duyduğu korkudur. İran şeriatçı rejiminin Kürt milli hareketini Irak'taki iktidara karşı mücadelesinde kullanmak amacı ile yaptığı, "Kerkük Kürtlerindir" biçimindeki açıklamalar; bir Irak İslam Cumhuriyetinde Kürtlere özerk bölgeler verilebileceği yönündeki açıklamalar, Türk faşistlerini aşırı ölçüde rahatsız etmektedir. Diğer yandan Türkiye Kürdistanında (Kuzey Kürdistan'da) aktif bir silahlı mücadele sürdüren PKK'nın Üçüncü Kongresinde yaptığı: "Kongre başta İran devrimi, Suriye ve Libya'nın emperyalizme karşı tavrı ile taktik düzeyde de olsa ittifakın daha da geliştirilmesi gereğini ortaya koydu. İlişkileri stratejik düzeye çıkarmanın önem taşıdığını, bunun için sabırlı ve geniş açılı yaklaşımın önemini belirtti" (PKK'nın bildirisi) tespitleri; en azından PKK açısından İran'daki dinci-faşist rejim ile ve Suriye ve Libya gericiliği ile —aslında hayal olan ve en iyi halde PKK'nın itti-

fak kurduğu bu güçlerin uzantısı olduğu anlamına gelecek— stratejik bir ittifakın istenilir olduğu tespitleri, Türk faşistlerinin propagandalarında PKK'yı, onun şahsında da Kürt milli hareketini şeriatçı-dinci hareketin bir parçası, onun devamı olarak göstermeye çalışmasına dayanak oldu. Hürriyet, türban'ın altından "Akıncılar, Fetullahçılar, İslamcılar"la birlikte "PKK"-nın çıktığını(!) başlıktan ilan etti!

Yani gerek İran-Irak savaşının sürmesi, ve Kürt milli hareketinin gelişmesi açısından böylece bir boşluğun doğması; gerekse İran denetiminde bir Irak ve yine buna bağlı olarak Kürt milli hareketinin gelişebilme perspektifleri de Türk faşistlerini ayrıca korkutmaktadır.

Bütün bunlar bir mozaiğin parçaları gibi yanyana konduğunda; bugün Türkiye'de Kemalist-faşistlerin gündeme getirdiği irtica tartışması; İran İslam Cumhuriyeti ile askeri bir kapışmanın; Türk faşistlerinin Irak'ın kuzeyini işgal etme planlarının; ve Kürt milli hareketine daha büyük askeri darbe vurma planlarının i d e o l o j i k hazırlığı olarak da kavranmak zorundadır.

Bu bağıntıda ve bu anlamda, Türk faşistlerinin kızıştırdığı "irtica tartışması" Ortadoğu'daki süren savaşlara bir Türk faşist askeri müdahalesinin —geniş bir NATO harekatının bir parçası olarak, veya Türkiye'nin Batılı emperyalistlerin onay ve doğrudan desteği, Rus sosyal-emperyalistlerinin de gözyumması ile "yalnız" girişecekleri bir müdahalenin— ideolojik hazırlığı; cephe gerisini sağlamlaştırma operasyonudur.

*

İrtica tartışması ile Kemalist-faşistler kendilerini aynı zamanda gericiliğe karşı ilericiliği savunan bir güç olarak da göstermeye çalışmakta; ve bir dizi yarı-aydın da onların bu sahtekarlığında onlara yardımcı olmaktadır.

Açıktır ki, şeriatçı-dinci akım, ideolojik-siyasi görüşleri itibarı ile, savunduğu devlet modeli itibarı ile; toplumu sahte demokrasi sınırlarından daha da geriye çekmeyi düşleyen gerici bir akımdır. Ama bu akıma karşı Kemalist-faşistlerin mücadelesi, gerçekte "ilericilerin" gericiliğe karşı mücadelesi değildir. Güya laikliği savunan — güya diyoruz, çünkü laiklik kelime anlamı ile, din ve devlet işlerinin kesinlikle birbirinden ayrılması ve bunların birbirine müdahale etmemesini içerir; Kemalist-faşistler ise her dönemde, bir yandan kendileri devlet aracılığı ile dini kullanmışlar; diğer yandan işine gelmediği yerde ona müdahale etmişlerdir. Bugün TC devleti yüzbinlerce İmam-Hatip okulu öğrencisini yetiştirmektedir. TC'nin 1982 Anayasasına okullarda din dersi verileceği hükmü konmuştur. Devlet aktif olarak dincilik yapmaktadır— Kemalist-faşistlerin, şeriatçı-dinci gericiliğe karşı mücadelesi, g e r i c i l e r i n kendi aralarındaki bir mücadeledir.

NE YAPILMALI?

Bu mücadelede Komünistlerin tavrı, her iki tarafı da teşhir eden kesin bir tarafsızlık olmak zorundadır.

Her iki gericiliğin de işçi sınıfı ve halk yığınları açısından tercih edilemeyecek alternatifler olduğunu ortaya koymak, bütün güç ile bunun propagandasını yapmak — bu alanda Komünistlerin esas yapması gereken şey budur.

Bu yapılırken, cunta dışındaki bütün güçlerle, bu arada MSP'nin devamı olan, ve açık şeriat taraftarlarının partilerinden biri durumunda olan RP ile de "demokrasi mücadelesi" adına ittifak arayan T"K"P gibi sosyal-faşist partilerin sahte komünistliği teşhir edilmek zorundadır.

TKP, "Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri" adlı programatik belgesinde: "TKP antiemperyalist, antitekel istemleri dine dayanarak dile getiren güçleri, diktatörlüğe karşı eylembirliğine kazanmaya çalışıyor. Dünya görüşlerindeki ilkesel farklılıklar daha iyi bir dünya için ortak savaşıma engel değildir" diyor. Onun antitekelci-antiemperyalist istemleri dine dayanarak dile getirdiği biçiminde yorumladığı güçler somut olarak Erbakan'ın MSP'si, onun devamı olan RP gibi örgütlü şeriatçı hareket-tir. T"K"P'li sosyal-faşistlerin eylembirliği çağrısı, din afyonu ile ağulanmış işçilere, emekçilere değil; örgütlü şeriatçı güçlere yönelmektedir. Bunun böyle olduğu, geçmişte "cuntaya karşı" mücadele adına kurulmaya çalışılan somut ittifaklarda kanıtlanmıştır.

Bu yapılırken, RP'nin forumunda konuşmaktan mutluluk duyan; "12 Eylül'ün birçok olumsuzlukları gibi, olumlu yanları da oldu. Bunlardan biri şimdi bizlerin yan yana gelebilmesidir" diyen; "Marx gençlik yıllarında savunduğu, din halkın afyonudur, o halde ortadan kaldırılmalıdır, sözlerini daha sonra yumuşatmıştır" şeklinde sözleri Marksizmi savunma adına söyleme terbiyesizliğini ve cüretini gösteren Murat Belge gibi icazetli sosyalistlerin tavrı teşhir edilmek zorundadır.

Bu yapılırken, Marksizm adına, Marksizm-Leninizm, Sosyalizm, Komünizm adına konuşan her türden ve renkten revizyo-

nist ve oportünist akımın bu konudaki tavrı eleştirilmek, teşhir edilmek zorundadır.

Biz açıktır ki, dinler, mezhepler üzerinde baskılara karşıyız. Ve bizim için din, soruna devlet açısından yaklaşıldığında, "herkesin özel işidir", öyle kavranmak zorundadır. Ama bizim tek tek kişilerin din, mezhep özgürlüğünü savunmamız, hiç bir şekilde örgütlü şeriatçı hareketi desteklememiz; demokrasiyi savunmak adına onların yanında yeralmamız, onlarla ittifak içinde olmamız, ya da ittifak aramamız anlamına g e l m e z.

Tek tek kişilerin, ve geniş emekçi yığınların dini duyguları, ve uygulamaları ile; bu duyguları kendi iktidar amaçları için kullanan şeriatçı, ve Kemalist-faşist din sömürücülerini birbirinden ayırmayı bilmemiz gerekir.

Bizim bu konudaki tavrımız; Marksist-Leninist klasiklerimizin, dine karşı tavırlarında ortaya konmuştur.

Bu yazının ekinde yayınladığımız bazı alıntılar, bu tavrın genel hatlarını belirlemektedir.

Bizim dini inançlara sahip işçilere, köylülere, tüm ezilenlere çağrımız şudur:

* TANRI, PAŞA, BEY, AĞA, SULTAN, *
* NASIL BİZLERİ KURTARIR? *
* BİZİ KURTARACAK OLAN *
* KENDİ KOLLARIMIZDIR! *

Kurtuluş; sefaletten h a y a l i k a ç ı ş ı n yolu olan dinde değildir!

Bugün şeriatçıların istediği şeriat iktidarı İran'da uygulanmaktadır! İşçilerin, köylülerin, emekçi yığınların allah adına, kendi sınıf kardeşlerinin üzerine saldırtıldığı, yüzbinlerin sözde "Allah aşkına", gerçekte ise gözü dönmüş mollaların iktidarı; yayılma emelleri aşkına kurban edildiği bir düzen, işçilerin-köylülerin-emekçilerin menfaatlerini savunan bir düzen değildir!

İşçilerin grev hakkını "Allah aşkına" ortadan kaldıran bir düzen; işçilerin-köylülerin değil Mollaların iktidar olduğu; işçilerin-köylülerin haklarının Mollaların iki dudağı arasında bulunduğu; devrimcilerin "Allah adına" işkenceden geçirildiği bir düzen; işçilerin-köylülerin kurtuluşu değildir. Şah rejimi ne kadar işçi düşmanı, halk düşmanı bir rejim idi ise; Mollaların şeriatçı rejimi de en az onun kadar işçi düşmanı; emekçi düşmanı, halk düşmanıdır.

Şeriatçı devlet isteklerine karşı, güya laik Kemalist-faşist diktatörlüğü savunmak, işçilerin-köylülerin baş düşmanlarını kendi elleri ile savunmak demektir!

Kurtuluş bugünkü emperyalizmin uşağı Kemalist-faşist diktatörlüğü işçi sınıfının önderliğinde Demokratik Halk Devrimi ile yıkmak; İşçilerin-Köylülerin Devrimci-Demokratik Diktatörlüğünü kurmakla olacaktır!

Görev bu mücadeleye atılmaktır! Görev kendimizi yalancı cennetlerle avutmak değil; dünya cennetini ellerimizle yaratmaktır!

Görev, insanın insanı sömürüp ezmediği; herkesin yeteneğine göre katkıda bulunup, ihtiyacına göre aldığı bir cennet haline getirilmesi mümkün yerküreyi; bugünkü cehennem halinde tutan; içilen su; teneffüs edilen havayı bile zehirleyen; dünyayı insanlar için yaşanır olmaktan giderek daha çok çıkaran, gözü aşırı kârdan öte birşey görmeyen emperyalizmi; sosyal-emperyalizmi ve onların her türlü gerici dayanaklarını proleter dünya devrimi ile yerle bir etmek için devrim mücadelesine katılmaktır!

Dine inanan, ve bugün şeriatçı akımın üzerinde en fazla spekülasyon yaptığı genç kızlar, ve kadınlara çağrımız şudur:

Bugünkü bütün dinler, kadının erkek karşısında "ikinci sınıf insan" olduğu düşüncesini savunmaktadır, erkeğin kadına üstünlüğü ve hakimiyetini sürdürmeyi kendine temel almıştır.

Bütün dinler içinde islamiyet, kadının erkeğe bağımlılığını, "cinsel ve ev köleliğini" en açık bir biçimde savunan bir dindir.

Şeriatçıların sizlere kurtuluş olarak sunduğu düzende; mahkemeler önünde iki kadının şahitliği, bir erkeğin şahitliği ile eşit olacaktır! İki kadın kanun karşısında resmen bir erkekle eşit sayılacaktır!

> "Erkeklerinizden iki şahit tutun; eğer iki erkek bulunmazsa, şahitlerden razı olacağınız bir erkek, —biri unuttuğunda diğeri ona hatırlatacak— iki kadın olabilir" (Bakara suresi, 282. ayet).

Miras hukukunda, kadın 1 alıyorsa, erkek iki alacaktır!

> "Eğer mirasçılar erkek ve kadın kardeşlerse, erkeğe, iki dişinin hissesi kadar vardır." (Maide suresi, 176. ayet).
> "Allah çocuklarınız hakkında, erkeğe iki dişinin hissesi kadar tavsiye eder." (Nisa suresi, 11. ayet)

Cinsel alanda, kadın, erkek istemediği zaman, onun "Boş olsun" demesi ile boşanmış sayılacaktır! Erkeğin 4 karı alabilmesi bu düzende mümkün iken;

> "...Hoşunuza giden başka kadınlarla iki, üç ve dörde kadar evlenebilirsiniz; şayet aralarında adaletsizlik yapmaktan korkarsanız bir tane almalısınız veya sahip olduğunuz ile yetinmelisiniz." (Nisa suresi, 3. ayet).

birden fazla erkek ile ilişki kadın açısından "fuhuş" sayılıp, kadın "taşlanma" ile cezalandırılacaktır!

Bu düzende, islami kurallara uymayan

kadınlar zulümlerden zulüm beğenme özgürlüğünden başka bir özgürlüğe sahip olmayacaktır! Bu düzende, bir hemcinsiniz yanılıp da molla rejimine karşı mücadeleye girer ve bu mücadelede molla rejimine esir düşerse; eğer henüz kız ise, işkenceciler onun ırzına geçerek, islamın "kızlar idam edilemez" hükmüne uygun halde(!) idama gitmesini sağlayacaktır! Vb. vb.

Bugünkü Kemalist-faşist düzende, şeriatçıların istediği düzene karşı, kadın hakları kağıt üzerinde ve gerçekte de daha fazla olmasına rağmen; kadınlar hiç de başbakan hanımı Semra Özal'ın ve bazı burjuva kadın derneklerinin vb. göstermeye çalıştığı gibi, kurtulmuş, erkek ile eşit hale gelmiş d e ğ i l d i r . Ve sömürüye dayalı bir toplumda bu zaten mümkün de değildir.

Bizim istediğimiz çağdaş kadın, giysisi ne olursa olsun, din afyonundan kurtulmuş olsun olmasın; kendi haklarını mücadele ile elde etmiş; erkek işçi ve emekçilerle birlikte, onlarla omuz omuza ve onlarla tam bir eşitlik içinde kendi iktidarının organlarında yeralan; üretimde ve yönetimde yerini almış olan kadındır. Çağdaş kadın, kocasının, ya da ailedeki diğer erkeklerin uzantısı olmaktan çıkmış olan, kendi kaderini gerçek anlamda kendi belirleyen duruma gelmiş kadındır. Böyle özgür bir kadının yaratılması, ancak İşçilerin-Köylülerin Devrimci-Demokratik Diktatörlüğünü yaratacak devrim ile; kesintisiz sürdürülen ve proleter diktatörlüğünün gerçekleştirildiği sosyalist devrim ile; dünya çapında Komünizmin zaferi için mücadele ile; ve devrimci mücadele içinde olacaktır.

Emekçi kadınlar, tek kurtuluş yolu olan DEVRİME katılmalıdır!

Kadınları gerçek anlamda kurtaracak, özgürleştirecek olan tek yol DEVRİMDİR!

* * *

Sınıf bilinçli erkek ve kadın işçiler!...

Şeriatçı faşistler ile Kemalist faşistler arasındaki iktidar dalaşında, gerçek alternatif olan KOMÜNİZMİN kızıl bayrağını yükseltmek bizim görevimizdir.

Bu görev bugün bize, İşçilerin-Köylülerin Devrimci-Demokratik Diktatörlüğünü kurma; devrimi durmaksızın sürdürme, proleter diktatörlüğünü kurma, sosyalizmi inşa etme, Komünizme ilerleme için gerekli olan öncü kurmayın yaratılması mücadelesine omuz verme görevini yüklemektedir.

Görev TKP/ML(B)'yi bolşevikleştirmek, gerçek bolşevik bir parti haline getirmek, onu güçlendirmektir!

GÖREV BAŞINA!

Şubat başı 1987

KLASİKLERİMİZDEN ÖĞRENELİM:

D İ N Ü Z E R İ N E

K. MARX

"Dine karşı eleştirinin temeli: DİNİ YAPAN İNSANDIR, insanı yapan din değildir. Din henüz kendini bulamamış ya da kendini yitirmiş olan insanın kendine güveni ve kendine verdiği değer -dir. Ama İNSAN soyut, dünya dışında bulunan bir varlık değildir. İnsan, bu İNSANIN DÜNYASI, DEVLET, TOPLUM'dur. Bu devlet, bu toplumdur. Kendisi TERS bir DÜNYA olduğu için, TERS BİR DÜNYA BİLİNCİ'ni, dini yaratan. Din bu dünyanın genel teorisi, onun ansiklopedik açıklaması, onun popülerleştirilmiş biçimdeki mantığı, onun ruhsal 'Point d'honneur'ü (şeref noktası), onun coşkunluğu, onun ahlaki sebeplen -dirmesi, onun coşkulu tamamlanışı, onun genel avunma, ve savun

ma gerekçesidir. O insan denilen yaratığın kendi kendini HAYALİ GERÇEKLEŞTİRMESİDİR, çünkü İNSAN DENEN YARATIK gerçek bir gerçekliğe sahip değildir. O halde dine karşı mücadele, dolaylı olarak, dinin, onun ruhsal AROMA'sı olduğu DÜNYA'ya karşı mücadeledir.

DİNSEL sefalet, bir yandan gerçek sefaletin bir İFADESİ, diğer yandan ise gerçek sefalete karşı bir PROTESTO'dur. Din, köşeye sıkıştırılmış yaratığın haykırışı; ruhsuz durumların ruhu, kalpsiz bir dünyanın ruh halidir. O halkın AFYONUDUR.

Halkın sahte (hayali —ÇN) mutluluğu olarak dinin kaldırılması alebi, onun gerçek mutluluğunun alep edilmesidir. Onun kendi durumu üzerine hayallerden vazgeçmesini talep etmek, HAYALLERE İHTİYAÇ DUYULAN DURUMDAN VAZGEÇMESİNİ TALEP etmektir."

("Hegel'in Hukuk Felsefesinin Eleştirisi, Giriş", Marx-Engels Eserler, Alm. I, s. 379)

*

"Din'in eleştirisi, İNSANIN İNSAN İÇİN EN YÜCE VARLIK OLDUĞU, yani insanın aşağılanmış, köleleştirilmiş, terkedilmiş iğrenilecek bir varlık olduğu TÜM ŞARTLARI DEĞİŞTİRMEK KATEGORİK TALEBİ öğretisi ile biter." (Agy, age, s.585)

*

"

SOSYALİZM VE DİN

V.İ. LENİN

(Parçalar)

Bugünkü toplum, tamamen geniş emekçi kitlelerin, nüfusun ufak bir azınlığı; yani toprak sahipleri ve kapitalistler sınıfı tarafından sömürülmesi esası üzerine kurulmuştur. Bütün yaşamları boyunca kapitalistler hesabına çalışan "özgür" işçilere sadece kazanç sağlayan kölelerin yaşamını sürdürmeye, kapitalist köleliğin güvenini ve sürekliliğini sağlamaya yetecek oranda geçim olanağı "tanındığından", bu toplum bir köle toplumudur.

İşçilerin ekonomik baskı altında olmaları, kaçınılmaz biçimde her türlü siyasi baskıya, toplumsal aşağılanmaya, kitlelerin ruhsal ve moral çöküntüsünün artmasına yolaçar. İşçiler ekonomik kurtuluşları adına az ya da çok ölçüde siyasal özgürlük elde etmek için savaşabilirler. Ne var ki, sermaye iktidarı devrilmedikçe, ne oranda olursa olsun elde edilecek siyasal özgürlük, işçileri yoksulluktan, işsizlikten ve baskıdan kurtaramayacaktır. Başkaları hesabına çalışmaktan, yerine getirilemeyen isteklerden ve yalnız bırakılmışlıktan yılmış halk kitleleri üzerine her yerde büyük ağırlıkla yüklenen ruhsal baskı biçimlerinden biri dindir. Doğaya yenik düşen ilk insanların tanrılara, şeytanlara, mucizelere ve benzeri şeylere inanmasına yolaçışı gibi, sömürülen sınıfların sömürenlere karşı mücadeledeki yetersizliği de kaçınılmaz olarak ölümden sonra daha iyi bir yaşamın varlığına inanmalarına yolaçar. Din, bütün yaşamı boyunca çalışan ve yokluk çekenlere, bu dünyada azla yetinmeyi, kısmete boyun eğmeyi, sabırlı olmayı ve öteki dünyada bir cennet umudunu sürdürmeyi öğretir. Oysa yine din, başkalarının emeği sırtından geçinenlere bu dünyada hayırseverlik yapmayı öğreterek, sömürücü varlıklarının ceremesini pek ucuza ödemek kolaylığını gösterir ve cennette de rahat yaşamları için ehven fiatlı bilet satmaya

bakar. Böylelikle din, halkın afyonudur. Din, sermaye köleleri - nin insancıl düşlerini, insana daha yaraşan bir yaşam isteklerini içinde boğdukları bir çeşit ruhsal içkidir.

...

Din, kişinin özel sorunu olarak kabul edilmelidir. Sosyalistler, din konusundaki tavırlarını genellikle bu sözlerle belirtirler. Oysa herhangi bir yanlış anlamaya yolaçmamak için, bu sözlerin anlamı kesinlikle açıklanmalıdır. Devlet açısından ele alındığı sürece, dinin kişisel bir sorun olarak kalmasını isteriz. Ancak, Partimiz açısından dini kişisel sorun olarak göremeyiz. Herkes istediği dini izlemek, ya da dinsiz, yani kural olarak bütün sosyalistler gibi ateist olmakta tamamen özgür olmalıdır. Vatandaşlar arasında dinsel inançları nedeniyle ayrım yapılmasına kesinlikle göz yumulamaz. Resmi belgelerde bir tavandaşın dininden sözedilmesine de son verilmeli - dir. Kiliseye ve dinsel kurumlara hiçbir devlet yardımı yapılmamalı, hiçbir ödenek verilmemelidir. Bunlar, devletten tamamen bağımsız, aynı düşüncedeki kişilerin oluşturduğu kurumlar niteliğinde olmalıdır. Ancak bu isteklerin kesinlikle yerine gelmesi halinde, kilisenin devlete, Rus vatandaşlarının ise kiliseye feodal bağımlılıklarının sürdüğü, (bugüne kadar ceza yasalarımızda ve hukuk kitaplarımızda yeralan) engizisyon yasalarının varolduğu ve uygulandığı, insanları inançları ya da inançsızlıkları nedeniyle cezalandırdığı, insanların vicdan özgürlüğünü baltaladığı ve kilisenin şu ya da bu afyonlamasıyla hükümetten gelir ya da mevki sağladığı utanç verici geçmişe son verilebilir. Sosyalist proletaryanın modern devlet ve modern kiliseden istediği, kilise ile devletin birbirinden kesin - likle ayrılmasıdır.

...

Sosyalist proletaryanın partisi açısından, din kişisel bir konu değildir. Partimiz, işçi sınıfının kurtuluşu adına biraraya gelmiş sınıf bilinçli, ileri savaşçıların toplandıkları bir yerdir. Böylesi bir birlik, dinsel inanç biçiminde ortaya sürülen sınıf bilinci yoksunluğuna, bilgisizliğe ve geri kafalılığa kayıt - sız kalamaz ve kalmamalıdır. Din diye tanımlanan ve halkın üzerine indirilen koyu sisle, sözlerimizi ve yazılarımızı kullanarak tamamen ideolojik silahlarla savaşabilmek için kilisenin kaldırılmasını istiyoruz. Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisini, işçilerin her türlü dinsel uyutmacadan kurtulması adına mücadele etmek için kurduk. Bizim için ideolojik mücadele kişisel bir sorun değil, bütün Partinin, bütün proletaryanın sorunudur.

Madem ki durum böyledir, o halde Programımızda ateist olduğumuzu neden açıklamıyoruz? Hıristiyanların ve öteki dinlere inanların Partimize girmesini neden yasaklamıyoruz?

Bu soruya verilecek cevap, din sorununun burjuva demokratları tarafından ortaya konuluşu ile Sosyal-Demokratlar tarafından ortaya konuluşu arasındaki ayrımı belirleyecektir.

Bizim Programımız tamamen bilimsel, dahası materyalist dünya görüşü temeli üzerindedir. Bu nedenle Programımızın açıklanması demek, din sisinin gerçek tarihsel ve ekonomik kökenlerinin açıklanmasını da zorunlu kılacak demektir. Propagandamız kaçınılmaz olarak ateizm propagandasını, gerekli bilimsel yayınların yapılmasını, otokrat feodal hükümetin bugüne kadar yasakladığı ve kovuşturduğu yazıların Parti çalışmalarımızın bir dalı haline getirilmesini de içermektedir. Bir zamanlar Engels'in Alman sosyalistlerine verdiği öğüdü şimdi bizim izlememiz gerekebilir: Onsekizinci yüzyıl Fransız Aydınlanma dönemi düşünür ve ateistlerinin yazıları çevrilmeli ve geniş ölçüde yayılmalıdır.

Ancak, hiçbir koşulda din sorununu burjuva radikal demokratlarının sık sık yaptığı gibi, soyut, ülkücü bir biçimde, sınıf mücadelesinden kopuk "entellektüel" bir sorun gibi ortaya koyma yanlışına düşmememiz gerekir. Aşırı baskı temeline oturan ve işçilerin eğitilmediği bir toplumda, dinsel önyargıların sadece propaganda yöntemleriyle yok

edilebileceğini sanmak budalalık olur. İnsanlığın üzerindeki din boyunduruğunun, toplumdaki ekonomik boyunduruğun bir sonucu ve yansıması olduğunu akıldan çıkarmak burjuva dargörüşlülüğünden başka birşey değildir. Proletarya kapitalizmin karanlık güçlerine karşı kendi mücadelesiyle aydınlanmadıkça, ne kadar bildiri dağıtılırsa dağıtılsın, ne kadar söz söylenirse söylensin, proletaryayı aydınlatmak olanaksızdır. Bizim açımızdan, ezilen sınıfın, bu dünyada bir cennet yaratmak adına gerçek devrimci mücadelede birleşmesi, öteki dünya cenneti konusunda proletaryanın görüşbirliğine gelmesinden daha önemlidir.

İşte bu nedenle Programımızda ateist olduğumuzu belirtmiyoruz, ve böyle davranmak zorundayız. İşte bu nedenle, eski önyargılarını henüz sürdüren proleterlerin Partimize katılmalarını engellemiyoruz ve engellememek zorundayız. Biz her zaman bilimsel dünya görüşünü öğütleyeceğiz ve çeşitli "hıristiyanlar"ın tutarsızlıklarıyla savaşacağız. Fakat bu hiçbir zaman, yeri olmadığı halde din sorununun birinci plana alınması demek değildir. Yine bu hiçbir zaman, gerçekten devrimci ekonomik ve siyasal mücadele güçlerinin üçüncü sınıf görüşler ya da anlamsız fikirler nedeniyle birbirlerinden kopmasına, siyasal önemlerini kaybetmesine, ekonomik gelişim karşısında biryana itilivermesine göz yummamız da demek değildir.

Her yerde ve şimdilerde de Rusya'da reaksiyoner burjuvazi, gerçekten önemli, temel ekonomik ve siyasal sorunlardan, yani Rus proletaryasının devrimci mücadelede birleşmesiyle bugünlerde çözümlenmeye başlanmış olan sorunlardan kitlelerin dikkatini uzaklaştırmak amacıyla din adına mücadeleyi kendine uğraş edinmiştir. Bugün kendini Kara-Yüzler kıyımlarında gösteren ve devrimci mücadeleyi bölmeyi amaçlayan bu reaksiyoner tutum, yarın çok başka ve çok ustalıklı biçimler alabilir. Biz, durum ne olursa olsun, bu reaksiyoner tutum karşısında serinkanlı, dirençli olacağız ve temelde olmayan ayrımların etkilemeyeceği bir öğretiyi, bilimsel dünya görüşünü ve proleter dayanışmasını öğreteceğiz.

Dinin devletten ayrılması açısından, devrimci proletarya dini gerçekten kişisel bir sorun durumuna getirmeyi başaracaktır. Ve ortaçağ kalıntısı küflenmiş görüşlerden arınmış bu siyasal düzende, proletarya, din aldatmacasının gerçek kaynağı olan ekonomik köleliğin kalkması için açık ve yaygın mücadele verecektir."

*

İŞÇİ PARTİSİNİN DİN KONUSUNDAKİ TUTUMU ÜZERİNE

V.İ. LENİN

(Parça)

"...

Sosyal-Demokrasi, dünya görüşünü bilimsel sosyalizm, yani Marksizm temeline dayar. Marx ve Engels'in çeşitli kereler tekrarladıkları gibi, Marksizmin felsefi temeli, Fransa'daki onsekizinci yüzyıl maddeciliğinin ve Almanya'daki Feuerbach (ondokuzuncu yüzyılın ilk yarısı) maddeciliğinin tarihsel geleneklerini benimsemiş olan, tamamen ateist ve dine karşı tavırdaki diyalektik maddeciliktir. Unutmayalım ki, Marx'ın taslak halindeyken okuduğu Engels'in Anti - Dühring'inin tamamı, maddeci ve ateist olan Dühring'i tutarlı bir maddeci olmamak ve din ile din felsefesine açık kapı bırakmakla suçlar. Yine unutmayalım ki, Engels, Ludwig Feuerbach ile ilgili yapıtında, dini ortadan kaldırmak için değil de, yeniden canlandırmak, yeni, "yüceltilmiş" bir din kurmak için savaş açtı diye Feuerbach'a çatar. Din halkın afyonudur. Marx'ın bu sözü, Marksist dünya görüşünün din konusundaki temel taşıdır. Marksizm, bugünkü bütün dinleri, kiliseleri ve her türlü dinsel örgütü, işçi sınıfının sömürülmesini ve ezilmesini savunmaya hizmet edecek burjuva gerici

liğinin aracı olarak görür.

Engels aynı zamanda, Sosyal-Demokratlardan "daha sol" ya da "daha devrimci" olmak isteyenlerin, dine savaş açarcasına işçi partisinin programına ateist olduklarının konulması yolundaki çabalarını da sık sık suçlamıştır. Engels 1874'te Londra'da sürgünde yaşayan Blanquist geçici Komünarların ünlü manifestosundan sözederken, onların dine savaş açmalarını budalalık olarak nitelemiş ve böylesi bir savaş açmanın dine karşı yeniden ilgi duyulmasını sağlamak ve dinin gerçekten ortadan kalkmasını engellemek için en iyi yol olduğunu belirtmiştir. Engels, Blanquistleri, ezilen kitleleri din boyunduruğundan ancak işçi yığınlarının mücadelesinin; proletaryanın en taba kalarını en yaygın biçimde bilinçli ve devrimci pratiğe sokarak kurtaracağını kavramamakla suçlamış, ve dine savaş açılmasını işçi partisinin siyasal görevi olarak yorumlamanın anarşist safsatadan başka birşey olmayacağını belirlemiştir. 1877'de Anti-Dühring'de de, düşünür Dühring'in ülkücülük ve dine verdiği en ufak ödünlere karşı çıkan Engels, Dühring'in sosyalist toplumda dinin yasaklanması yolundaki sözde devrimci görüşünü de yerer.

Engels dine karşı böylesi savaş açmanın, "Bismarck'ı geride bırakacak ölçüde Bismarck'çılık", yani Bismarck'ın dine (ünlü Kültür Savaşı - Kulturkampf, 1870'lerde Alman Katolik Partisine, "Merkez" partiye karşı polis kovuşturmasıyla) karşı giriştiği mücadeleyi boşuna tekrarlamaktan başka birşey olmadığını belirtmiştir. Bismarck bu mücadele ile katoliklerin militan dinciliğini uyarmaktan ve gerçek kültür çalışmalarını zedelemekten öte bir yarar sağlamamıştır. Çünkü, siyasal ayrılık noktalarından çok dinsel ayrılık noktalarına önem vermiş, işçi sınıfının ve öteki demokratik unsurların dikkatini sınıfsal ve devrimci mücadelenin ivedi görevlerinden çekerek, en yapay, en düzmece burjuva din karşıtlığına yöneltmiştir.

Engels sözümona ultra-devrimci Dühring'i Bismarck'ın saçmalığını bir başka biçimde tekrarlamak istediği için suçlarken, işçi partisinin proletaryayı örgütlemekte ve eğitmekte sabırlı davranabileceğini, böylelikle dine karşı savaş açmak gibi siyasal bir kumara girişmeksizin dinin giderek ortadan kalkmasını sağlayabileceğini belirtmiştir. Bu görüş, örneğin Cizvitlere özgürlük verilmesini, Almanya'ya girmelerine izin çıkarılmasını, herhangi bir dine karşı polis yöntemleri uygulanmasına son verilmesini savunan Alman Sosyal-Demokrasisinin özünü oluşturan ögelerden biri olmuştur. Erfurt Programındaki (1891) ünlü "Din kişisel bir sorundur" maddesi, Sosyal-Demokratların bu siyasal taktiklerinin özetidir.

Bu taktikler artık gündelik olay durumuna gelmiş, Marksizmin ters yönde saptırılmasına, oportünizm yönünde saptırılmasına yolaçmıştır. Erfurt Programındaki bu madde, biz Sosyal-Demokratlar için, Parti olarak hepimiz için din kişisel bir sorundur biçiminde yorumlanmaya başlamıştır. 1890'larda Engels bu oportünist görüşü doğrudan doğruya karşısına almaksızın, buna polemikle değil, görüşlerini olumlu koyarak karşı çıkmıştır. Örneğin kendisi bu karşı çıkışı, özellikle vurguladığı bir sözle, Sosyal-Demokratların dini devlet işleri açısından kişisel bir sorun olarak aldıklarını, herhalde kendileri açısından, Marksizm açısından ve işçi partisi açısından soruna böyle bakmadıklarını söyleyerek belirlemiştir.

Marx ve Engels'in din konusundaki sözlerinin görünürdeki tarihçesi budur. Marksizme savruk yaklaşımı olanlar, düşünemeyen ve düşünmeyecek olanlar için, bu tarihçe Marksist çelişkiler ve bocalamalar niteliğinde, "tutarlı" ateizm ile dinin ağzına sunulan "hazır lokmalar"ın bir karışımı, tanrıya karşı açılmış devrimci savaş ile dindar işçilerin gözünü boyamaya yönelen korkakça bir tavır, işçileri ürkütmekten çekinen bir tutum arasında bocalama niteliğinde bir anlamsızlık örneğidir. Anarşist şamatacıların yazıları Marksizme bu yönde yapılmış çeşitli saldırılarla doludur.

Oysa Marksizme ciddi olarak yaklaşabilen, Marksizmin felsefi temelleri ve uluslararası Sosyal -

Demokrasi deneyi üzerinde düşüne bilen herkes, din konusundaki Marksist taktiklerin kesinlikle tutarlı olduğunu, Marx ve Engels tarafından özenle düşünülmüş bulunduğunu, birtakım cahillerin bocalama diye tanımladıkları tutumun gerçekte diyalektik maddeciliğin mutlak ve kaçınılmaz bir sonucu olduğunu hemen görecektir. Din konusunda Marksizmin görünüş teki "ılımlılığının" kimseyi ürkütmemek vb endişeden doğduğunu düşünmek çok yanlış olur. Tam ter sine, bu konuda da Marksizmin si yasal çizgisi, onun felsefi temelleri ile sıkı sıkıya bağlantı lıdır.

Marksizm maddeciliktir. Böyle olduğu için de, din konusunda en azından onsekizinci yüzyıl Ansik lopedistlerinin maddeciliği ya da Feuerbach'ın maddeciliği oranında kesin bir karşıtlığı vardır. Bu hiç kuşku götürmez. Ne var ki, Marx ve Engels'in diyalektik mad deciliği, Ansiklopedistlerin ve Feuerbach'ın maddeciliğini aşar, çünkü maddeci felsefeyi tarih alanında, toplumbilimleri alanında da uygular. Dinle savaşmalı - yız — bu, her türlü maddecili - ğin, ve doğal olarak Marksizmin ABC'sidir. Ancak Marksizm, ABC'de donmuş kalmış maddecilik değildir. Marksizm daha ileri gide rek şöyle der: Dinle nasıl savaşacağımızı bilmeliyiz, bunu yapa bilmek için de kitlelerdeki inan cın ve dinin kökenini maddeci bi çimde açıklamalıyız. Dinle savaş, soyut ideolojik propaganda çerçe vesinde kalamaz; bu tür sınırlı propagandaya indirgenmemelidir. Tersine, dinle savaş, dinin toplumsal köklerini ortadan kaldırmayı hedefleyen sınıf hareketi - nin somut pratiği ile bağlanmalı dır. Din neden hala geri kalmış şehir proletaryası, yarı-prole - tarya ve köylülerin esas kitle - sinde taban bulmaktadır? Burjuva ilericiler, radikaller ve burjuva maddecileri bu soruya, "halk cahil olduğu için" diye cevap verirler. O zaman da "Kahrolsun din, yaşasın dinsizlik! Ateist görüşleri yaymak başlıca görevimiz - dir!" diye haykırmaya başlarlar. Marksistler ise, bunun yanlış ol duğunu, yüzeysel bir görüş olduğunu, dargörüşlü burjuvaların kül tür götürme fikri olduğunu söylerler. Böylesi bir görüş dinin kökenini yeterince açıklamaz, açıklar da, maddeci biçimde değil, idealist biçimde açıklar. Modern kapitalist ülkelerde bu kökler esasta toplumsaldır. Bugün dinin en derine uzanan kolu, emekçi kitlelerin toplumsal ezikliği ve her gün, her saat emekçilere en dayanılmaz acıları, savaş, deprem vb. doğal afetler den çok daha beter kahırları çek tiren kapitalizmin karanlık güç leri karşısındaki çaresizliği - dir.

"Tanrıları korku yarattı". Ser mayenin kör —halk kitleleri ta rafından önceden sezilemediği için kör— gücünün korkusu, yani proletaryanın ve küçük esnafın yaşamının her adımında ansızın", "beklenmedik" ve "raslantısal" bir yıkıntı, yok olma, yoksul - luk, fahişelik, açlıktan ölmek gibi tehlikeler yaratan güç kar şısındaki korkusu, bugünkü dinin kökenidir. Maddeciler, mater yalizm konusunda ABC düzeyinde kalmak istemiyorlarsa, öncelikle bunu hatırdan çıkarmamalıdır lar. Kapitalist düzenin ağır işi altında ezilen ve kapitalizmin kör, yıkıcı güçlerinin insa fına bağlı olarak yaşamını sürdüren kitleler, dinin bu kökeni ne karşı savaşmayı, sermaye ege menliğinin her türlüsüne karşı birlikte, örgütlü, planlı ve bi linçli bir savaş vermeyi kendileri öğrenmedikleri sürece, hiç bir eğitici kitap bu kitlelerin kafasındaki din inancını çürüte mez.

Bu, dine karşı olan eğitici ki tapların zararlı ya da gereksiz olması mı demektir? Hayır, hiç de değil! Bu demektir ki, Sos - yal-Demokrasinin ateist propa - gandası, esas ödevine, yani sömürülen kitlelerin sömürücülere karşı sınıf mücadelesini geliştirmek ödevine bağlanmalıdır. Di yalektik maddeciliğin temelleri ni, yani Marx ve Engels'in felsefesini yeterince incelememiş olanlar bu öneriyi anlayamazlar: (ya da ilk bakışta kavrayamaz - lar). "Nasıl olur bu" derler. "Binlerce yıldır süregelen kültür ve ilerlemenin bu düşmanına (dine) karşı yürütülecek ideolo

jik propaganda, belirli görüşlerin öğretisi ve verilecek mücadele, sınıf mücadelesine, yani ekonomik ve siyasal alanda belirli pratik amaçlara yönelik bir mücadeleye mi bağımlanacak?" derler.

Bu tür sözler, Marksist diyalektiğin kavranmamış olduğunu kesin kanıtlayan karşı çıkışlardır. Bu tür çıkışları yapanları şaşırtan çelişki, gerçek yaşamdaki gerçek bir çelişkidir. Yani uydurulmuş değil de, diyalektik olan çelişkidir. Kuramsal ateizm propagandası, yani proletaryanın belirli kesimlerindeki dinsel inancın yıkılması ile bu kesimlerin sınıf mücadelesinin başarısı, ilerlemesi ve koşulları arasında kesin bir ayrım yapmak demek, diyalektiğe aykırı düşünmek, göreceli ve değişken bir sınırı kesin bir sınıra dönüştürmek, gerçek yaşamda çözülmez biçimde bağlantılı olan birşeyi zorla birbirinden koparmak demektir. Bir örnek verelim. Diyelim ki, belirli bir bölgede ve belirli bir endüstri kesiminde bulunan proletarya, biri sınıf bilinci oldukça gelişmiş ve kuşkusuz ateist olan Sosyal-Demokratlar, ikincisi köyle ve köylülükle ilişkilerini henüz koparmamış olan, tanrıya inanan, kiliseye giden, hatta —bir Hıristiyan sendika örgütlemekte olan— yerel papazın etkisindeki geri kalmış işçiler olmak üzere ikiye bölünmüş olsun. Yine diyelim ki, bu bölgedeki ekonomik mücadele bir grev sonucunu doğurmuş olsun. Bu durumda bir Marksiste düşen görev, grevin başarıya ulaşmasını öne çıkarmak, bu mücadelede işçilerin ateistler ve Hıristiyanlar olarak ikiye bölünmesine kesinlikle karşı çıkmak, bu tür herhangi bir bölünmeye engel olmaktır. Proletaryanın geri kalmış kesimlerini ürkütmek, seçimlerde sandalye kaybetmek vb. endişelerden değil, modern kapitalist toplum koşullarında Hıristiyan işçilerin Sosyal-Demokrasiye ve ateizme dönmelerinde ateist propagandadan yüz kat daha etkili olacak sınıf savaşının gerçekten gelişmesi açısından bu gibi durumlarda ateist propaganda gereksiz ve zararlı olabilir. Böyle bir anda ve böyle bir ortamda ateist propaganda yapmak, işçilerin grevdeki tavırlarına göre değil de, dinsel inançlarına göre bölünmelerini isteyen papazların <u>ekmeğine yağ sürmek</u> demektir. Ne olursa olsun tanrıya savaş açılmasını isteyen bir anarşist, gerçekte papazlara ve burjuvaziye yardım ediyor demektir (ki anarşistler <u>uygulamada</u> her zaman burjuvaziye yardım ederler). Bir Marksistin maddeci olması, yani dine karşı olması gerekir; ancak, bir diyalektik maddecinin dine karşı mücadeleyi soyut, kuramsal, değişmez bir biçimde değil de, <u>uygulamada</u> sürmekte olan ve kitleleri herşeyden iyi eğiten sınıf mücadelesinin somut temeline dayanarak yürütmesi gereklidir. Bir Marksist, somut durumu bir bütün olarak gözlemlemeli, anarşizm ile oportünizm arasındaki (göreceli, değişken olan ama mutlak varolan) sınırı ayırt edebilmelidir. Bir Marksist hiçbir zaman ne anarşistlerin soyut, sözde kalan, gerçekte ise boş "devrimciliği"ne, ne de dinle mücadeleye sırt çeviren, bunun görev olduğunu unutan, Tanrıya inanmayı kabullenen, davranışlarını belirlerken sınıf mücadelesini değil de kimseyi kırmamak, incitmemek, "beni sokmayan yılan bin yaşasın" kuralını bozmamak endişesi ile davranan küçük-burjuva ya da liberal aydınların oportünizmine düşmemelidir.

Sosyal-demokratların din konusundaki tutumlarıyla ilgili bütün sorunlar bu açıdan ele alınmalıdır. Örneğin bir papazın Sosyal-Demokrat Partiye üye olup olamayacağı sorusu sık sık ortaya atılır ve bu soruya da genellikle Avrupa Sosyal-Demokrat Partilerinin deneyi kanıt getirilerek, hiç sınırlamasız olumlu cevap verilir. Oysa Avrupa'daki deney, sadece işçi hareketine Marksist doktrin uygulanmasının değil, aynı zamanda Rusyada bulunmayan özel tarihsel koşulların (bu koşullardan daha sonra ayrıntılı olarak söz edeceğiz) sonucu olmuştur. Bu nedenle, bu soruya kayıtsız-koşulsuz olumlu cevap vermek yanlış olur. Papazların Sosyal-Demokrat Partiye üye olup olamayacakları sorusu, bütün zamanlar ve durumlar için olumlu ya da olumsuz cevaplandırılamaz. Bir papaz

gelip de, ortak siyasal çalışmamıza katılmak ister, Parti görev lerini dürüstçe yapar ve Parti Programına karşı çıkmazsa, Sosyal-Demokratların safına katılma sı olumludur. Çünkü bu durumda Programımızın ruhu ve ilkeleriyle papazın dinsel inançları arasındaki çelişki sadece kendisini ilgilendiren bir olay, kişisel çe lişkisi olacaktır. Üstelik bir si yasal örgüt, üye alırken, üye ol mak isteyenlerin görüşleri ile kendi programı arasında bir çelişme olup olmadığı konusunda sınava sokma durumunda değildir. As lında böyle bir durum Rusya'da he men hemen olanaksız olmanın yanında, Batı Avrupa'da bile ender görülen, olağanüstü bir olaydır. Ama diyelim ki bir papaz Sosyal-Demokrat Partiye üye oldu da, son ra Parti içinde aktif iş olarak din propagandası yapmaya kalkıştı, işte o zaman parti onu kesinlikle ihraç edecektir. Bize düşen, sadece Tanrıya inancını sür düren işçileri Sosyal-Demokrat Partiye lütfen almak değil, bunları partiye kazanmak için aktif çalışmaktır. Onların dinsel inanç larının yaralanmasına karşıyız, ama onları kendi programımızın ruhuna uygun olarak eğitmeliyiz. Onları bunun için örgütlemeliyiz; yoksa programımıza karşı etkin bir mücadele vermeleri için değil. Parti <u>içinde</u> düşünce özgürlüğüne hak tanırız. Ancak bu özgürlük, sınırları gruplaşma özgürlüğü tarafından belirlenen sınırlı bir özgürlüktür. Parti çoğunluğunun karşıt olduğu görüşle ri aktif olarak yaymaya çalışanlarla birlikte yürüme diye bir yükümlülüğümüz yoktur.

Bir başka örnek daha alalım. Sosyal-Demokrat Partinin bütün üyeleri, her halde hiçbir ayrım gözetmeksizin, "Sosyalizm benim dinimdir" dedikleri için ve bu söze uygun görüşleri yaymaya çalıştık ları için aynı biçimde kınanmalı mıdır? Hayır! Bu durumda Marks - izmden (bunun doğal sonucu olarak sosyalizmden) bir sapma olduğu tartışma götürmez, ne var ki bu sapmanın anlamı, özel ağırlığı durumlara göre değişir. İşçilerle konuşan birinin, sözlerini daha iyi anlatmak, konuya daha kolay girmek, görüşlerini geri kalmış kitlelerin alışıl olduğu çerçeve içinde aktarabilmek amacıyla bu tarzda konuşması bir olaydır. Bir yazarın "Tanrı yaratma"nın ya da tanrı yaratıcısı sosyaliz min (Lunachcrski ve arkadaşları örneği) propagandasını yapması daha başka bir olaydır. Birinci örnekte herhangi bir kınama; boşuna şikayetlenme, hatta bazan konuşmacının özgürlüğünü, "peda gojik" yöntemlerini seçme özgür lüğünü baltalayıcı bir tutum olduğu halde, ikinci örnekte partinin mutlaka mahkum etmesi gereken bir davranış olur. Kimile ri için "sosyalizm bir dindir" sözü, dinden sosyalizme geçişin bir biçimidir, kimileri için ise sosyalizmden dine bir dönü - şümdür.

Şimdi de Batıda "din kişisel bir sorundur" savının oportü - nist yorumuna yolaçan koşulları ele alalım. Kuşkusuz buna yolaçan koşullar bir bütün içinde, işçi sınıfı hareketinin çıkarla rını geçici çıkarlar adına feda etmek gibi oportünist davranışların tümüne yolaçmış olan koşullardır. Proletaryanın partisi <u>devletin</u> dini kişisel bir so run olarak belirlemesini ister, ancak halkın afyonu niteliğin - deki dine, dinsel batıl inançla ra karşı savaşı "kişisel sorun" olarak görmez. Oysa oportünistler sorunu saptırarak, Sosyal - Demokrat Partinin dini kişisel bir sorun gibi yorumladığı izle nimini uyandırmaya çalışırlar."

(Lenin, Eserler, cilt 15, Alm., s.404-412)

*

PKK İLE İLGİLİ ZORUNLU BİR AÇIKLAMA

SERXWEBUN'un Aralık 1986 tarihli 60. sayısında: "2. Ovacık Katliamı: 8 ilerici daha katledildi. Tüm ilericiler, devrimciler, yurtsever demokrat güçler bu oyuna dur demelidirler" başlıklı bir yazı yayınlandı. Dersim'den bir grup PKK savaşçısı imzası ile yayınlanan bu yazı, Serxwebun yazı kurulunun hiçbir açıklama ihtiyacı duymadan yayınladığı, ve bu şekilde onun sorumluluğunu taşıdığı belli olan bir yazıdır.

Bu yazıda TKP/ML'in kurucusu İbrahim KAYPAKKAYA yoldaşın çizgisi hakkında yapılan —ideolojik saldırı niteliğinde— bir dizi yanlış genel değerlendirme yanında, bugünkü menşevik TKP/ML hakkında da "kır küçük burjuvazisinin en yoz kesimini temsil eden bir eşkiya hareketi" gibi, kendini faşist hakim sınıfların kullandığı kavramlardan bile ayırma ihtiyacı duymayan bir noktada konaklayan gayrı-ciddi, genel değerlendirmeler yeralmaktadır.

Yazıda yer yer bir dizi "ilerici bürokrat"ın ağzından "Partizan'ın ipleri devletin elindedir, ona karşı dikkatli olun" biçiminde uyarılar(!) yapılmakta; ve bugün Partizan'ın yönetiminin ajanların elinde olduğu —PKK'nın İsviçre'de Partizan'la çatışmadan bu yana sistemli olarak yaygınlaştırmaya çalıştığı— tezi, olgu iddiası olarak ileri sürülmekte; ve son katliamların bu ajanların örgüt içinde hakimiyeti ele geçirmek/elde tutmak için "dürüst unsurları safdışı etme" oyunu olduğu tezi işlenmekte; ilerici ve devrimciler de tam da "bu oyuna" dur demeye çağrılmaktadır. Serxwebun'un bu iddiaları ne bu yazıda, ne de herhangi bir başka yazıda ispatlanmamış, ve bizce ispatlanması da mümkün olmayan iddialardır. Serxwebun'un bu yazıda kullandığı yöntem, boyalı-faşist Türk basınında hemen her gün PKK'yı tecrit-teşhir etmek için kullanılan yöntemlerle özde aynıdır.

Bu yazıda PKK bir bağıntıda, TKP/ML içinde ajanların yönetimi ele geçirdiği ve onların bir süreden beri —Bolşevik Partizan/Partizan ayrılığı öncesinde de— dürüst unsurları komplocu yöntemlerle safdışı ettiği iddiasına, Bolşevik Partizan'ı da şahit gösteriyor.

Yazıda Orhan BAKIR'ın öldürülmesi hakkında şöyle deniyor:

"Orhan BAKIR, 1980 Mayıs'ında Karakoçan'da bir komplo sonucu katledilmiştir. Kendisi, TKP-ML içerisinde, yozlaşan ve direnişten hızla uzaklaşan yapıya karşı direniş eğilimini temsil etme durumundadır. Katledilmesinden birkaç ay önce Türk burjuva basınında manşet haber olarak, "Orhan BAKIR, TİKKO'dan ayrılarak MLKO'yu kurdu" biçiminde haberler çıktı. Ayrıca, TKP-ML içindeki gelişmelere bir tepki biçiminde ortaya çıkan "Bolşevik Partizan" grubu, Orhan BAKIR'ın eyleme gönderilme adı altında bir komployla ortadan kaldırıldığı iddiasında bulunmuştur. Olay gecesi polisin olay yerinde ve çevresinde aldığı önlemler (olay öncesi polis olay yerinde ciddi önlemler almıştır) bir bakımdan bu iddiaları doğrular niteliktedir(!)"

Biz kategorik olarak şunu açıklıyoruz:

Orhan BAKIR'ın "eyleme gönderilme adı altında bir komployla ortadan kaldırıldığı" biçiminde bir iddia hiçbir zaman Bolşevik Partizan tarafından getirilmemiştir. Bizim böyle bir iddia ileri sürdüğümüzü iddia edenlerden talebimiz, bu iddialarını belgeli olarak ispatlamalarıdır. Bunu yapmadıkları zaman, bu iddiayı da geri çekmediklerinde, böyle bir iddiayı ileri sürenleri siyasi iftiracılar olarak damgalamak hakkımızdır.

*

A.T.İ.K. KURULUŞ KONGRESİ ÜZERİNE

ATİK (Avrupa Türkiyeli İşçiler Konfederasyonu) Kuruluş Kongresi 19-21.12.1986 tarihleri arasında yapıldı.

Bu Kongreye bazı Bolşevik Partizan taraftarı arkadaşlar da katıldılar.

Kongre özellikle bugün TKP/ML içinde çatışan ve TKP/ML'in —biz içinden ayrıldıktan sonra— kurucusu olarak içinde yer aldığı, DEH (Devrimci Enternasyonalist Hareket)'in çizgisini savunan ve kendilerini açıkça "Maocu" ilan edenlerle; şu andaki devşirmeci-menşevik merkezi çizgiyi savunanlar arasında doğrudan çatışma alanı olması açısından, ve bu örgütün gelişme yönü konusunda bilgi verici olması açısından önem taşıyordu.

*

Kongreye sunulan toplam 7 karar tasarısı vardı. Bunlar şu konularda idi:

1- Dünyada durum
2- Türkiye'de durum ve görevlerimiz
3- Enternasyonalizm konusunda bir yaklaşım
4- ATİK'in kitle çizgisi
5- Gençlik perspektifimiz
6- Kadınlar çalışmamız ve yöneleceğimiz kesimler
7- Kültür ve Sanat

Ayrıca bir de ATİK Tüzüğü üzerine tartışma gündeme alınmıştı.

*

Gerek sözkonusu karar tasarıları, gerekse ATİK Örgütleme Komitesinin hesap verme raporu, kongre öncesinde devrimci kamuoyuna yayınlanmamış; bunu bir yana bırakalım, birçok ATİK derneklerinde de üzerinde yeterli bir tartışma yürütülmemişti. "Demokratik bir kitle örgütü" olma iddiasında olan bir örgüt için gerçekten ilginç bir "demokratik uygulama" idi bu. Uygulamanın nasıl bir demokrasi olduğu böylece bir kez daha görülüyordu.

*

Sözkonusu karar tasarıları, bizim elimize bir bölgede kongreden 5 gün önce —defalarca talepten sonra— geçti.

Kongreye katılacak Bolşevik Partizan taraftarları olarak, bu karar tasarılarını yaptığımız bir toplantıda kabaca ve ilk tezler halinde şöyle değerlendirdik:

I- "ENTERNASYONAL FAALİYET ÜZERİNE KISA BİR YAKLAŞIM"

+ Karar tasarısı "proleter enternasyonalizmi"nin ne olduğu konusunda doğru Leninist pozisyonda değildir.

Karar tasarısına göre, "proleter enternasyonalizminin gerçek anlamı" "şu veya bu halkada devrim yapmaktır".... Lenin'e göre ise bir tek gerçek proleter enternasyonalizmi vardır. O da "Kendi ülkesinde ... devrim yapmak, ve her ülkede (proleter devrimci) çizgiyi (ve mücadeleyi) bütün gücü ile desteklemektir."

+ Proleter dünya devrimi süreci bağıntısında karar tasarısı, daha önce /daha 1978 AMLP/TKP-ML Ortak Açıklamasında/ yapılmış doğru berrak tespitler yerine, muğlak görüşler savunmaktadır.

+ Karar tasarısı genel konumu itibarı ile "sol"a karşı mücadele etmektedir. Tartışılan bağıntıda ise esas tehlike sağ, revizyonizmdir.

+ Karar tasarısı YDH adını kullandığı bizim pozisyonumuz hakkında "çeşitli kitle hareketlerine seyirci kalan" tespitini yapıyor. Onun "seyirci kalmak" diye adlandırdığı pozisyon, bu hareketlerin içinde eriyen bir parçası olmayı reddeden, doğru komünist pozisyonları eldeki tüm araç ve imkanlarla bu hareketler içine yoğun bir şekilde taşıyan pozisyondur. Örneğin karar tasarısında atıfta bulunulan barış hareketi içinde en fazla propaganda yapan yabancı grubun BP olduğu olgudur.

+ Karar tasarısı "Grüne/Barış Hareketi/SPD gençlik kolları" gibi hareket ve örgütleri açıkça "anti-emperyalist, ilerici" olarak nitelendirerek, bu örgütler ve hareketler içinde yeralan tek tek kişilerin muhtemel amaç ve istekleri ile, hareket ve örgütlerin genel siyasi hattı ve niteliği sorununu birbirine karıştırmaktadır.

II. "DÜNYADA DURUM"

+ Karar tasarısında savunulan kriz teorisi, emperyalist aşamaya evrimlenmiş kapitalizmin "genel buhran içine girmiş" kapitalizm olduğunu kavramayan; genel buhran içinde olan kapitalizmin, kapitalizme özgü devri krizlerin varlığını ortadan kaldırmadığını, ve fakat daha da derinleştirdiğini kavramayan bir kriz teorisidir.

+ Bu yanlış kriz teorisine bağlı olarak da yapılan somut "1980'li yıllardan bu yana dünya ekonomisi tam bir çöküntünün eşiğine gelmiştir" tespitleri de devri kriz olgusunu kavramayan yanlış tespitlerdir.

+ Karar tasarısında emperyalist ekonominin dürtüsü olarak "artı-değer" gösterilmektedir. Bu, bu bağıntıda emperyalizm ile kapitalizm arasındaki farkın kavranmadığını göstermektedir. Stalin'in "Sosyalist Ekonominin Sorunları"nda tespit ettiği gibi,

emperyalist ekonominin dürtüsü "aşırı kâr"-dır. Bu, emperyalizmin talancı ve asalak karakterini vurgulayan bir olgudur.

+ Kapitalist/emperyalist ekonominin temel özelliklerinden biri olarak "plansızlık" gösteriliyor. Bu görüşe karşı —Marx'ın bir görüşünün basitleştirilmesine karşı— Engels daha Erfurt Programının Eleştirisi'nde polemik yürütmüştür.

+ Kriz olgusuna, üreticilerin hayatındaki etkileri açısından değil, esas olarak "ekonominin büyüme oranı" açısından yaklaşılmaktadır. Ama bu oran tek başına hiç de kriz ve krizin boyutları hakkında kesin şeyler söylenmesine izin vermez. Salt büyüme oranı rakamları ile soruna yaklaşıldığında, mesela bugün Türkiye'nin kriz içinde bulunmadığı iddia edilebilir!

+ Bütün karar tasarısında "iki süper güç" teorisi, Üç Dünya teorisinin bu temel tezi, adı kullanılmadan içerik olarak savunulmaktadır.

+ Bugünkü bloklar esasta sağlam bloklar olarak görülmekte, emperyalistler arası çelişmeler esasta bloklar arası çelişmeye indirgenmektedir. Bu tavırlarla Batı Alman emperyalizmine, Fransız emperyalizmine vb. karşı tutarlı mücadele yürütülemez.

+ Üç Dünya teorisi ilginç bir şekilde "devrimin fırtına merkezleri" teorisiyle birleştirilmeye çalışılıyor.

+ "Dünyanın kırlarında yükseldiği" tespit edilen "devrim fırtınası"nın sübjektif güçlerinin niteliği konusunda abartmalı tespitler yapılıyor.

Peru, "Mao Zedung'un ışıklı yolunda /Yoldaş Gonzalo'nun yolu dense daha doğru olur herhalde —BN/ kalıcı başarılar" vb. biçiminde tanıtılıyor.

+ Hangi hareketlerin nasıl destekleneceği konusunda Stalin'in Afganistan Emiri ile İngiliz Sosyal-Demokratlarını karşılaştırdığı bir yer yanlış biçimde, bugün Afganistan'da emperyalizmin güdümündeki molla hareketlerinin ilerici gösterilmesi yanlış siyasetinin temeli yapılmaya çalışılıyor.

+ Devrim ve sosyalizm mücadelelerini destekleme görevi, bugün devrimin esas akım olduğu somut tespiti ile gerekçelendiriliyor. Açık bir biçimde "savaş esas akım" tespiti yapıldığında, bu görevlerin esas görev olmayacağı anlayışı savunuluyor. Bu yaklaşımın da Marksizm-Leninizm ile ilgisi yoktur.

+ Görev tespiti yapılan yerde, emperyalist savaş tehlikesine karşı devrimci savaş propagandası görevi yok!

III. "TÜRKİYE'DE DURUM VE GÖREVLERİMİZ"

Bu karar tasarısının Türkiye'de somut durumun değerlendirmesi ile ilgili kısmı ile uğraşmaya değmez. Çünkü bu konuda her gün başka şeyi —eskiden söylediklerinin özeleştirisini yapmadan— söyleyen bir durumdalar.

Esas üzerinde durulması gereken nokta, ATİK ve federasyonlara yüklenen görevler bağıntısıdır.

+ "Devrimci proletarya hareketinin tüm ihtiyaç ve yönelimleri doğrudan Konfederasyonun çalışmalarının merkezini oluşturur."

Peki ama kim bu "Devrimci proletarya hareketi"??? Kastedilenin işçi sınıfının kendiliğinden hareketinin, bugün açıkça hakim sınıfların kontrolünde olan hareketinin "ihtiyaç ve yönelimleri" olmadığı, işçi sınıfının bilinçli öncüsünün ihtiyaç ve yönelimleri olduğu açıktır. Öyleyse işçi sınıfının bilinçli öncüsünün kim olduğu tartışılmak zorundadır. Bunun bugün Maoizm mi olacağı / yoksa Mao Zedung Düşüncesinin yanlışları ile Marksizm-Leninizmi uyuşturmaya çalışan eklektik oportünist bir çizgi mi savunacağı konusunda iç mücadele yürüten TKP/ML olmadığı açıktır.

Eğer ATİK böyle bir karar alacaksa, o zaman bu sorunu tartışmak, evet tartışmasının da merkezine koymak zorundadır.

+ Bunun dışında sosyal-emperyalizm "unutulmuştur".

+ Kürdistan'daki durumdan PKK'nın adı anılmadan söz etme becerisi tekrarlanmaktadır. Vb.

+ Türkiye'de Kürt ulusunun ayrılma hakkı ve tüm milliyetlere tam hak eşitliği savunulmamaktadır.

IV. "KİTLE ÖRGÜTLERİ ÜZERİNE"

Bu konudaki karar tasarısı ATİF'in hangi temelde ve hangi ihtiyaçtan kaynaklanarak kurulduğu gerçeğini kavramayan bir konumda durmaktadır.

ATİF ve onun kardeş örgütleri gerçek anlamda mesleki örgütler, sendikal örgütler değildir ve olamazlar.

ATİF ve kardeş örgütlerinde insanları yanyana getiren ortak temel, onların güncel ekonomik ve demokratik talepleri temelinde (bulundukları toplum içinde) mücadele değildir.

Onları yanyana getiren temel, onların anti-faşist/anti-emperyalist, devrimci, ve bunun da ötesinde Türkiyeli belli bir devrimci örgüte de sempati duyan kişiler olmasıdır.

Kim bu gerçek durumu olduğu gibi tes-

pit etmiyorsa, ancak kendini avutmaktadır.

"Kitle örgütü olma" adına yapacağı siyaset, kendini ve başkalarını kandırmak olacaktır.

Karar tasarısı bu konuda bütünü ile sağ bir konumdadır.

V. "KADIN YIĞINLARINA YÖNELMEYEN BİR KİTLE ÖRGÜTÜ GERÇEK KİTLE ÖRGÜTÜ OLAMAZ"

VI. "GENÇLİK PERSPEKTİFİMİZ"

Bu iki karar tasarısı, IV. karar tasarısında ortaya konan genel yanlış perspektifi sözü geçen iki özel alana indirgemeye çalışan karar tasarılarıdır.

Bu iki alanda da soru şudur:

Bugün Batı Almanya ve diğer ülkelerde, gençlik ve kadınlar içinde yapılacak çalışmada ilk ve öncelikli hedef nedir?

Bizim bu soruya verdiğimiz cevap berraktır:

İleri kesimin kazanılması.

ATİK kongresine sunulan karar tasarıları ise ayrımsız kitle kazanma peşindeler.

VII. "KÜLTÜR VE SANAT ÜZERİNE"

Genel perspektifinde ilk anda göze çarpan bir sakatlık olmayan tek karar tasarısı bu olarak gözüküyor. Ancak bu bağıntıda da "Halk sanatı ve kültürü", "Yeni Demokrasinin kültürü ve sanatı" içinde öncelikle "proleter kültür ve sanat unsurlarının" geliştirilmesinin görev olduğunun vurgulanmaması; bu karar tasarısının da soruna en iyi halde "halk demokrasisi" çerçevesinde yaklaştığını, o sınırı aşmadığını gösteriyor.

Bu bağıntıda Marksist-Leninist klasikler yerine sürekli Mao Zedung'a başvurulması, yazarların öncelikle Mao'dan öğrenme yanlısı olduklarını göstermesi açısından ilginçtir.

Bu konuda esas sorun, Partizan içinde oldukça yaygın olan feodal kültür ve değer yargılarına karşı somut pratikte hangi mücadelenin yürütüldüğü, ve gelecekte yürütüleceği sorunudur.

*

Bu temel görüşler ışığında kongredeki tartışmaya müdahalede bulunma, doğru görüşlerin mücadelesini —mümkün olan ölçüde— vermek için kongreye gittik.

Bir dizi teknik aksaklık sonucu katılmamız gecikti. Kongre başladıktan sonra kongreye katıldık. Bazı arkadaşlarımız daha önceden kongre yerine gelerek BP yayınlarını sergileyen yayın masasını kurmuşlardı.

Edindiğimiz bilgilere göre, birinci gündem maddesinde şu tartışmalar yürütülmüştü:

a) Barış hareketi sorunu

— Merkez: Marksist-Leninistler barış için de mücadele ederler. Bugün Marksist-Leninistlerin görevi barış hareketine destek vermek, bu hareketin içine doğru düşünceleri taşımaktır.

— Maocu akım: Marksist-Leninistlerin esas görevi devrim yapmaktır. Marksist-Leninistler bir barış hareketi geliştirmeye çalışmazlar. Bir barış hareketi varsa, onu devrim için kullanmaya çalışırlar. Dünyada baş düşman, baş çelişki tespiti yanlıştır. Bu yanlışlıklar Komintern ve Stalin'in hatalarından etkilenmenin göstergeleridir.

İkinci gündem maddesinin tartışması, kongreye gelen 90 delegeden sadece 63'ünün bulunduğu şartlarda açılmıştı.

Bu gündem maddesinde Türkiye'de durum ve görevlerden çok, ATİK'in niteliği üzerine tartışma yürütüldü. Delegelerin çok büyük bir çoğunluğu merkezin düşüncelerini onayladı, konuşmalar da bu yönde oldu. Maocu akım, ATİK'in anti-emperyalist/anti-faşist militan bir teşkilat olduğunu, görevlerinin de bu yönde olması gerektiğini savundu. Türkiye'de durum ile ilgili söyledikleri ise; Türkiye'de devrimci durum mükemmeldir, bunun ispatı NETAŞ işletmesindeki grev, üniversite öğrencilerinin açlık grevidir. Türkiye'de şartlar derhal halk savaşına başlamak için elverişlidir. Bugün teşkilatın Halk Savaşı adına yaptığı silahlı ekonomizmdir. Görev silahlı mücadeleyi doğru örgütlemek, Peru KP'nin deneyimlerinden yararlanmaktır.

Tartışmalarda yer yer merkezin görüşlerinin daha da gerisinde düşünceler de savunuldu. ATİK'in ekonomik-demokratik temelde mücadele yürüten anti-faşist/anti-emperyalist bir kitle teşkilatı olduğunu ve ATİK'in merkezi görevinin proletarya partisinin merkezi görevleri olacağını söylerken; bazı konuşmacılar bunun, ATİK'i bir teşkilatın doğrudan kolu haline getirdiğini, ATİK'in esas işinin ekonomik-demokratik mücadele yürütmek olacağını ve ATİK'in proletarya partisini ancak dolaylı olarak(?) destekleyebileceğini, karar tasarısındaki bu anlayışın eski sol anlayışın devamı olduğunu savunmaya çalıştılar.

Bu bölümde bizden üç yoldaş söz almasına rağmen, Divan tarafından sadece bir yoldaşımıza 10 dakikalık söz hakkı verildi. Bizden yoldaş üç noktada tavır takındı:
1- Rus sosyal-emperyalizminin 12 Eylül hareketini desteklediği hiçbir yerde tespit edilmemektedir. Tersine, 12 Eylül hareketinin ABD tarafından Türkiye'nin bir kalkan olarak kullanılması amacı ile de yapıldığı söylenmekte, orada durulmaktadır. Bu tavır Rus sosyal-emperyalizminin 12 Eylül

hareketi konusundaki ve Cuntanın desteklenmesi konusundaki suç ortaklığının üzerini örtmektedir. Türkiye'de Batı Alman emperyalizmi konusunda da bir tavır yoktur.

Türkiye'de sadece milli zulümden ve buna karşı olmaktan bahsedilmekte, ulusların kendi kaderini tayin hakkından, ezilen milliyetlerin tam hak eşitliğinden ne "Türkiye'de durum" karar tasarısında, ne de "Enternasyonalizm" ile ilgili karar tasarısında bir tek kelime ile bahsedilmemektedir. Bu şövenist bir tavırdır. Karar tasarısı bugün Türkiye'de somut olarak varolan ve özellikle PKK'nın eylemleriyle öne çıkan ulusal hareketten ve onun olumlu demokratik yönlerinin desteklenmesinden yine tek kelime ile bahsetmemektedir.

*

Bu bölümün sonunda Örgütleme Komitesi adına birisi gelen eleştirilere genel olarak cevap verdi. Özet olarak söyledikleri şunlardır:

— Bu karar tasarısında eksiklikler vardır. Bu raporun son bölümünü Örgütleme Komitesi olarak geri çekiyoruz.

— ATİK Türkiye devrimine her yönden destek vermelidir.

— Ulusların kendi kaderini tayin hakkı eklenmelidir.

— O demokratik halk devriminin propagandasını yapmalı, kitlesini bu doğrultuda eğitmelidir.

— Faşist diktatörlüğü uluslararası alanda teşhir faaliyeti yürütmelidir.

— Genel af için mücadele yürütmelidir.

— Sendikal haklar için mücadele vermeli, Türkiye'deki sendikal haklar için mücadeleyi desteklemelidir.

*

Bu bölümün sonunda özel konuşmacı olarak bir Merkezciye söz verildi. Bu kişi bir saatlik bir konuşma yaptı, özet olarak şunları savundu:

— Dünyada durum bugün iyi değildir. Uluslararası proletarya birçok ülkede geriye adım atmış, geriye dönüşler olmuştur. Dünyada savaş hazırlıkları için hazırlıklar üst boyutlara ulaşmıştır. Bundan, bugünden yarına savaş çıkacağını, savaşın esas akım haline geldiğini söylemiyoruz. 1975'lerde savaş esas akımdır deniyordu, yıl '86, hala savaş çıkacak! Bu, tespitlerde gerçekçi olmayı gerektirir. Savaş hazırlıkları daha gelişirse, savaşın odak noktası Avrupa olacaktır, çünkü iki kamp burada karşı karşıyadır. En fazla sermaye ihracı Avrupa'ya yapılmaktadır. Görevimiz savaş hazırlıklarına karşı mücadele yürütmek, emperyalist savaşı engellemeye çalışmak, savaşa karşı potansiyeli devrim potansiyeline çevirmektir.

ATİK olarak savaş hazırlıklarına karşı kullanacağımız en önemli araçlardan biri de yabancı dilde yayın yapmaktır. ATİK'in bu yönde bir faaliyeti yoktur.

Dünyada durumda iyi olan yönler de vardır. Bizim elimizde bugün Paris Komünü'nden bu yana derlenen tecrübeler vardır. Bu tecrübeleri kullanmasını bilirsek bunlar muazzam silahtırlar.

— Burada Stalin'in II. emperyalist savaş sırasında miğfer devletleri baş düşman olarak adlandırmasını sınıf uzlaşmacılığı olarak gören var. Ben bu görüşü savunanlarla tartışmam, yalnızca yanlışlığına işaret ederim.

— ÇKP 10 yıl Çan Kay-şek'le savaştıktan sonra, Japon emperyalizmine karşı ittifak öneriyor.

— Lenin, Amerikan bağımsızlık savaşı sırasında, Amerikalıların Fransızlarla "iyi bir ittifak" kurduklarını söylüyor.

Baş düşman tespit etmek; sınıf uzlaşmacılığı yapmak, baş düşmanın dışındakilerle ittifakı önermek değildir. Ben bu konuda Partinin çizgisini ihlal ediyorum, ama doğru görüşler ancak zorlamayla gelişebiliyor.

— Türkiye'de 12 Eylül hareketi ile işçi sınıfının elindeki haklar alınmış, bu haklar için işçi sınıfı mücadele ile karşı karşıyadır.

— Bizim bugün yapmamız gereken, gücümüzün %40'ını işçi sınıfı içinde, bunun içinde de üç büyük şehirde yoğunlaştırmaktır. Bu %40'ın %80'ini de en büyük sendikalara sokmalıyız.

— Bugün işçi sınıfı içinde çalışmanın önemi artmıştır.

— Gerilla mücadelemizin yürütülüş biçimi ile ilgili kitleden gelen doğru eleştiriler vardır. Bunlara önem verilmeli, bu eleştirilere cevap verilmelidir.

— Bugün gerilla mücadelesi fazla sayıda insanı kapsayan, bu anlamda hantal, yeterli hareketliliğe sahip olmayan bir biçimde yürütülmektedir. Yapılması gereken, çok küçük gruplar halinde, eylem anında daha büyük gruplar haline gelen, eylem sonunda dağılan bir hareketlilik içinde yürütmektir.

— Kürdistan'da savaşan peşmergeleri anlamalı, bu konudaki tavrımızı gözden geçirmeliyiz.

— Türkiye'deki halk savaşı için Afganistan halkının mücadelesinden öğrenmeliyiz.

— Afganistan'da 40'tan fazla örgüt vardır. Bu örgütler içinde kimi destekleyece-

ğimizi, kimi desteklemeyeceğimizi belirlemeliyiz. Harekete önderlik eden esas olarak Hizb-ül İslam örgütü denilen, hem ABD, hem de batılı emperyalistleri reddeden bir örgüttür.

— ATİK'in temeli ekonomik-demokratik kitle teşkilatı olmasıdır. Demokrasi mücadelesi aynı zamanda anti-emperyalist mücadeleyi gerektirir.

— ATİK esnek bir örgüt, çıkacak değişiklikleri hesap edecek bir örgüt olmalıdır. Daha da militanlaşmalıdır.

— Yurtdışına bugün Türkiye'de çok küfür ediliyor. Ama kadro ve para gönderildiği zaman da seviniliyor. Yurtdışı bugün Türkiye devrimi açısından önemli bir çalışma alanı, ve önemli cephe gerisidir.

*

Merkezcinin bu konuşmasından sonra verilen arada Maocular bir bildiri dağıttılar. Bu bildiri üzerine Örgütleme Komitesi adına konuşan kişi, ATİK kongresinde bu bildiriyi dağıtanların hizipçi olarak mahkum edilmesi önerisini getirdi; 5 aleyhte, 1 çekimser oya karşılık öneri büyük çoğunlukla kabul edildi.

*

Üçüncü gündem maddesinde, tartışıldı densin diye diğer gündem maddeleri de birleştirilerek ele alındı, ve fakat diğer gündem maddeleri konusunda Örgütleme Komitesi adına konuşan kişi dışında kimse tavır takınmadı.

Örgütleme Komitesi adına konuşan kişinin söyledikleri kısaca şunlardır:

— ATİK, yurtdışında Türkiyeli emekçilerin ekonomik-demokratik mücadele temelinde faaliyet yürüten anti-faşist/anti-emperyalist kitle örgütüdür.

— Ekonomik-demokratik mücadelenin anlamı, bunların sosyalizm mücadelesinin parçaları olmasıdır.

— Demokratik mücadele, genel olarak halkların emperyalizme karşı yürüttüğü mücadelenin desteklenmesidir.

— Anti-emperyalist mücadele, halkların emperyalizme, sosyal-emperyalizme, faşizme karşı yürüttüğü mücadelenin desteklenmesidir.

— Enternasyonalizmin anlamı, Türkiye devriminin dünya devriminin bir parçası olmasıdır.

— ATİF'in 9. kongresinde tespit edilen gençlik politikası doğru bir politikadır. Görev, gençliği devrimci politikanın içine çekmektir.

— Kadınlar konusunda birincil görev, feodal anlayışlara karşı mücadele yürütmektir. Aynı şekilde burjuva yozlaşmaya ve düşüncelere karşı mücadele de önemli bir görevdir.

Bu birleştirilmiş gündem maddesinde de, BP taraftarları adına bir arkadaşımıza 10 dakikalık bir söz hakkı verildi: Söz hakkını kullanan arkadaşımız, konuşmasında önce, işçi sınıfı içinde çalışmaya önem vermeyen anlayışlara karşı mücadele edilmesi gerektiğini belirtti; ardından Merkezciler adına uzun konuşmayı yapan arkadaşın, gücün %40'ını bugün işçi sınıfı içinde yoğunlaştırmak gerekir şeklindeki görüşlerinin —geçmişte bu konuda savunulanlarla köklü bir kopuş gerçekleştirilmediği sürece— ciddi olmadığını; ayrıca neden %40 sorusunun cevabının da konuşmada olmadığını; işçi sınıfı örgütü olma iddiasında olan bir örgütün işçi sınıfının öncülerini kazanmamış olduğu bir dönemde, hem de sınıf mücadelesinin öncelikle şehirlerde geliştiğinin açık olduğu bir yerde, gücün %40'ını değil, hemen hemen tamamını işçi sınıfı içinde yoğunlaştırmak zorunda olduğunu savundu.

Kitle derneği siyaseti bağıntısında, kısaca ATİF gibi örgütlerin esasta anti-emperyalist/anti-faşist siyasi örgütler olduğunu; bunların esas işinin "içinde bulunulan ülkede demokratik-ekonomik haklar için mücadele" biçiminde konmasının ve âdeta ATİF'i sendika olarak görmenin gerçekte Marksizm-Leninizm ile ilgisi olmadığını belirtti.

Bu geniş gündem maddesinin tartışmasına ayrılan zaman, özellikle "hizip"in mahkum edilmesi için tartışma zamanının önemli bir bölümünü alıp gittiğinden, çok kısıtlı idi. Bunun sonucunda da çok kısır, verimsiz, kısa bir tartışma sonucunda oylamalarla işler "halledildi"!

ATİK kongresi, TKP/ML içinde dün bizlere karşı FÜ'lerin kullandığı, "Mao konusunda dizleri titriyor", "Yurtdışında bürokratlık yapıyorlar" vb. paslı silahların, bugün Türkiye'de ilkesiz uzlaşmalarla birleşilmiş olan GKK'cılar tarafından, ve yer yer de DEH'ci Maoistler tarafından bugün merkez durumunda olan eski FÜ'lerin bir bölümü (Bir bölümü şimdi zaten SHP'ye oy ver çağrıları yapma, ve Legal Sosyalist Parti kurma çalışmaları içindedir!!!)'ne karşı yöneldiğini; ve merkezcilerin de ilkeli proleter bir siyasetle eskinin yanlışlarından cesaretle kopma yerine oportünist devşirmeci-menşevik bir çizgiyi sürdürmeye kararlı olduklarını gösteren bir kongre oldu. İdeolojik olarak gerçekte aralarında fark olmayan bu iki kanat arasındaki mücadele, birçok halde özden çok şekil üzerine yürütülen bir kördöğüşü; savunulan-

(Devamı s.34'te)

PROLETARYA PARTİSİ VE ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA TOPLANTISI

14.12.1986 tarihinde Batı Berlin'de Sosyalist İşçi (Sİ) taraftarları ile ortaklaşa, "PROLETARYA PARTİSİ VE ÖZELLİKLERİ" üzerine bir tartışma toplantısı düzenlendi. Bolşevik Partizan ve Sİ sempatizanlarının dışında, toplantıya Kurtuluş, Rızgari, HK Muhalefeti, DHB (KHK) taraftarları ve örgütsüz devrimciler katıldılar. Partizan ve HK ise, toplantıyı ortak düzenleme çağrısına cevap verme ihtiyacı duymadıkları gibi, toplantıya temsilci de göndermediler. Toplantıya katılan kitle sayısı 50 civarında idi.

Sosyalist İşçi Batı Berlin taraftarları, toplantıya, BP taraftarları ile birlikte ortak çağrı yapmalarına rağmen, Sİ taraftarlarının katılımı çok az sayıda oldu. Bu, bu arkadaşların soruna ciddi yaklaşmadıklarının bir işareti ve olumsuz bir tavırdı.

Toplantının önhazırlıkları içinde, toplantıyı ortak düzenlemek için diğer bir dizi örgüte öneri götürüldü. Ama bunlar bu öneriye çeşitli bahanelerle yanaşmadılar.

Toplantının düzenleyicileri olan BP taraftarları ve Sİ taraftarları, toplantının bir hafta öncesinde karşılıklı olarak toplantıda savunacakları tezleri birbirlerine ulaştırdılar. Bu tezler, toplantıya çağrı ile birlikte devrimci kitleye de ulaştırıldı. Böylece toplantıya katılacak her ilgili devrimcinin toplantıya bir ön hazırlıkla gelebilmesinin imkanları sağlanmaya çalışıldı.

Toplantı öncesinde Batı Berlin'deki BP taraftarları arasında belli bir işbölümü yapılarak Sİ'nin yayınları incelendi. Ve tartışılan konuda Sİ'nin savunduklarının ne olduğu bütünlük içinde kavranmaya çalışıldı.

Toplantı Sİ'nin 30 dakikalık konuşması ile başladı. Sİ'nin sorulara verdiği cevaplardan sonra, BP adına 30 dakikalık bir konuşma yapıldı ve aynı şekilde sorular cevaplandırıldı. Bunun dışında, grup ve örgüt adına konuşmak isteyenlere 20'şer dakikalık söz hakkı verildi. Yukarıda adı sayılan bütün örgütlerin sempatizanları bu hakkı kullandılar. Serbest tartışma bölümünde kişilere birinci turda 10'ar dakika söz hakkı verildi. Toplantının sonunda ise yine BP ve Sİ adına söz alan konuşmacılar, gelen eleştirilere tavır takındılar.

Sosyalist İşçi'nin konuşması, esas olarak "Sosyalist Tartışma"nın 1. sayısında yayınlanan "Örgütlenme Sorunu Üzerine Notlar" başlıklı ve Recep Gökırmak tarafından kaleme alınan yazının özeti idi.

Tezler halinde toparlamak gerekirse, öne sürülen düşünceler şunlardı:

— Komünist Partiler, 1930'lardan sonra Sovyetler Birliğinin bir uzantısı, onun bir aleti haline geldiler. Halk Cephesi teorisi, yani içinde yaşanılan anın teorileşmesi de, buna ek oldu. Bunun sonucu ortaya popülist örgütler çıktı.

— Komünist örgüt, proleter örgüttür. Bunun gerekçesi de komünistlerin, "özel mülkiyetle birlikte sınıfları da ortadan kaldırması" şeklindeki amaçları ile açıklanmalıdır.

— Kapitalist toplumda üretim araçları üzerinde özel mülkiyete sahip olmayan tek sınıf proletaryadır. Bu anlamda, "komünizm hedefinden çıkarı olan tek sınıftır".

— "Özel mülkiyetin tekelleşmesi doğrultusunda yürüyen büyük burjuvaziye karşı tutucu olan köylüler, ... üretim araçlarının toplumsallaşması doğrultusunda yürüyen komünistlere karşı daha da tutucudurlar."

— Proletarya, parti olmadan da mücadele eder. Örneğin 1905 devrimi komünistlerin önderliğinde olmadı. İstanbul'da 15-16 Haziran işçi hareketi de hakeza.

Proletarya hareketi var olduğu için Marksizm-Leninizm vardır. Tersi değil. Küçük-burjuvalar, proletaryayı dışardan bilinç taşınacak bir unsur olarak görürler. Proletaryaya bilincin dışardan taşınması sorununda, Lenin'in "bilinç proletaryaya dışardan taşınır" tezi çarpıtılmaktadır. "Proletaryaya bilinç dışardan, onun toplumsal ilişkilerinin dışında olma anlamında dışardan gelir."

— "Varlığının bütün kökleri ile proletaryaya sıkı sıkıya bağlı olan komünist örgüt, proletaryanın günlük mücadelesinde öne çıkmış, çevresindeki proleterlerin desteğini, inancını kazanmış vb. nitelikleri ile öncü sıfatını almış, fakat daha da öteye, proletaryanın uzun dönemli siyasi hedeflerini kavramış, kısacası "sınıf bilinçli" işçilerin örgütüdür."

— Devrim, esas olarak partinin planı ile olmaz. Genellikle kendiliğinden hareketle olur. Buna ama hazırlıklı olunmalıdır.

— Öncü, "hareketin gelişmesinin yönünü kavrama" yeteneğine sahip olabilmek için, "devrimci teori ile silahlanmış olmanın yanısıra, sınıfın organik bir parçası da olmak zorundadır."

— "Komünist işçi partisi için sınıfın önder-

liği bir "hak" değil, mücadele sonucu kazanılacak bir olgudur. Bunun "mücadele içinde", "sınıf savaşının her aşamasında" proleter yığınlar tarafından kabul edilmesi gerekir."

— "Leninist örgüte ait kesin çizgileri olan bir model yok. Mücadelenin her değişik evresine göre, parti de kendisini yeniden yapılandırmalıdır. Ancak Leninist örgütü diğer devrimci örgütlerden ayıran, onun proleter karakterine ve öncüler örgütü olmasına bağlı olan yapısal bir özelliği var: Komünist örgüt fabrikalar temelinde yükselmelidir."

— "Fabrika temelindeki örgütlenme esasını tamamlayan bir başka yapısal özellik ise örgütlenmenin alabildiğine basit olmasıdır.

Partinin tüm faaliyetlerini kontrol eden MK ile temel örgüt, fabrika komitesi arasında ne denli az örgüt birimi olabilirse, bu parti işlerliğinin ve partinin yapısının sağlığını getirecektir."

— "Komünistlerin örgüt içi yaşamının ilkesi demokratik merkeziyetçiliktir." Demokrasi ilkesi hayata geçirilmediğinden ve laçkalık derecesine varan aşırı demokrasi sözkonusu olmadığından ve tehlike teşkil etmediğinden, mücadele bu alanda demokratik merkeziyetçiliği sadece merkeziyetçilik olarak görenlere karşı yürütülmelidir.

— "Eğer tartışmayı demokratik merkeziyetçiliğin kopmaz bir ögesi olarak görüyorsak o taktirde üyelerin farklı gruplar etrafındaki saflaşmalarını, gruplaşmalarını da kabul etmek zorundayız."

*

Sosyalist İşçi adına konuşan arkadaş, dinleyicilerin kendisine yönelttiği sorulara da, yine bu tezler çerçevesinde cevaplar verdi.

Bolşevik Partizan adına konuşan yoldaş, Sİ'nin tamamını bağlayan çok az belge bulunduğu için, esas olarak "Sosyalist Tartışma"da yayınlanan ve eleştirilmediği ve tavır takınılmadığı için, en azından Sİ'nin eğilimini yansıtan yazılara tavır takınacağını belirterek, "BOLŞEVİK" sayı 7'de ortaya konan görüşler ve III. Konferansın kararları temelinde kısaca görüşlerimizi olumlu olarak ortaya koydu; her noktada da aynı konuda Sİ'nin yanlışlarına değindi. Yoldaş kısaca şunları savundu:

* Bir Komünist Partisinin mutlak gerekliliği, işçi sınıfının kendiliğinden sosyalist bilince varamayacağı, bütün düşünce ve eylemlerinin kapitalist sömürü sistemi sınırları içinde kalacağı gerçeklerinden kaynaklanmaktadır.

Leninizm, komünist partisinin gerekliliğini doğrudan doğruya sosyalist bilincin işçi sınıfına dışardan taşınması zorunluluğu ile gerekçelendirirken, Sİ "proletaryanın tek devrimci sınıf olması" ile gerekçelendirmekte ve Leninizme karşı bir pozisyonda durmaktadır.

* Sosyalist bilinç işçi sınıfına, sosyalist bilimi kavrayanlar tarafından dışardan taşınır. İşçi sınıfının kendiliğinden sosyalist bilince varacağını savunmak, kendiliğindenciliğe tapma ve işçi kuyrukçuluğudur.

+

* Leninist Parti iki kategoriden oluşan bir bütündür.

1) Profesyonel devrimcilerden oluşan ve partinin merkezinde duran devrimciler örgütü

2) Meslekleri devrimcilik olmayan ve esas olarak işçilerden oluşan geniş parti örgütleri

Sosyalist İşçi bu konuda Lenin'in merkezinde "devrimciler örgütü"nün durduğu biçimindeki Leninist parti öğretisini 1902 Rusya şartları ile açıklayarak relative etmekte, bu ilkesel öğretiyi reddetmektedir.

+

* Leninist partinin işleyiş ilkesi demokratik merkeziyetçiliktir. Demokrasi ve merkeziyetçiliğin sınırları, devrimin her döneminde, içinde bulunulan ana göre daralır ya da genişler. Esas olan, içinde bulunulan anda, merkeziyetçiliği sarsmadan, en geniş demokrasiyi uygulamaktır. Parti içindeki görüş ayrılıklarının kamuoyu önünde tartışılması, tartışma ve eleştiri özgürlüğü, demokrasinin gereğidir. Tartışma ve eleştiri özgürlüğü, eylembirliğini bozma özgürlüğü biçiminde kullanılamaz. Seçim ve aleniyet ilkesi, şartların zorlaması sonucu sınırlanır.

Merkeziyetçilik, herkesi bağlayan bir parti tüzüğü ve gönüllülüğe dayanan disiplinin varlığı, herkesi bağlayan bir en üst organ olarak Kongrenin ve iki kongre arasında onun yetkilerini kullanan bir merkezin varlığı, bütün parti organlarının merkezin kararlarına, alt kademelerin üst kademelere ve azınlığın çoğunluğa uymasını içerir.

Sosyalist İşçi, 1) Kongre tüzüğünde tek kelime ile "demokratik merkeziyetçilik"ten bahsetmemekte, 2) Tüzük üzerine Yazı Kurulunun açıklamasında ise, açıkça "örgütün yapısı ve işlerliği demokratiktir" diyerek, demokratik merkeziyetçiliğin merkeziyetçilik yönünü dıştalamakta, 3) demokratik merkeziyetçilik ilkesinin kopmaz bir parçası olan merkeziyetçiliğe karşı mücadele etmektedir.

+

* Leninist partinin özellikleri şunlardır:

1) Parti, devrimci teori ile, hareketin yasalarının bilgisi ile silahlanmış, sınıfın bir parçası, varlığının bütün kökleri ile ona sıkı sıkıya bağlı bir parçası olarak, işçi sınıfının öncü müfrezesidir.

2) Parti, işçi sınıfının örgütlü müfrezesidir, örgütlü bir bütündür. Partinin sınıfa gerçekten önderlik edebilmesi için, onda "fikir gücünün otorite gücüne dönüşmesi" gerekir.

3) İşçi sınıfının, Parti dışında bir dizi sınıf örgütü vardır. Partiyi bu örgütlerden ayıran, Partinin diğer bütün örgütleri yöneten, yönlendiren örgüt olarak proletaryanın en yüksek örgüt biçimi olmasıdır.

4) Parti, proletarya diktatörlüğü şartları altında, proletarya iktidarının bir aletidir.

5) Parti, hiziplerin varlığı ile bağdaşmayan irade birliğidir. Leninist Parti öğretisinde en başından itibaren "Parti içinde her türlü iktidar bölünmesini red", bu anlamda da hizipçiliği red düşüncesi vardır. Parti içinde hüküm sürmesi gereken demirden disiplin, eleştiriyi ve fikir mücadelesini engellemediği gibi, bunu zorunlu kılar.

6) Parti, kendisini oportünist unsurlardan arındırarak güçlenir.

Bütün bu noktalarda Sosyalist İşçi, Stalin'in "Leninizmin Temelleri"nde koyduğu Leninist partinin bu temel özelliklerine ters bir pozisyonda durmaktadır.

a) Sİ, partinin işçi sınıfının bir parçası olması gerekliliği düşüncesini, parti için nerdeyse tek özellik haline getirmekte, öncü örgüt olarak parti düşüncesine kendiliğindenci bir pozisyondan saldırmaktadır.

b) Sİ, hiçbir yerde partinin proletaryanın sınıf örgütlerinin en yüksek biçimi olduğu ilkesini savunmamaktadır.

c) Sİ, Leninizmin "hiziplerin varlığı ile bağdaşmaz irade birliği olarak parti" öğretisini, "ardına gizlenilerek farklı görüşlerin varlığını ya da çatışmasını reddetmeye yarayan bir klişe" olarak adlandırmaktadır.

*

Yoldaş daha sonra Leninist bir partiye nasıl varılacağı konusundaki görüşlerimizi; iki aşamalı parti inşası konusundaki görüşlerimizi tezler halinde ortaya koydu ve sözlerini şöyle bağladı:

Bolşevik Parti inşası öğretisinin Sİ'de izi olmadığı gibi, o bu öğretiyi "Leninist örgüte ait kesin çizgileri olan bir model yok" (Bkz. "Sosyalist Tartışma" 1, s.68) diyerek reddetmektedir.

*

Daha sonra kendisine yöneltilen sorulara da yoldaş, daha önce okuduğu yazı temelinde cevap verdi. Ancak, sorular çok, ve zaman kısıtlı olduğundan, bütün sorulara cevap verilemedi.

*

Bundan sonraki bölümde önce örgüt ve grup adına konuşmak isteyenlere söz hakkı verildi. Bu bölümde Kurtuluş, HK Muhalefeti ve Rızgari adına konuşmalar yapıldı. Bundan sonra da tek tek kişilere söz hakkı verildi.

Bu bölümdeki tartışmalar, öncelikle demokratik merkeziyetçilik ve Stalin sorunu üzerine yoğunlaştı.

Bu noktada, Bolşevik Partizan'a yöneltilen eleştirilerden biri, Leninist partinin özellikleri anlatılırken Stalin'e dayanıldığı yönünde idi. Bu eleştiriyi getiren arkadaşların gerçi anlatılanlarla büyük problemi yokmuş, ama karşı oldukları bu düşüncelerin Stalin'den aktarılması imiş!!! Sorun böyle kondu!

Bolşevik Partizan'dan konuşan bir yoldaş, bu bağıntıda bunun bilinçli olarak yapıldığını, bazılarının nasırlarına bilinçli olarak basıldığını ve Stalin ile sorunu olanların bunu açıkça dile getirmeleri gerektiğini belirtti.

Yine bu bölümde belli konuşmacılar tarafından ileri sürülen, geçmişin tümüyle oportünist olduğu görüşü, bu genellikte reddedildi. Bunun "alçakgönüllü" bir görünümde, ama gerçekte hiç de öyle olmayan bir şekilde, geçmişe yönelik inkârcılık olduğu, BP adına konuşan bir yoldaş tarafından dile getirildi.

Konuşmacıların değindiği noktalardan biri de 12 Eylül'den sonraki yenilginin nedenleri idi. Başta Sİ'den konuşan bir arkadaş olmak üzere, bazı konuşmacılar bunun esas gerekçesini işçi sınıfı ile bağın olmamasına bağladı. Alınan yenilginin de işçi sınıfının değil, solun yenilgisi olduğu söylendi. Bunlara verilen cevapta, yenilginin tek nedeninin işçi sınıfı ile bağ olmaması olmadığı, diğer bir dizi nedenin bunda önemli ölçüde rol oynadığı şeklinde oldu. İşçi sınıfı ile, yetersiz de olsa ve yer yer izlenilen çizgiye ters de düşse, belli bir bağ vardı. Ayrıca sendikalarının kapandığı, bir dizi haklarının kısıtlandığı bir dönemde, işçi sınıfının yenilgi almadığını söylemek — bunun gerçekle ilişkisi olmadığı belirtildi.

*

Kişisel konuşmalarda, BP'nin tartışılan konudaki bazı görüşleri ile hemfikir olmadığını belirten bir BP taraftarı, konuşmasında diğer şeylerin yanında, geçmişin değerlendirilmesi bağıntısında, geçmişte esasta şablonlara göre Marksizm-Leninizmin öğrenilmeye çalışıldığını, yapılanın kafadaki şablonları ispatlamak için Marx, Engels, Lenin, Stalin'in incelenmesi olduğunu,

Demokratik merkeziyetçilik bağıntısında, illegalite şartlarında bir Komünist Partisi için demokratik merkeziyetçilik ilkesinin değil, merkeziyetçilik ilkesinin geçerli olduğunu, bunun SBKP/B Tarihi'nde böyle tespit edildiğini; Bolşevik 7'de bu konudaki özetlemenin Lenin'in özetlenmesi olmadığını; 1917'ye dek RSDİP'nin örgütlenme ilkesinin merkeziyetçilik olduğunu, vb. savundu.

Bolşevik Partizan'ın merkezi görüşlerini savunan bir arkadaş, alıntılarla RSDİP'nin 1906'dan itibaren demokratik merkeziyetçilik ilkesini tüzüğüne yazdığını; illegalite şartlarında demokratik merkeziyetçilik ilkesi geçerli değildir iddiasının yanlış olduğunu;

Geçmişe yönelik değerlendirmenin tekyanlı ve inkarcı olduğunu; geçmişte bütün örgütler oportünistti diyerek hepsini aynı kefeye koyan arkadaşla, bu arkadaş arasında esasta inkarcılık noktasında birlik olduğunu savundu.

*

Toplantının sonunda da, toplantıyı düzenleyenler olarak Sİ ve BP gelen eleştirilere tavır takındılar.

Toparlama konuşmasında, Sİ adına konuşan arkadaş, BP'nin "evlerine, derneklerine, tekkelerine kapanıp, okuyup parti inşa edeceği"; bunun psikolojik bunalıma götüreceği ve sonunda "bu insanların psiko-terapiye başlayacağı" şeklinde garip bir iddiada bulundu.

Her ne kadar Troçkist olmadıklarını belirtse de, Sİ konuşmacısı Stalin'i karalamak için ne idüğü belirsiz birinin Stalin'e saldıran pozisyonlarını üstlenmekten geri durmadı. Bunun dışındaki tavır takınma, esas olarak giriş bölümünde söylenenlerin tekrarı oldu.

Son olarak BP adına söz alan yoldaş, ortaya sürülen iddia ve eleştirilere tavır takındı ve kısaca şunları belirtti:

Parti sorununun tarihsel koşulları içinde ve Türkiye somutu ile birleştirilerek tartışılması isteği iyi bir istektir. Ama bunun yapılması için belli öncüller gereklidir. Tartışmanın da gösterdiği gibi, bu sorun teorik düzeyde kavranmamıştır, teorik düzeyde görüş birliği yoktur. Onun için sorunun öncelikle bir anlamda soyut ve teorik olarak tartışılması gerekir.

Bolşevik parti inşası hakkında, bizim somut birşey söylemediğimiz doğru değildir. Örneğin, bugün gücümüzü işçi sınıfının içinde yoğunlaştırmak gerekir tespitimiz, bunun nasıl olacağı konusunda söylediklerimiz, bu konuda somut şeyler söylediğimizin ifadesidir. Bunun ötesi söylemek değil, yapmaktır. Bunun ötesi yapmak eylemi içinde söylenebilir.

Biz, bütün sol'u aynı kap içine atıp, birlikte değerlendirmeyi reddediyoruz. Gerek işçi sınıfı ile bağ sorunu olsun, gerekse de geçmişin toptan değerlendirilmesi olsun, herkesin aynı kaba atılması yanlıştır. Her özgül ayrı ele alınıp somut değerlendirilmelidir.

Stalin konusunda eleştiriler getiriliyor. Eleştiri geldiği ölçüde cevap vermek, tavır takınmak da hakkımızdır. Bundan kimse gocunmamalıdır. Stalin'i şeyh olarak gördüğümüz iddiası doğru değildir. Stalin "şeyh" değil, biz de "mümin" değiliz!

*

Toplantı, görüşlerimizin daha geniş kitleye aktarılması, ve Türkiyeli gruplar arasında tartışmayı, diyalogu başlatması anlamında ve kitle katılımı anlamında esas olarak olumlu bir toplantı idi.

Toplantının bizim açımızdan en olumlu yanlarından biri, BP taraftarı bazı arkadaşların bu toplantıya kollektif bir şekilde hazırlanması ve toplantıda çok sayıda BP taraftarının tartışmaya hazırlıklı ve aktif olarak katılması idi.

Toplantı özellikle demokratik merkeziyetçilik sorunu bağıntısında toplantıya katılan dışımızdaki örgütlerin çevresinde geniş bir kafa karışıklığı olduğunu; bunun yanında Marksizm savunma adına Stalin'e Troçkist pozisyondan saldırıların yeniden moda olmaya başladığını gösterdi.

BP taraftarları adına yapılan kapanış konuşmasında, şimdi tartışma içinde ortaya daha berrak çıkmış olan tek tek konularda ilerde daha detaylı olarak tartışma toplantılarının yapılmasının doğru ve yararlı olacağı belirtildi.

Batı Berlin'den
bazı BP taraftarları

* * *
* *
*

Bu sayımızda yayınladığımız "Poliste ve Cezaevinde Tavır Bağıntısında Kadro Siyaseti Üzerine Bazı Düşünceler" başlıklı yazı, BP okuyucusu bir devrimcinin, kadro siyasetinin bir alanı olan 'kadroların poliste ve cezaevinde tavırları' konusunda yazmış olduğu bir yazıdır.

Yazı gerek genel kadro siyasetine yaklaşımı, gerekse poliste ve cezaevinde işkence ve yaptırımlara karşı savunduğu görüşler itibarı ile esasta doğru bulduğumuz bir yazıdır.

Yazıyı bu alanda bir tartışma ve eğitimin de başlatılmasının bir aracı olarak yayınlıyoruz.

Yazının Bolşevik Partizan Çeviri Dizisi içinde yayınlanmış olan "Komintern Belgelerinden: 'İllegal Çalışma' ve 'Provokatörlere Karşı Mücadele' Üzerine" broşüründeki yazılarla bağ içinde okunması daha yararlı olacaktır.

Yazı Kurulu Çoğunluğu(*)

(*) Yazı Kurulunun azınlığı bu yazıya bir dizi eleştiri getirmiş; yazının BP'de yayınlanmasına karşı çıkmış, yayınlanması halinde kendi eleştirileri ile birlikte yayınlanmasını talep etmiştir. Yazı Kurulu çoğunluğu bu talebi reddetmiştir.

POLİSTE VE CEZAEVİNDE TAVIR BAĞINTISINDA

KADRO SİYASETİ ÜZERİNE

BAZI DÜŞÜNCELER

İçinde bulunduğumuz şu günlerde kendisine "Marksist-Leninist örgüt" ya da "Komünist Partisi" diyen hemen hemen tüm devrimci örgütler bir dizi siyasi konunun ele alınışı ve geçmişin değerlendirmesi temelinde bir çalkantı ve ayrışma süreci içine girmiş bulunmaktadır. Bir dönem "yoldaş" olanlar, şimdi "yol arkadaşı" noktasına gelirken, geçmişin "yoldaşları" şimdi birbirlerini oportünist-revizyonist tanımlamalarıyla nitelemektedirler. Ve tüm bu değerlendirmeler esasta Türkiye devriminin programı, dünya Marksist-Leninist hareketinin siyasi hattının yeniden oluşturulması ve örgütlenme sorunlarında yoğunlaşmaktadır.

Hiç kuşkusuz adı geçen konular, çok önemli sorunlar olup, Türkiye ve Dünya Marksist-Leninistleri tarafından çözüme ulaştırılmalıdır. Daha açık bir ifadeyle; Teorik çözümlemeler mutlaka yapılmalıdır. Bu konular açıklığa kavuşmadan, Türkiye ve Dünya devrim mücadelesinde sağlıklı gelişmeler beklemek hayal olacaktır. Zaten içinde bulunduğumuz dönemde sürdürülen tüm tartışmalar da buna yöneliktir.

Ancak, meseleyi sadece böyle bir platformda tartışmak, tek başına siyasi sorunlara çözümler aramak, yeterli değildir. Bunun yeterli olmadığını Stalin yoldaş bundan yıllar önce 1934 yılında SBKP(B)'nin 17. kurultayına sunduğu raporda şu cümlelerle ortaya koymuştur:

> "Bazı kişiler, zaferin güya kendi kendine, kendiliğinden gelmesi için doğru bir parti çizgisi saptamanın, bunu tepelerden ilan etmenin, genel tezler ve kararlar biçiminde ifade etmenin ve oya sunup oybirliğiyle kabul etmenin yeterli olduğunu sanıyorlar.
>
> Bu tabii ki yanlış ve kaba bir yanılgıdır. Yalnız iflah olmaz bürokratlarla kırtasiyeciler böyle düşünebilirler. Aslında bu başarılar ve zaferler kendiliğinden değil, Parti çizgisinin uygulanması için çetin bir mücadele sonucunda meydana geldi. Zafer asla kendi kendine gelmez. Çoğunlukla onun elde edilmesi gerekir. Partinin genel çizgisinin lehindeki iyi kararlar ve bildiriler yalnız bir başlangıçtır; bunlar sadece zafere karşı duyulan arzuyu ifade ederler, zaferin kendisini değil. Doğru çizgi ortaya konduktan ve meselenin doğru bir çözümü bulunduktan sonra başarı, işin nasıl örgütlendiğine, Parti çizgisinin uygulanması için mücadelenin örgütlenmesine, görevlilerin uygun seçimine ve yönetici organlar tarafından alınan kararların uygulanmasının denetiminin sürdürülüş

yoluna bağlıdır. Aksi takdirde, Partinin doğru çizgisi ve doğru çözümler ciddi olarak zarar görme tehlikesindedir.

Bundan da öte, doğru siyasal çizgi ortaya konduktan sonra örgütsel çalışma, bizzat siyasal çizginin kaderi,başarısı ya da başarısızlığı dahil herşeyi belirler.

Aslında zafer; Parti çizgisinin gerçekleştirilmesinin önüne çıkan her çeşit zorluklara karşı amansız ve sistematik mücadeleyle, zorlukların üstesinden gelmekle, zorlukların üstesinden gelmek için Parti'yi ve işçi sınıfını seferber etmekle, zorlukların üstesinden gelmek için mücadeleyi örgütlemekle ve yetersiz görevlileri uzaklaştırıp yerlerine, zorluklara karşı mücadeleyi yürütmeye yetenekli daha iyileri seçerek başarıldı ve kazanıldı." (J.V. Stalin "Kadrolar üzerine" eylem yayınları Sayfa: 5-6)

Yukardaki alıntıdan da görülebileceği gibi, Stalin yoldaş sorunu çok somut ve açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Yani, tek başına doğru bir siyasi çizgi yetmemektedir zafer için. Bu sadece "zafere karşı duyulan arzu"nun bir ifadesidir. Bunun zafere dönüşmesi, ancak ve ancak doğru siyaseti yaşama geçirecek insanların,bir başka ifadeyle kadroların varlığı ve marksist-leninist bir örgütlülük içinde siyasetin mücadeleye bu kişiler tarafından dönüştürüldüğünde sözkonusu olabilecektir.

Benim de burada, içinde bulunduğumuz kaos ortamında üzerinde durmak istediğim husus, işte Stalin yoldaşın özel önem verdiği kadrolar sorunudur. Bu konunun önemini 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi sonrasında yaşanan pratik yakıcı bir biçimde hepimizin önüne koyduğu, bir olgudur. Bunu böyle algılamamak ve yaşanan acı deneylere karşın gerekli dersleri çıkartmamak, —sadece sorunun siyasi yanını sürekli irdeleyip bu siyaseti yaşama geçirecek insan faktörü üzerine fazla düşünce üretmemek, objektif olarak ders çıkartmamanın bir ifadesidir— çok grif ilişki ağı içindeki sorunlara tek yanlı yaklaşarak Stalin yoldaşın deyimiyle "zafere karşı duyulan arzu" ile yetinmektir. Bu ise, devrimin önünde engel olup, sadece mevcut sömürü düzenlerinin sürelerini uzatmaya hizmet eder.

Yaşadığımız son 6 yıllık dönem içinde hemen hemen tüm devrimci örgütler, yılların mücadele deneyimi sonucu ortaya çıkan en değerli yüzlerce kadrosunu yitirmiştir. Bu süre zarfında onlarca devrim savaşçası ve komünist işkencede, çatışmada, darağaçlarında katledilmiş, binlercesi de işkence tezgahlarından geçirilerek faşizmin zindanlarına tıkılmıştır. Birer toplama kampı biçimindeki bu işkence yuvalarında her örgütten kadro, Merkez Komitesi üyesinden örgütlü sempatizanı ve hatta kitle ilişkisine varıncaya kadar yan yana gelmiştir.

Bu zorunlu birliktelik içinde ve açık devrimci direniş mücadelesi pratiğinde —işkence tezgahlarında, cezaevlerinde ve mahkemelerde— herkes hem tek tek kendisini ve hem de yoldaşları ile diğer devrimci örgütlerden devrimci arkadaşlarını çok daha iyi tanıma, yerini tekrar belirleme ve ilişkilerini gözden geçirme olanağı bulmuştur. Ancak, dışardaki devrimcilerin ve örgüt yöneticilerinin bu deneylerden yeterince yararlanıp kadro seçiminde gerekli titizliği gösterdiği sanırım pek söylenemez. Bu, en azından kendi gözlemimdir. Ve bu gözlemin subjektif olduğu pek söylenemez kanımca. Bunu söyleyecek olan arkadaşların da en azından kendi verilerini ve çıkarttıkları dersleri ortaya koymaları gerekir.

Yukarda sözünü ettiğim gözleme ilişkin anlayışlarımı daha sonra temellendirmek kaydıyla şimdilik noktalamak ve düşmana tutsak düşen devrimci ve komünist kadrolar somutunda kendi çıkardığım belli dersleri okuyucuya yardımcı olması düşüncesiyle elimden geldiğince ortaya koymak istiyorum.

Bir dönem yüzlerce örgütlü gücü ve binlerce kitleyi devrimci eyleme seferber eden, bunu gerçekleştirebilmek için de çok çeşitli çalışma içine giren devrimci ve komünist önderler ve kadrolar 12 Eylül askeri faşist darbesi sonucu gruplar halinde düşman eline düşmüş ve bu tutsaklık içinde özellikle işkence tezgahlarında teke tek, cezaevleri ve mahkemelerde de toplu halde düşmanlarıyla doğrudan mücadele etmek zorunda kalmıştır.

Artık insiyatif elinde değildir ve savunma durumundadır. İşte bu süreç, her devrimci ve komünist açısından birer ayıraç görevi görmüş, düşmanla doğrudan mücadele, düşmana tutsak olmakla birlikte teslim olanlarla/olmayanları açığa çıkartmıştır.

Bir dönemin Merkez Komitesi düze-

yinde önder kadroları dahil pek çok örgütlü güç, özellikle teke tek işkence tezgahlarında verilen kavgada yenik düşmüş, düşmana verdiği onlarca, yüzlerce sayfalık ifadelerle kendisine sonsuz güven duyan onlarca yoldaşının düşmana tutsak düşmesine, örgütünün çok ciddi maddi ve manevi yaralar almasına yol açmıştır. Düşman ise, aldığı bilgiler temelinde bir yandan devrimcilere yeni darbeler vururken, kendisine olan güveni de artmış ve bu da onları daha bir pervasız ve saldırgan kılmıştır.

Bu genellemeyi bana yaptıran veriler; yaklaşık üç aya yakın süren polis işkence dönemi ve iki askeri ve bir özel tip cezaevinde toplam dört yılı aşkın geçen sürede kendimin birey olarak yaşadığı ortam ve ilişkilerin ürünüdür.

Düşmana tutsak düşen bir devrimci, öncelikle ve doğrudan düşmanla teke tek hesaplaşma durumundadır. Bir yanda devrimi temsilen sen ve diğer yanda da karşı devrimi temsilen ellerinde her türlü işkence aygıtıyla işkenceciler (1) vardır.

Onlar stratejik saldırı, sen stratejik savunma durumundasındır. Hedefleri, seni taktik savunma durumuna da getirip, bunu teslimiyet ve giderek ihanetle noktalamaktır. Bu uğurda saldırıları senin bedeninin yanı sıra, esasta devrimci değerlerin ve uğruna savaşıp ölümü göze aldığını söylediğin devrimci fikirler bütünüdür. Ortada var olan objektif durum; çatışan taraflar arasında bir güçler dengesizliğini ortaya koymaktadır. Bir yanda gözleri ve elleri bağlı sen,diğer yanda her türlü rezil işkence aygıtı ile silahlanmış işkenceciler sürüsü. Ve bunlara karşı dengeyi sağlayıp ve hatta senin yönüne ağırlık kazandıracak tek silah vardır elinde; o da **ideolojik sağlamlık düzeyindir.** İşte tüm saldırıların ana hedefi, bu silahı etkisiz kılmaya ve parçalamaya yöneliktir aslında. Zaten bu silahı yitiren ya da silahı tutukluk yapan, tekleyen bir devrimci o ölçüde düşmana taviz vermiş, giderek teslim olmuş ve en sonunda onların karşı-devrimci ideoloji silahını kuşanarak ihanetin batağına saplanmış demektir.

Ancak yaşanan süreç göstermiştir ki, devrimci değerleri göz bebeği gibi koruyup, ideolojik sağlamlığını tavizsiz koruyan kadrolar direnişte bayraklaşırken, büyükçe bir kesim kısmî çözülme ve çözülme gösterip ideolojik zaaflarını sergilemiş ve kendi ideoloji ve değerlerini reddedip düşman safına geçen bir avuç insan da ihanet yolunu seçmiştir.

Hangi siyasi örgütten olursa olsun, direnişte bayraklaşanlar, karşı-devrime karşı,devrimci değerleri tavizsiz savunanlar ideolojik sağlamlıklarını, yani devrime olan inançlarını teke tek kaldıklarında da düşman karşısında yitirmeyenler örnek kadro vasıflarını üzerinde taşıyanlardır.

Bu insanlar, düşmana teslim olma eğilimi gösterenlere onurlu tavırlarıyla fren görevi üstlenmişlerdir. Yine bunların pek çoğu şubelerdeki direnişçi tavırlarını cezaevlerinde de sürdürerek yüzlerce-binlerce devrimci tutukluya örnek olup baskı ve zulûm karşısında bayraklaşmışlardır.

Bu insanlar, 12 Eylül yenilgisinin yenilmeyen savaşçılarıdır ve yarının yeniden şekillenmesinde temel taşı olacak kişiler yine bu savaşçılar olacaktır. Ve bu insanların olumlu deneylerini kendi yaşamında örnek alanlar, onu dışarda başka zorlukları aşmada araç olarak kullananlar yeni kadroları oluşturacaktır.

Ve geleceğin sınıf mücadelesi tarihi yazılırken, bu insanlardan söz edilecektir bu güne kadar olduğu gibi...

Hainler, ayırımsız tüm devrimciler ve Türkiye emekçi halkı açısından birer yüz karasıdırlar. Bu, meselenin sadece bir yanıdır hiç kuşkusuz. Bugün olduğu gibi yarın da daha bir dizi hain çıkabilecektir. Amaç, bu duruma düşecek insın sayısını en aza indirmek; bunu başarabilmek için ise, hainlik olgusunu bu insanlar şahsında çok iyi tahlil etmek zorunlu bir görev olarak gözükmektedir benim için.

Bu insanların belki de hemen hepsi faşizme karşı mücadeleye atılırken, hain olacaklarını bilmiyorlardı. İlk kez bu kavgada saf tutarken, karşı-devrim güçlerince bilinçli saflara sokulmuş ajanlar da değildiler. Ama, devrimci mücadele süreçlerinin bir boğum noktasında nitelik değişime uğradılar. Bu nitelik sıçrama olumsuzluk yönünde de olsa bir olgu olarak açığa çıkmakta. O zaman, bizi düşündürmesi gereken husus bu nitel sıçramaya kadar geçen süreçteki nicel birikim olmalıdır. Çünkü diyalektik materyalist bakış açısı bize bunu böyle ele almamızı göstermektedir.

Adı geçen nitel değişimi hazırlayan başlıca faktörler; faşist terör ve işkence, kişinin içinde yer aldığı örgütün yapısı ve kadro politikası, ve kişinin kendi öz yapısı.

Bu faktörlerden ilki olan faşist terör ve işkence, tüm tutsak anti-faşistlerin kendi somutlarında şu veya bu ölçüde olmakla birlikte doğrudan hissedip yaşadıkları iradeleri dışında var olan bir olgudur. Tüm devrim güçleri de faşist terör ve işkencenin neler olduğunu esasta tanımış ve bilmektedir.

İkinci olgu olan devrimci örgütlerin örgüt yapıları ve kadro politikaları ise, esasta 12 Eylül saldırısı ile gerçek anlamda açığa çıkmış bulunmaktadır. Bu, tüm örgütlerin ortak özelliği olan yarı-legal örgütlenme, hantallık ve çözülen bir unsurun beraberinde 30-40 yoldaşını da zulüm ve işkence ortamına çekmesidir.

Hemen her örgüt esasta yukardan aşağıya doğru çözülmüş, önder kadrolar ve kadrolar işkence tezgahlarında çok kötü sınav vermişlerdir. Adı ne olursa olsun bu olgu hemen tüm örgütler için geçerlidir. Ve düşman esasta işkencede topladığı bu bilgiler temelinde yeni darbelerini daha güçlü ve acımasız vurmuştur.

Burada ortaya çıkan birinci nokta; Her yakalanın çözülünce çok sayıda yoldaşını verebileceği, yani pek çok insanı tanıma olanağı var olan örgütlenme biçimi; ikincisi ise: Daha önce çok militan görünüp ciddi sorumluluklar yüklenen kadroların önemli bölümünün düşman eline düşünce militanlığın yerini teslimiyetin almasıdır.

Bu olgular gözönünde tutulup gerçekten düşman karşısında ayakta kalacak ve yaralarını saracak örgütlenme modeli, yani bolşevik bir örgütlenme yaratılamaz ise, görev alacak kadrolar doğru seçilmez ise, bundan sonra da aynı ve daha ağır darbeler yenir ise, bu durum hiç kimse için süpriz olmamalıdır. Kısaca toparlamak gerekirse; çözülmelerde örgütün yapısı ve kadro politikası çok önemli bir yere sahiptir.

Üçüncü olgu; Tutsak düşen her devrimci ya da komünistin kendi ideolojik sağlamlığı, yani özüdür. Bir başka deyişle, ihanete yol açan zaaflarının değişik görünümler biçiminde de olsa, bu kişide yansımalarının neler olduğudur. Çözülmeden ihanete kadar giden yolda her şeye karşın belirleyici olan kişinin özüdür. Bu bilince çıkartılamazsa, hastalığa doğru teşhis konulamamış olunur.

Yukarda sözü edilen zaafların bir devrimci açısından neler olabileceği ustalar ve devrimci önderlerce değişik kereler yılların pratik deneyinden süzülerek teori anlamında da ortaya konmuştur. Örneğin; kariyerizm, liberalizm, sekterizm, bürokratizm, laçkalık, boş boğazlık, ukalâca davranışlar, alçak gönüllü olmama vb. vb.

Örneğin; Marksizm-Leninizm bilimine değil, esasta kişiye güven temelinde devrimci saflarda yer tutan bir unsurun, idealleştirdiği kişi çökünce kendisinin de çökmesi çok büyük bir olasılıktır. Ve bu çöküntünün kaynağını ise kendi zaafların da değil de, Marksizm-Leninizim biliminin "sakatlığında" aramaya kalkışınca da, halâ o kişinin kendi hastalığına doğru teşhisler koyamadığı görülecektir.

Yine bir örgütün en üst düzeyde sorumlularından olan bir kişi düşman eline düşmeden önce en keskin ve "ilkeli" tavırlar gösterip, yoldaşlarına disiplin adına sekterleşiyor, belindeki 14'lüsünü nasıl taşıdığını göstermekten de zevk alıyor, ama düşman eline düşünce 3-4 saatte çözülüp örgütü ve yoldaşlarına çok ağır zararlar verebiliyorsa, bir yolunu bulup düşman elinden kurtulduktan sonra da hiç bir şey olmamışcasına aynı sekter "öğretmen" pozuna bürünebiliyorsa, o kişi ve o kişinin öyle caka satmasına göz yumanlar, liberal davrananlar halâ köprülerin altından çok sular aktığını ya görmüyor ya da görseler de faydacılıkla kadro eksikliğini "kadro eskisi" ile gidermeye çalışıyorlarsa devrime yarar değil, zarar veriyorlar demektir.

Yine, A örgütü kadrosu olarak düşman eline düştüğünde ilk üç gün hiç bir şey söylemeyen genç devrimci, "Türkiye sorumlulusu" denen "önderinin" yüz sayfalık polis ifadesi önüne sürülünce alt üst olup, intikam duygusuyla kendisi de 50-60 yoldaşını tek tek toplatıyorsa, dışarda iken bir dizi yetenekli çalışma tarzı ile öne çıkmış bu genç kadronun çok yönlü tahlil edilmesi gerekir mutlaka.

Daha bir dizi örnek verilebilinir. Bu örneklerin hepsinin ortak bir yanı vardır. O da genel olarak tek tek formüle edilmiş zaafların kişiler somutunda şu veya bu oranda, bazan biri bazan da diğeri öne çıkarak var olması ve mücadele sürecinde olumsuz nicel birikimin taşlarını oluşturmasıdır.

Demek ki, perşembenin gelişi çarşambadan belli olur deyiminde olduğu gibi, bir kişinin sınıf mücadele sürecindeki

tavır, davranış,ilişki ve çalışma tarzı; düşmanla teke tek kaldığında da ortaya koyabileceği davranışın ipuçlarını bağrında taşımaktadır. Bunu böyle ele almamak, idealist bakış açısıyla olayları yorumlamak demektir. Bir başka deyişle; şeylerin arasındaki bağı kopartmak, her olayın sadece özgül yanını görmek, süreçteki görüntüleri olarak değil, süreç içindeki birbirinden bağımsız unsurlar gibi yorumlamaktır. Bu ise Marksist-Leninistlerin metodu olamaz.

Yukardaki örnekler benim açımdan somut bildiğim acı olaylardır. Bu kişiler cezaevi döneminde hain olmamış ama, özellikle son örnekteki genç devrimci şubede objektif ve subjektif olarak hain durumuna düşmüştür.

Zaten hainlikle tam çözülme arasındaki ayırım sırat köprüsü gibi bir şeydir. Kıldan ince - kılıçtan keskin... Kısmi çözülme ise bu yolda atılan ilk adımlar olup, zamanında geri dönüp yine devrimci değerleri koruyabilen kişilerin tavrıdır bence

Aynı dış koşullardaki olumsuzluğa ve en az aynı dozda işkenceye —fiziki acıya— karşın, bir kısım insan adını bile söylemezken, bir kısmı "taktik" adına kısmî çözülme gösteriyor, bir başka kesim de tüm bildiklerini aktarma noktasına gelebiliyorsa ve hainler denenler ise sadece bildiklerini söylemekle kalmayıp, bir zaman "yoldaş" dedikleri devrimcilerin işkence seanslarına işkenceciler yanında aktif olarak katılabiliyorsa dışardaki her devrimci başta kendisi olmak üzere tüm yoldaşlarını devrimci bir titizlikle gözlemlemeli, olumsuzlukların aşılması, hastalığın tedavisi için yılmadan çalışması gerekir düşüncesindeyim.

Şayet hertürlü eleştiriye karşın bazı insanlar zaaflarında ayak diriyor ise; bunlar kadro olmaya, başkalarını da yıkıma uğratacak sorumluluklar almaya lâyık değildir. Böyle bir çalışma ve örgütlenme tarzına prim verenler, geleceğin ağır darbelerinin de kendi paylarına hazırlayıcıları olacaklardır. O zaman yapılacak "özeleştiriler" ise sadece günah çıkartma anlamına gelecektir bana göre.

Bir devrimci siyasi örgüt, her örgütlü unsurunun düşman eline düşünce çözülebileceği varsayımı ile örgütlenme planına sahip olmalı ama, örgütlü güçlerinin tek tek durumlarını ve sınıf mücadelesi içindeki tavırlarını da ele alarak ona göre görevlendirmelidir.

Bu konunun ele alınışında geçmiş hatalar ve bugün en azından bazı örgütlerde gözlemlenen faydacı-liberal anlayışlar sürdürülürse,hiç kuşkusuz gelecekte kırkar-ellişer guruplar halinde gerçekleşmiş tutuklamaların yerini yüzlerin alması hiç kimse için süpriz olmamalıdır. Bu anlamda, her örgütlü devrimci, yoldaşlarına ve örgütüne bu konuda eleştirici yaklaşmalı, liberal tavırlara düşmemelidir.

Daha önce de belirttiğim gibi, 12 Eylül Askeri faşist darbesinden bu yana hemen tüm devrimci örgütler bir ayrışma süreci yaşamaktadır. Ve bu, günümüzde de sürüp giden bir olgudur. Bu ayrışmaya yol açan bir dizi faktör arasında özellikle Uluslararası Komünist Hareketin içinde bulunduğu ideolojik-siyasi karmaşa, ve buna bağlı olarak örgütsel karmaşa, 12 Eylül Askeri faşist darbesinin Türkiye'deki örgütlere verdiği ağır zararlar, her örgütün o güne kadar var olan stratejik-taktik çizgisinin pratik içinde görülen bazı sonuçları, örgütlenme perspektifleri, kadro politikaları vb. sayılabilir.

Yukarda sözü edilen faktörlere de bağlı olarak, hemen herkes kendine göre yenilgiden bazı sonuçlar çıkardı: Örneğin, Dev-Yol ayrışmasında bir kanat "eşekliği"ni ilan etmiş ve "Euro Komünist" yolu tutmuş; bir zamanların bazı hızlı "halk savaşçıları", Murat Belge, Doğu Perinçek vb. leri ile "Legal Sosyalist Parti" kurmanın hazırlıkları içine girmiş; Kurtuluş'tan kopan "Sosyalist İşçi" ise açıkça ilan etmese de, objektif olarak Troçkizmin kervanına katılmıştır. Ve bugün Troçkist cephanelikten aldığı kuru sıkı "bombalar" ile Marksist-Leninist teoriyi Stalin yoldaş şahsında bombalama sevdasındadır. Diğer yandan Halkın Kurtuluşu yurt dışı kanadı ve Merkez biçiminde ayrışma gösterirken, yurt dışı kesimi, bugüne kadar yapılan tüm çalışma ve teorisini "tartışmaya" açmış; bu arada mevcut zaafların kaynağını bulabilmek için Stalin dönemi ve Komintern'i incelemeyi de önemli bir görev olarak önüne koymuş bulunmaktadır.

Partizan saflarında şekillenen ve kendine açıkça "maoist" diyen bir kanat, DEH içindeki akıl hocalarının önderliğinde "maoistlik" adına Stalin ve Komintern şahsında Marksizm-Leninizme saldırmaktadır.

Bolşevik Partizan ise; "çoğunluk"/ "azınlık" tartışması ve ayrışması içindedir. "Çoğunluk", III. konferansları

temelinde yoluna devam etmeyi savunurken, "Azınlık" özellikle "Komünist Partisi olma" ve "Marksizm-Leninizm kıstasları" konularında arayış içindedir.

DHB ise, "İleri" ve "İleri Devrimci Kanat" ayrılığı somutunda, yukarda Bolşevik Partizan'dakine benzer konular temelinde tartışmalarını sürdürerek ayakta durma çabası içindedir.

Örgütler içinde "alternatif" olarak ortaya çıkan gruplaşmalarda yer yer benzer özellikler, yaklaşımlar gözlemlemek mümkündür.

Örneğin; Bolşevik Partizan'dan "azınlık", Halkın Kurtuluşu'ndan 'yurtdışı' kanadı, Devrimci Halkın Birliğin'den "İleri Devrimci Kanat" içinden çıktıkları örgütlerin Marksist-Leninist parti olma iddialarının evet yer yer Marksist-Leninist olma iddialarının yanlışlığı, sekterliği; bu iddiaların Marksist-Leninistlerin birliği önünde engel olduğu iddiaları ile bu noktalarda belli bir benzerlik gösterirken; Sosyalist İşçi, kurtuluşunu Troçkizm yönünde; Partizan içinde şekillenen bir ekip te açık "maoistlik"te aramaktadır. Bu iki takım, çok farklı açılardan yola çıksalar da, sonunda Komintern ve Stalin düşmanlığı noktasında birleşebilmektedir. Halkın Kurtuluşu'nun 'yurtdışı' kanadının bu kervana doğrudan katılıp katılmayacağını ise süreç gösterecektir.

Çok kısa özetlenen bu olgular, ortaya çıkan grupların hemen hepsinde içinde yer aldıkları örgüt yönetimini eleştirme adına, o güne kadar var olan siyasi hatları ile bir "hesaplaşma" içine girdiklerini, ama yönelimlerinin mevcut örgütlü yapı yerine, ya troçkist, "maoist" yapılanmalar önerme ya da "Parti öncesi grup" iddiası ile çevrecilik yönünde yol alma biçiminde kendini göstermektedir.

Herhangi bir Komünist Partide yönetim revizyonist-oportünistlerce gaspedildiğinde örgüt içinde Marksist-Leninist hizip çıkabilir. Ancak, yukarda örneklediğim mevcut hiziplerin hiç biri bana göre Marksist-Leninist hizip değildir ve geçmişin olumsuzluklarına tepki gösteriyorum derken; kazanımlarını ayrıştırmadan tüm geçmişe yönelen, kendi yapısını inkar eden, kendisi ile başkası arasında "süreç içinde" nitel fark olmadığı sonucuna varan yaklaşımlardır. Ve bu ayrışmalar, takip edebildiğim yayınlarda görebildiğim kadarıyla, sadece siyasi çizgi ve tespitler bazında olmakta; kadro politikasının bu bütün içindeki yeri kamu oyuna yansımamaktadır. Dolayısıyla, ayrışma objektif olarak olumsuzlukları sadece siyasi tespitlerde arayan bir sapmadır.

Bugün sayfalarında bu görüşlerimi yayınlama olanağı bulduğum Bolşevik Partizan da —tartıştığım bağıntıda— diğer örgütlerle benzer biçimde kadro politikasına ilişkin anlayışlarını şu ana kadar teori ve uygulamanın önemli bir alanı olarak yeterli bir şekilde kamuoyu önünde tartışmaya açma girişiminde bulunmayarak, mesela Cezaevlerine düşen yoldaşların olumlu-olumsuz deneylerinden çıkardığı dersleri ortaya koymayarak, bu sorunun bilince çıkmasına katkıda bulunmama temelinde diğer devrimci örgütlerle benzer pozisyondadır. Hiç kuşkusuz bir kişi ya da örgütün kendisine Marksist-Leninist demesi, onun Marksist-Leninist olmasına tek başına yetmemektedir. O'nun Marksist-Leninistliğinin en önemli kıstası, savunulan çizginin pratikteki yansımasının nasıl olduğudur. Örneğin BP'li arkadaşların Polis ve Cezaevlerinde ne ölçüde Marksist-Leninist pozisyonda bulunduğu benim için meçhuldür. BP'li devrimci tutsakların ne ölçüde diğer devrimci güçlerden farklı ya da benzer olduğunu ortaya koymak, kanımca hala Bolşevik Partizan önünde bir görev olarak durmaktadır.

Her örgüt ve onun içinden ayrışma durumunda olan grup ya da hiziplerin bu konular karşısındaki açık tavrı, onları bu yönleri ile de değerlendirme yapma olanağını devrimci kamuoyuna vereceği için çok önemlidir. Zaten bu yazının amacı da, devrim güçlerini bu konu üzerinde tartışmaya çekmektir ve benim açımdan bir ilk adımdır.

Yukarda kısaca özetlediğim olgular somutunda ortaya çıkan sapmanın karşıtı olan ve son dönemde belli olçülerde özellikle polis ve cezaevlerin de tavır bağıntısında şekillenme eğilimi gösteren bir diğer sapma daha vardır. O da ideolojiyi adeta her şey gören, siyasi hatta hiç önem vermeyen bir sapmadır.

Bu ise marksist-leninist teorinin önemini, siyasi hattın önemini küçümseyen dar pratikçi "sol" sapmadan başka bir şey değildir.

Doğru bir siyaset onu yaşama geçirecek sağlam ideolojik yapıya sahip kadrolar olmadan nasıl hayat bulup zafere ulaşamazsa, doğru bir siyasetten yoksun ideolojik sağlamlık da sadece bireysel kahramanlar yaratır ama zafere ulaşmanın tek başına kesinlikle sebebi olamaz.

Çarı öldüren bir örgütün üyesi olan

Lenin'in ağabeyi ve yoldaşları kahramanca ölmeyi bilmiş ama 17 Ekim devrimine önderlik edenler ideoloji ile doğru siyaseti bağrında toplamış olan Bolşevikler olmuştur. Bu anlamda bugün biz türkiyeli Marksist-Leninistler ve Marksizm-Leninizmi eylem klavuzu edindiğini söyleyen tüm tutarlı ve kararlı devrimciler önündeki görev; bir yandan tutarlı devrim güçleri önüne sekter, grupçu çitler ören, tabanı birbirine düşman eden kariyerist anlayışlara karşı mücadele etme iken; diğer yandan da Marksist-Leninist doğruların en tutarlı savunucuları olabilmek için Marksizm-Leninizm bilimini kavrayıp, onu bir eylem kılavuzu haline dönüştürme çalışması içinde her türden anti-Marksist-Leninist sapmaya karşı tavizsiz mücadele etme durmaktadır. Bu iki görevden biri yada diğerini ihmal etmek, komünistler ve yüreği komünizm ateşiyle dolu devrimcileri bu sapmalardan birinin yedeğine düşürür süreç içinde.

Yukarda ortaya koyduğum olguları okuyan her devrimcinin en ağır koşullara, her türlü zulüm ve işkenceye karşın boyun eğmeyen yüzlerce yiğit devrimcinin ve komünistin içinde bulunduğu durumu anlayabilmesi düşüncesiyle bir an için gözlerini kapatıp kendisini onların yerine koymasını; elleri ve gözleri bağlı işkenceci uşaklarla teke tek mücadele ederken, karısı, çocuğu, ana-babası karşısına getirilip işkence edilirken, en sevdiği bir yoldaşının "ben değil, bu yaptı polis abi" derken, "Komünizme küfür et" çığlıkları arasında şubede olduğunu düşünmesi; ya da askeri cezaevleri girişinde bekleyen yüzlerce eli coplu faşist er ve subaylar arasından geçip gitmek ve girdiği koğuşta ise "erlere komutanım de, yemek duası yap, istiklâl marşı söyle, hazır olda tekmil ver, atatürk andı içip, tüm askeri marşları ezberle" dendiğinde bunların devrimci ilke ile bağdaşmadığını söyleyip reddettiğinde nasıl işkencecilerin saldırısı ile yüzyüze geleceğini, belirsiz bir dönem kalacağı bu zindanda her gün 24 saat bu düşmanlarla baş etmek için nasıl savaşması gerektiğini, kendine işkence eden faşistlerin copu gösterip, "bu senin allahın, onu öp" diye çığlıklar attıklarında tavrının ne olacağını şimdiden düşünmesi gerekmektedir.

Devrimci mücadele; tek başına ne miting, ne gazete çıkartma, de de 14'lü tabanca ile faşist ya da polis kovalamaktır bence. O bağrında işkencede ser verip sır vermemeyi, ceza evlerinde her gün işkence altında istiklâl marşı yerine devrimci marş söyleyebilmeyi, mahkemede idam vereceklerini de bilsen, "ben yapmadım hakim bey" yerine "sizin mahkemeleriniz beni yargılayamaz, halkın sizi yargılayacağı günler de gelecek" diyebilmeyi, idam cezası alınca kendisini terkedecek eşin olabileceğini göz önünde tutmak demektir.

Bu satırlar belki ilk bakışta okuyucuyu ürkütebilir. Amacımın ürküntü yaratmak olmadığı, yaşanan acı gerçeklerin tespiti olduğu bilince çıkartılmalıdır.

Yukarda kısaca özetlediğim devrimci onura, insanlık onuruna yönelik baskı ve işkenceler binlerce devrimci ve komünist tarafından yıllardır yaşanmıştır Türkiye zindanlarında.

İşte bu onur kırıcı, aşağılayıcı ideolojik-fiziki faşist saldırı karşısında boyun eğen yüzlerce eski devrimci ve komünist ortaya çıkarken, her türlü acımasızlığa karşın dimdik-kaya gibi en zor koşullarda da devrimci mücadelesini sürdüren devrimci ve komünistlerin varlığı da bir olgudur.

Okuyucu, olayın acımasız ve iğrenç yanını beynine kazır iken, esasta yüzlerce direnen devrimciyi kendisine örnek alması gerektiğini daha bir sağlamca beynine kazımalıdır.

Yıllardır en kararlı ideolojik ve siyasi mücadele esasta cezaevlerinde de sürdürülmektedir. Hemen her örgütten insan yanyanadır. Direnen ve direnmeyi sürdürmek isteyenler ile —hangi örgütten olursa olsun— statükoculuk ve giderek teslimiyetin teorisini yapanlar yanyanadır buralarda...

Ve buralarda direnişi hedefleyenler, eski yol arkadaşlarından arınarak ama onları yine eski direnişçi konumlarına çekme gayreti ve sabrı göstererek mücadele içinde daha da pişip-olgunlaşmaktadırlar. Orada çözüldüğü için kitle ilişkisi düzeyine inen Merkez Komitesi üyelerinin yanı sıra, işkencede çözüldüğü halde hala kendini "Türkiye sorumlusu" görenler de vardır ama, aynı tezgahlardan geçen insanlar artık sadece güzel sözler ile yetinmemektedir doğal olarak.

Örneğin dışardaki örgüt yöneticileri sempatizan duruma düşen Merkez Komitesi üyelerini duyunca yer yer cezaevi içinde alınan acı ama gerekli-doğru tavrı "sol" diyerek eleştirebilmekte, bir türlü acı gerçeklerden gerekli ders çıkartma çabası içine girmemektedirler.

Son altı yıldır faşizmin cezaevlerinde

tartışılan temel konu; karşı-devrimci yaptırım ve saldırılara karşı tavır nasıl olmalıdır? Devrimci onuru çiğnetmemek için yapılması gereken şeyler nelerdir? Kazanımlar var ise; bunları koruyup geliştirmenin yöntemleri nelerdir? Sınırlı mücadele yöntemlerinden hangisi hangi koşul altında kavranacak halka olmalıdır? Cezaevlerinde devrimci ilkeler nelerdir? vb. vb.

Okuyucunun sorunu bilince çıkartabilmesi için burada özellikle devrimci ilkeler meselesini kısaca açmak istiyorum.

* Düşman sembolleri olan Bayrağı ve "ulusal marşı"na hiç bir koşul atında saygı gösterilmemelidir.
* Faşist ordu üyelerine hiç bir koşul altında "komutanım" denmemelidir.
* Hiç bir faşist marş söylenmemelidir.
Hiç bir koşul altında dua (yemek ..ası vb.) yapılmamalıdır
* Her koşul altında kime yapılırsa yapılsın, işkenceye tavır alınmalıdır. İşkence insanlık suçudur.
* İşkence altında konuşmamak devrimci ilkedir. Ne ölçüde olursa olsun her çözülme objektif olarak devrim davasına ihanettir. (Sübjektif olarak hain olanlar ise çözülmeden öte doğrudan ve iradi olarak düşmanın hizmetine girenlerdir. Bu ikisi birbirine karıştırılmamalıdır.)

Bu ilkeler dışında daha bir dizi yaptırım vardır. Bunlar ilke olmamakla birlikte, zaman zaman oynadıkları rol gereği ilkeler gibi sahip çıkılıp geri adım atılmaması gerekebilmektedir. Ancak taktik olarak kabullenebilinse bile, tekrar bu yaptırımlardan kurtulmak için mücadele edilmelidir. Örneğin; asker tıraşı yapılması, ceketin önünün cezaevi idarecileri karşısında iliklenmesi ve bazı örgütler için ilke, bazıları için ise çok önemli olmakla birlikte esasta yaptırım olan tek tip elbise uygulanması vb. ...

Bugün cezaevi dışındaki örgütlü devrimci güçler Marksizm-Leninizmin uluslararası ilkelerini tartışırken, cezaevlerinde bir de yukarda özetlediğim ilke ve olgular tartışılmaktadır.

Yine cezaevlerinde yürütülen bu tartışmalarda ilkelerden kesinlikle taviz verilmez diyenler, bunlar için ölümü göze alanların yanı sıra, "ilkelerden de zaman zaman taviz verilebilinir ama geçici olarak olur bu. Örneğin Lenin'in Brest-Litovsk anlaşması böyle ilkesel bir tavizdir" diyenler de çıkabilmektedir. Hiç kuşkusuz dışarda da Brest-Litovsk anlaşması tartışılmaktadır ama çok daha farklı bağıntılarda...

Yukarda aktardığım Brest-Litovsk anlaşmasının ilkeler bağıntısında ele alınış tarzının okuyucuya ilginç bir örnek olacağı düşüncesiyle aktardım sadece. Bu örnekler daha da arttırılabilinir.

Bu kısa yazı içinde çok zengin deneylerle dolu cezaevi mücadeleleri ve mahkeme tavırları üzerine fazla bir şey yazma olanaksızdı. Her biri ayrı birer inceleme alanı hiç kuşkusuz. Ben burada bu yazıyı okuyan her devrimcinin dününü düşünüp, bugününü gözden geçirmesi ve geleceğe ilişkin daha sağlıklı perspektifler üretebilmesi için sınırlı da olsa yardımcı olma umuduyla yazma gereği duydum. Amacım, kendi gözlem ve deneylerim ışığında cezaevlerindeki yaşam ve mücadeleleri süreç içinde yeri geldikçe aktarabilmek.

Amacım; Bugünün sempatizan devrimcilerinin yarının tutarlı kadroları olmaları için;

Bugünün kadrolarının kendilerini gözden geçirmelerini sağlamak için;

Tüm devrim güçlerini düşünmeye itmek için kendi düşüncelerimi kısaca yazıya dökmek idi. Bu yazımın devrimci bilgi birikiminde bir damla olabilmesi beni mutlu kılar sadece. ...

Ocak 1987
Savaş

Dipnot:

(1) Yazının tümü içinde önemli bir yer tutan işkence ve çözülme olgusunu daha iyi kavrayabilmek için, işkenceci unsurunun okuyucu açısından daha iyi anlaşılması gerekir. Bu nedenle, işkenceciler hakkında bazı gözlem ve değerlendirmelerimi aktarmak istiyorum.

İşkencecilerin tümü, mevcut sömürü ve zulüm düzeninin ayakta kalması için, sömürücülerin devlet aygıtında görev yapan resmi yada sivil giyimli memurlardır. Bölüm ve tim şefi konumunda olanlar hukuk, siyasal gibi fakültelerden mezun olmuş insanlardır. Üstlerinde takım elbise ve kravatları ile yanlarında çocukları ve eşleriyle sokakta yürürken "saygın" insan görünümü dahi verebilmektedirler. Evde çocuklarını sevip eşlerine güzel sözler söyleyen bu kişiler, sabah "iş başı" yaptıklarında, amaçları, "işleri"ni layıkıyla yerine getirmektir her zaman. "Devlet memuru"

konumundaki bu insanların diğer memurlarden tek farkı, yaptıkları "iş"in türüdür sadece.

Ellerinde telsiz, masalarında telefon, odanın bir köşesinde yığılmış el konulmuş devrimci yayınlarla, hemen yanlarındaki penceresiz ve boş odada ellerinde fırınlanmış falaka sopaları ve elektrik manyetoları bulunan astları "memurlar"a, kime nasıl davranacakları, hangi taktikleri ulgulayacaklarına ilişkin direktifler vermek ana görevleridir bunların... Hemen tüm şefler, işkence timlerinin psikolojik ekipbaşı görevini de üstlenirken, yerine göre doğrudan fiziki işkenceyi de yapan ve yönlendirenlerdir.

Çoğu zaman 24 saat görev başında ka lan, "sorgu" dedikleri işkence ve "operasyon" dedikleri baskınlardan kalan zamanlarında çay-simit-zeytin vb. ile karın doyurup, iki parmak ile daktilo yazıp "ifadeler" yazdıran bu insanlar, "ifadeler" yazıldıktan sonra bir "görevi" daha başarmış olmanın mutluluğunu duyan insanlardır bunlar...

Daha evvel yüzünü hiç görmediği 70'lik ihtiyardan 14 yaşındaki genç kıza, üç yaşındaki çocuktan 9 aylık hamile kadına kadar herkese en acımasız işkenceleri yapan, yapılmasını yönlendiren ve aldığı her ifade ölçüsünde başarıları terfi ile "ödüllendirilen" bu insanlar, işkence altındaki kurbanlarını bir meta gibi görüp üzerlerinde işkence teknikleri geliştirirken, aslında sınıf kinlerini dile getirmektedirler sadece....

İçlerinde sadistlerin belki de önem li yer tuttuğu bu kişilere bu davranışlarını olanaklı kılan belirleyici yan, sınıfsal bakış açıları ve yanında yer aldıkları, uşaklık yaptıkları sınıfların çıkarlarını en iyi şekilde koruma kaygusudur yalnızca. Sadist olanlar ise, "memurluk"tan öte, zevk de almaktadırlar yaptıklarından....

İşkencesi tamamlanıp tutukevlerine sevk edilirken hemen her devrimciye kapıdan çıkmadan önce "beni sokakta görsen ne yapardın" sorusunu yönelten, işkencede direnenlere "siz başa geçseniz sizin emrinizde de çalışırdık" diyen, çözülme eğilimi gösterenlere de "dün sizin gününüzdü, bugünse bizim" diye böbürlenen bu insanlar, "devlet güçlüdür, biz de onun memuruyuz" sözleriyle bir ölçüde "memur"luk anlayışları ve ruh hallerini ortaya koymuyorlar mı?

Ekip şefleri ABD ve BRD'lerde eğitim görürken, "küçük polis memurları" konumundaki pratisyen işkenceciler ise her gün polis merkezindeki sinemada ABD patentli iki polisiye filme 5 TL verip seyrederek ajite olan, her biri film sonrası kendini başrollerdeki artistin yerine koyarak görevine dönen, birbirlerini kod adları "kemik kıran", "cellat" vb. ile çağırıp, tim şeflerine ise "baba", "yüzbaşı" vb. kod adıyla seslenen tüm bu insanlar, en iğrenç işkencelerini yaşama geçirirken sınıf kinlerini kusan düzenin kadroları olarak işlevlerini yerine getiriyorlar sadece. Bir başka deyişle; düzenin kadrolarının bir bölümünü oluşturan bu işkenceciler, aslında işkence tezgahlarında devrimci kadrolarla hesaplaşıyorlar.... Mesela böyle anlaşılmalı bence. Ve en az onların bize duyduğu sınıf kini kadar biz de onlara devrimci bir kin ile yaklaşmalı, bu hesaplaşmadan yüzümüzün akıyla çıkmaya çalışmalıyız.

*

ATİK KURULUŞ KONGRESİ ÜZERİNE
(Sayfa 21'den devam)

ların ve ayrılıkların net bir şekilde ortaya konmadığı; demagojik yöntemlerle birbirine üstün gelinmeye çalışıldığı bir mücadele biçiminde geçti.

Kongreye katılan
BP taraftarları

AFGANİSTAN'IN RUS SOSYAL-EMPERYALİSTLERİ TARAFINDAN İŞGALİ PROTESTO EDİLDİ
(Sayfa 41'den devam)

bu konuşma sadece Almanca yapıldı.

Miting alanında da sloganlar düzenli atıldı, konuşmalar kesilmedi ve dikkatlice dinlendi. Mitingin sonunda BP taraftarları hep birlikte Enternasyonal marşını söylediler, diğer yürüyüşçüler de buna katıldı. Miting böylece son buldu.

MERKEZ KOMİTESİ ÇOĞUNLUĞUNUN AÇIKLAMASI

Yoldaşlar, Devrimciler,

Bizler, TKP/ML(B)'nin III. Konferansında seçilen Merkez Komitesinin çoğunluğu olarak, gelinen noktada Partimizin içinde bulunduğu durum ve gelişmeler hakkında devrimci kamuoyuna bir açıklama yapılması, durum hakkında bilgi verilmesi gereğini savunduk, ve bu düşüncemizi Merkez Komitesine götürdük. Gelişmelerin derinliği, yaklaşımların farklılığı nedeni ile ortak bir Merkez Komitesi açıklaması mümkün olmadı. Bu yüzden Merkez Komitesi çoğunluğu olarak şu açıklamayı yapmayı gerekli görüyoruz:

Yoldaşlar, Devrimciler,

TKP/ML(B)'nin III. Konferansının üzerinden bir yıl geçtikten sonra, gelinen yerde, **Partimiz**, esas olarak III. Konferansta tartışılan **Parti** ve **Marksizm-Leninizmin güncel kıstasları** konularında belirginleşen, **giderek sistemleşen görüş ayrılıkları** temelinde, yeni bir ayrışmanın, yol ayrımının eşiğine gelmiştir.

Gelinen yerde, Parti içinde iki ayrı olağanüstü konferans çağrısı vardır.(1)

Bunlardan biri, Merkez Komitesi çoğunluğu olarak bizlerin, Merkez Komitesi 4. Toplantısı öncesinde, Parti içinde durumu değerlendirerek yaptığımız, ve esas olarak **Merkez Komitesi düzeyindeki örgütsel buhranın** aşılması için getirdiğimiz; tabii ki bu örgütsel buhranın aşılması için bu buhranın ideolojik-siyasi temellerinin üzerine tartışılmasını öngören olağanüstü konferans çağrısıdır. Bu çağrının çıkış noktası, III. Konferansımızın, Konferansta temel ideolojik-siyasi çatışma noktaları olan Parti inşası, **buna bağlı olarak bizim durumumuzun değerlendirilmesi**, ve Marksizm-Leninizmin güncel kıstasları konularında **da** doğru Marksist-Leninist kararlar aldığı, ve görevin —bu kararlar bağıntısında— bunların kavranarak hayata geçirilmesi olduğudur.

İkincisi ise, Merkez Komitesi 4. Toplantısına gelmeyen ve bu toplantıya yazılı istifasını gönderen Merkez Komitesi üyesinin önderliğindeki bir Parti Hücresinin, III. Konferansın aldığı Parti inşası ile ilgili kararın bizim durumumuzla ilgili bölümlerini yanlış gören; Marksizm Leninizmin güncel kıstasları ile ilgili kararı yanlış gören; devrim aşaması konusunda alınmış olan kararı "inanç temelinde savunma" olarak değerlendiren, kısa bir ifade ile III. Konferansı Parti içinde "değişik biçim ve içerik kazanarak süregiden bir bunalım"ın çıkış noktası olarak değerlendiren; ve "Parti içi demokrasi ve açık ideolojik mücadele talebi ile bağdaşmaz uygulamaların hayli gelişmiş olduğu" iddiasını getiren olağanüstü parti konferansı çağrısıdır.

İki konferans çağrısının somut önerilen tarihler olarak aradaki farkı, Merkez Komitesi çoğunluğunun öngördüğü hazırlık süresinin, Parti Hücresininkine göre dört ay öncesi olmasıdır.

Merkez Komitesinin içinde kalan "azınlık"(2) ise bu Parti Hücresinin çağrısına esas olarak katılmıştır. Parti III. Konferansının yarısını oluşturan, seçimlerde içlerinden birinin oy kullanmayı reddetmesi sonucu "azınlık" durumuna düşmüş; hemen her biri ayrı bir telden çalan azınlık delegelerine, tartışılan konularda "azınlığın" platformunu ortaya koymaları için, özel olarak toplanma hakkı Merkez Komitesi kararı ile verilmiştir. Bu karar doğrultusunda yanyana gelen; içinde Merkez Komitesi azınlığının da bulunduğu azınlığımız, Merkez Komitesi çoğunluğunun çağrısını demagojik bir biçimde "tartışmama planı", Parti hücresinin çağrısını ise "çok önemli iki noktada (Parti inşası ve Marksizm-Leninizmin kıstasları) III. Konferansa bir-iki hafta kala yeniden değiştirilen, bu yüzden de Parti üyelerinin çoğunun tartışmadığı tasarılar üzerinden alınmış kararları (çok küçük bir oy oranı ile) **Partinin bilinçli tercihine** sunan bir olağanüstü parti konferansı çağrısı" olarak değerlendirmiştir.

Biz bu bağıntıda kategorik olarak:

+ Parti inşası ve Marksizm-Leninizmin güncel kıstasları sorunlarının Parti içinde şimdiye kadar yürütülen bütün tartışmalar içinde **en uzun** ve **en kollektif** tartışmaların yürütüldüğü sorunlar olduğunu;
+ Partinin III. Konferansında alınan kararların, bu tartışmalar sonucunda Partinin bilinçli tercihini belirleyen kararlar olduğunu;
+ Şimdi bu konularda azınlıkta kalanların, sorunu bu konulardaki ideolojik ayrılık değil de, "az tartışma" sorunu imiş gibi koymalarının demagojik bir değerlendirme olduğunu açıklıyoruz.

Merkez Komitesinin çoğunluğunun önerisi

doğrultusunda yapılacak bir Konferansı, "tartışmama" planı; ondan dört ay sonra —yapılacak bir kamp ertesi— öngörülen bir konferansı ise "bilinçli tercih" için bir araç olarak gören anlayışın ise tek kelime ile tutarsız ve komik olduğunu düşünüyoruz.

Yine bu azınlık, Parti içinde durumu çoğunluk açısından "genelde onaylayıcı bir topluluk"; kendileri açısından ise Partiyi ilerletecek olan "çelişmeli bir birlik" olarak değerlendirmektedir.

Azınlığın bu değerlendirmesi de gerçek olgularla alay eden, ve kendi çizgisizliklerini —ya da çok çizgililiklerini— erdemmiş gibi gösteren bir değerlendirmedir.

Şimdi Parti içinde bu iki ayrı Olağan üstü Parti Konferansı çağrısı, Partinin tartışmasına ve oylamasına sunulmuştur.

Bazı Parti aday üyeleri, ve taraftarları ise, bu iki Olağanüstü Parti Konferansı çağrısını da kökten reddeden, ve bunları esas olarak "sorumsuz önderlerin" "kimin borusu ötecek" kavgasının ürünü olan çağrılar, tavırlar olarak değerlendiren ve olağanüstü parti konferansı yapılmasını reddeden, normal Parti Konferansı zamanı gelene dek, azınlığın çoğunluğa uyması temelinde çalışma talep eden bir çağrı yapmışlardır. Bu çağrı da Partiye sunulmuştur.

Bu çağrının bizce belirleyici özelliği, onun ideolojik planda —aslında aynı azınlık gibi—, içinde bulunduğumuz durum adına, belirli Marksist-Leninist parti ilkelerinin uygulanmasına karşı çıkması; bugün platforma tekabül eden temel konularda ayrılıkların, örgütsel ayrılığı gerektirmediğini savunan bir konumda durması; varolan çelişmeleri ise, olduğundan basit görüp göstermesidir. Çok birlikçi görünümlü bu üçüncü yol çağrısı, eğer kendi istediği olmaz ise, açık örgüt sel ayrılık tehdidinde noktalanan bir çağrıdır.

*

Bütün bunlar; bugün gerek azınlık ile çoğunluk arasındaki; gerekse üçüncü yol ile çoğunluk arasındaki örgütsel birliğin ideolojik-siyasi temellerinin önemli ölçüde ortadan kalkmış olduğunu; azınlık/çoğunluk açısından durumun aslında iki ayrı parti inşası planı sorunu olduğunu, aynı örgüt içinde —bu iki ayrı çizgi temelinde— birlikteliğin geçici olduğunu, Partinin bu anlamda yeni bir yol ayrımına geldiğini göstermektedir.

Böyle bir durumda yapılması gereken nedir?

Hem bütün Parti, hem de Partinin gelişmesine ilgi duyan tüm devrimciler:

"Önce tam bir soğukkanlılık ve büyük bir titizlikle Parti içindeki görüş ayrılıklarının ÖZÜNÜ, ikincisi Parti içindeki mücadelenin gelişimini incelemelidir. Hem birincisi, hem ikincisi mutlaka gereklidir. Çünkü görüş ayrılıklarının ÖZÜ ancak mücadele süreci içinde açıklığa kavuşur, somutluğa kavuşur (yer yer de değişikliğe uğrar). Bu mücadelenin süreci içinde, sürecin her değişik aşamasında, mücadelenin iki safını oluşturanların sayısı ve bileşimi aynı kalmaz. Bu yüzden hem ayrılıkların ÖZÜ, hem gelişimi incelenmelidir. Ve bu yapılırken, herkesin eline geçebilecek BASILI olan belgelerin incelenmesi talep edilmelidir. Yalnızca söylenen laflara inananlar, elizimin tersi ile itmemiz gereken, kurtarılma imkanı olmayan budalalardır." (Lenin)

Merkez Komitesi çoğunluğu olarak bizim çağrımız budur.

Şimdi bütün devrimci kamuoyunun elinde III. Konferansın söz tutanakları, ve Raporu vardır.

Bu belgeler temelinde, ve daha önce, ve sonra bu konularda devrimci kamuoyuna yayınlanmış belgeler temelinde, devrimci kamuoyu da:

+ Bolşevik Parti İnşası sorunlarında;
+ Marksizm-Leninizmin güncel kıstasları sorunlarında;
+ Buna bağlı diğer ideolojik-siyasi sorunlarda (Mesela OTYO sorununda)

görüş ayrılıklarının özü; ve gelişmesini izleyebilecek yeterli malzemeye sahiptir.

Biz, bu belgeler ciddi bir şekilde incelendiğinde, bizim azınlığımızın, devrimin yenilgisine bağlı olarak da Marksist-Leninist hareket içinde, ve devrimci hareket içinde gelişip boy atan geçmişe yönelik inkarcı, birlik adına tasfiyeci bir akımın içimizdeki yansıması olduğunun görüleceğini; gelişme süreci izlendiğinde, bu akımın inkarcı-tasfiyeci konumlardan uzaklaşacak yerde bunları giderek sistemleştirme yönünde geliştiğinin görüleceğini düşünüyoruz.

Yine bu belgeler incelendiğinde, bu inkarcı-tasfiyeci akımın temel pozisyonları itibarı ile hiç de "yeni" olmayan görüşler savunduğunun; ve bunu yaparken yer yer bizim geçmişteki hatalı görüşlerimize de sarıldığının görüleceğini; bizim gerek içeriksel, gerek yöntemsel hatalarımızın bu akımın bu kadar kısa süre içinde, bu kadar "hızlı" gelişmesi(!) (geriye adımlar atma anlamında gelişme!!, yani gerilemesi)'nde hangi rolü oynadığının değerlendirilmesinin mümkün olacağını düşünüyoruz.

*
*

Bizim için belirleyici olan, kesinlikle

ideolojik-siyasi çelişmelerdir. Bunlar yanında, özellikle Merkez Komitesi içinde, vetocu-istifacı yoldaşın mücadele yöntemleri ile, ispatsız iddialar temelinde yapılmış değerlendirmelerle, yer yer kişisel sürtüşmeler olmuş, bunlar üzerine de tartışılmak zorunda kalınmış, ve bunlar hatta yer yer Merkez Komitesi çalışmalarının önemli bir bölümünü işgal edebilmiştir.

Aynı şekilde, yukarda bilgi verdiğimiz, Konferans sırasındaki seçimler bağıntısında da bir dizi, kişisellik alanına da sıçrayan çelişmeler de çıkmıştır. Ve bunlar da Merkez Komitesi içi ve Parti içi bir dizi tartışmanın (—bizim elimizde olmayan bir biçimde dayatılması sonucu, ve yer yer de bizim de hatalarımızdan da yararlanılarak—) konusu olmuştur, ve olmaktadır. Biz devrimci kamuoyu önünde yürütülecek tartışmada Lenin'in şu sözleri doğrultusunda hareket edeceğiz:

> "Bireylerin nitelikleri ve girişimleri hakkında Kongre dışında konuşmak, dedikodu yapmak, dürüst ve itibar getirici birşey değildir. Çünkü 100 olayın 99'unda, bu girişimler örgütsel sırdır. Ancak partinin en yüksek organına açıklanabilir. Kongre dışında böyle dedikodu yoluyla savaşmak, görüşüme göre skandal ticaretidir." ("Bir Adım İleri, İki Adım Geri, s. 184)

> "Ama tam da bu belli bir yanın yurtdışındaki bölünmelerde sürekli olarak kullandığı bir yöntemdir. İlkesel görüş ayrılıklarının üzerini örtme, onları perdeleme, ideolojik çatışmaları suskunlukla geçiştirme, kendi ideolojik dostlarının kim olduğunu gizleme, ve kamuoyunun tam olarak inceleyemeyeceği ve tek tek inceleme hakkının da bulunmadığı örgütsel anlaşmazlıklar üzerine gürültü koparma." (Lenin, cilt 16, s. 441)

Biz, yürüyen ideolojik mücadele içinde "kamuoyunun tam olarak inceleyemeyeceği ve inceleme hakkının da bulunmadığı örgütsel anlaşmazlıklar üzerine gürültü"ler koparıldığını, bundan böyle de koparılacağını biliyoruz. Bu gürültülere karşı devrimcilerden talebimiz, **bunlar yerine**, ideolojik-siyasi görüş ayrılıklarının üzerine yoğunlaşmalarıdır. Biz, azınlığımızın, özellikle Konferanstaki kişi değerlendirmeleri bölümü üzerine gürültü kopardığını, ve koparacağını biliyoruz. Bu bağıntıda da, bu konuda koparılan gürültünün, gerçek ideolojik-siyasi ayrılıkların üzerini örtmeye yarayan bir skandal ticareti olduğunu söylüyoruz.

*

Yine tartışmaların objektif zorluklar sonucu belli anlamda dışında kalmış, en zor şartlar altında Bolşevik Partizan'ın görüşlerini yaymaya çalışan bir dizi yoldaşımızın, bu yeni yol ayrımı karşısında, "yine mi bölünme" tepkisi içine girebileceğini düşünüyoruz.

Bu yoldaşlarımıza çağrımız da, ideolojik-siyasi görüş ayrılıklarının özü ve gelişmesini bağımsız olarak incelemeleridir.

*

Biz, bugünkü şartlardaki bir bölünmenin, sayı bakımından bizi çok ağır kayıplara uğratsa bile; Marksist-Leninist parti çizgimizin tasfiyesi; parti çalışmasının paralize edilmesi anlamına gelen bir duruma tercih edilmesi gerektiğini; Partinin ancak oportünizme karşı mücadele içinde sürekli arınarak güçleneceğinin bilince çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz. Biz ilkeler temelinde birlikten yanayız. Bu ilkeli birlik hiçbir şekilde görüş ayrılıkları üzerine ideolojik mücadeleyi dıştalamaz, onu şart koşar! İdeolojik mücadelenin ilke ayrılıklarını açıkça ortaya koyduğu yerde, örgütsel birliğin parçalanması kaçınılmazdır!

Bolşevizm inkarcı-tasfiyeci akımla mücadeleden arınarak; arındığı ölçüde de güçlenerek çıkacaktır!

DİPNOT 1: Sözkonusu çağrılar içinde bir dizi örgütsel sorun ve bilgi de yer aldığından; devrimci kamuoyunun bu bilgileri denetleme imkanı ve hakkı olmadığından, bilgiyi doğrudan bu çağrıları devrimci kamuoyuna açma biçiminde vermeyi doğru bulmuyoruz.

DİPNOT 2: Sözünü ettiğimiz "azınlık" şudur:

Konferansın kişilerle ilgili değerlendirmeler yapılan bölümünde, bir eski MK üyesi, Konferansta temel çatışma noktaları olan konularda Konferansın aldığı kararlara alternatif görüşler getirmiş olan; Konferansta kendi dışında, ve bir başka yoldaş dışında, tüm delegelerin hakkında "olumsuzlukları abarttığı" tespitini yaptığı; bir bölüm yoldaşın ise açıkça "tasfiyeci inkarcı akım" olarak değerlendirdiği bir çizginin savunucusu durumunda bulunan bir başka eski MK üyesinin yeni MK'ya seçilmesini talep etmiş; seçilmemesi halinde, kendisinin de seçilse bile MK'da çalışmayacağını açıklayan bir veto tavrı içine, tartışmalar süreci içinde girmiştir. Bu noktada Konferans ortadan ikiye bölünmüş; seçim aşamasında, sözkonusu yoldaşın seçilmesı gerektiği konusunda tavır takınan yoldaşlardan biri oy kullanmayacağını açıklamış, böylece seçımlerde bu temelde bir çoğunluk ve azınlık ortaya çıkmıştır.

Bu azınlığı Konferans sırasında görünüşte birleştiren temel, MK'ya eski bir MK üyesinin seçilmesi gerektiği konusundaki ortak görüştür. Bunun temeli ise, yanlış bir parti inşası anlayışıdır. Bunun böyle olduğu süreç içinde iyice açığa çıkmıştır.

Daha sonra Konferans sırasındaki vetocu yoldaş, Konferansın hemen ertesinde, seçildiği MK'dan istifa etmiş; istifasını ancak bir uzlaşma sonucu geri almıştır. MK içindeki Konferanstaki bu azınlık/çoğunluk bölünmesi sürmüştür. MK 4. Toplantısına azınlıktan vetocu-istifacı yoldaş yeniden istifasını göndermiştir.

MERKEZ KOMİTESİ AZINLIĞININ AÇIKLAMASI

ÖN AÇIKLAMA
****

TKP/ML (B), Merkez Komitesi 5. toplantısında alınan karar gereği, biz Merkez-Komitesi azınlığını oluşturan yoldaşlar, parti içindeki siyasi-ideolojik ve örgütsel durum ve gelişmeler hakkında, devrimci kamu oyuna sunulmak için, bir açıklama taslağı hazırlayarak Merkez-Komitesi çoğunluğundan yoldaşlara ulaştırdık. Merkez-Komitesi adına, çıkması öngörülen bu açıklama temelinde, anlaşamayacağımız, Merkez Komitesi çoğunluğu tarafından kısa bir süre önce, bizlere bildirilmiştir.

Bu durumda, Merkez Komitesi azınlığı olarak, daha önce III. Konferans delegelerinin yarısı adına yapılan "DUYURU" yu kendi adımıza yayınlamayı doğru ve gerekli bulduk.

MK adına çıkması için hazırladığımız açıklama temelinde Merkez Komitesi olarak birliğin mümkün olup olmadığı, ve daha başka sorunlar hakkında ilerde "iç organda" tavır takınacağız.

2.2.1978

MK Azınlığı

DUYURU

TKP/ML (B) Üye, Aday Üye ve Sempatizanlarına:

Yoldaşlar.

Merkez Komitesi'nin 4. Toplantısında almış olduğu bir karara bağlı olarak yanyana gelen TKP/ML(B) III. Konferansının yarısını oluşturan delegeler olarak bizler, TKP/ML(B) üye, aday üye ve sempatizanlarına toplantımızın sonucunda aşağıdaki Duyuru'yu yapmayı kararlaştırdık.

TKP/ML(B) III. Konferansının yarısını oluşturan, fakat adına "çoğunluk" denilen yoldaşlar Merkez Komitesi'nin 4. Toplantısının öncesinde yanyana gelerek bir Olağanüstü Parti Konferansı çağrısını görüşmüş ve kaleme almışlardır. Bu yoldaşların böyle bir grup toplantısı yapmış olmaları gerçeğine de bağlı olarak, Merkez Komitesi'nin 4. Toplantısında, bizlerin de siyasi platformumuzu oluşturma yolunda yanyana gelmemiz resmi olarak karar altına alınmıştır.(1)

III. Konferansın yarısını oluşturan (bugünkü Merkez Komitesi'nin azınlığı da dahil) delegeler olarak (partinin değişik kademelerinde çalışan) bizler, Merkez Komitesi'nin bu resmi kararına dayanarak, ... tarihleri arasında yanyana geldik. Partinin içinde bulunduğu bunalım ortamında, bu bunalımın temel siyasal nedenlerini; bunalımdan çıkış için siyasi bakımdan çözümün nasıl ele alınması gerektiğini; aramızdaki siyasi ilişkileri ele almaya ve çözümlemeye çalıştık.

Bizler, önümüzdeki dönemde anlaştığımız ve temelleri üzerinde tartıştığımız önemli noktaları ele alan Bildirge'nin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olan ön çalışma ve tartışmaları yürüttük. Toplantımız Merkez Komitesi 4. toplantısının ardından gerçekleştiği için, yeterince ön hazırlık yapmaksızın derhal zayıf temelli bir Bildirge yazmak yerine, onu daha sağlam bir çalışmanın ürünü olarak ortaya koymayı ve şimdilik içinde bulunduğumuz duruma ilişkin ilk anlayış ve saptamalarımızı yoldaşlara açıklamayı daha doğru bulduk.

III. Konferansın yarısını oluşturan delegeler olarak bizlerin biraraya gelmemize yolaçan ideolojik-siyasi-örgütsel bakımlardan yanyana gelmemizi sağlaya belirli bir temel olduğu açıktır. Ancak Bildirge'yi hazırlayacak olan bizler arasında önemli görüş ayrılıkları da vardır. Gerek Ahmet B. ile diğerleri arasındaki ve gerekse diğerlerinin kendi aralarındaki ayrılıkların boyutları, ancak önümüzdeki ideolojik-siyasi ilişki süreci içinde tam olarak berraklığa kavuşacaktır. Ahmet B. ile diğerlerinin arasındaki farklılıklar, aynı zamanda Ahmet B. ile örgütünün açık ideolojik mücadeleyi yeterli bir biçimde merkezi olarak yürütmemiş olmasından da kaynaklanmaktadır.

Bugün, III. Konferansın öteki yarısını oluşturan Blok Listeci yoldaşlar arasında, bizim kendi aramızda bulunanlara benzer 'ayrılıklara' genel olarak pek rastlanmamaktadır. Görebildiğimiz kadarıyla, onlar arasında, genelde, önceki tavırlar değişmiş olsa bile, 'birlik' sürmektedir.

Bu durumda, Blok Listeci yoldaşların

aralarındaki 'birlik' temellerinin mi, yoksa bizlerin birlik temellerinin mi gerçek anlamda daha kalıcı ve geleceğimiz bakımından daha gerekli olduğunu saptamak ve yargılamak, parti çalışmalarına bilinçli bir şekilde katılmak isteyen; bu çalışmalara omuz vermek isteyen; kendisini parti içindeki bu mücadeleden ayırmamak isteyen her yoldaşın cevaplanması gereken önemli noktalardır.

Bizler, bugünkü koşullarda, Blok Listeci yoldaşların yapısında genel olarak bir 'onaylayıcı' topluluk olmak yerine; kendi içerisinde çelişmeli bir birlik oluşturmayı, ileriye gidişimiz yönünde çok daha faydalı ve gerekli buluyoruz.

Bizler, içinde bulunduğumuz koşullarda 'herkesin' kendi bildiği doğrultuda bir siyasi-teorik mücadele yürütmesini doğru bulmadık, bulmuyoruz. Bunun yerine, ele aldığımız noktalarda, bugünkü egemen yanlışlara karşı —bunları değişen oranlarda, en azından bir bölümümüzün yakın zamana kadar doğru buluyor olduğunun bilincinde olarak— varolan birlik kesişmelerimizin mücadelesini yürütmeye öncelik vermeyi ileriye gidişte bir aşama olarak kavrıyoruz.

* * *

Örgütümüzün bugünkü bunalımının temel nedenleri ve boyutları doğru kavranmalıdır.

Partinin içinde ideolojik-siyasi-örgütsel temellere sahip olan bugünkü bunalım sadece Merkez Komitesi düzeyinde değildir. Açık bir biçimde tüm parti çapında sürmektedir. Bu gerçeği bizim durumumuz en açık şekliyle ispatlamaktadır: Bizler, bir kısmı bugünkü Merkez Komitesi üyesi olan, diğer kesimi değişik kademelerde çalışan üyelerden oluşan bir fraksiyon oluşturma durumundayız. Ve bunu Merkez Komitesi'nin kararıyla oluşturma durumundayız. Benzer bir durum Blok Listeci yoldaşlar için de geçerlidir. Bu koşullarda, bunalımı, Blok Listeci yoldaşların dediği gibi, hala Merkez Komitesi düzeyinde bir örgütsel bunalım olarak tanıtmak gerçeklere karşı konuşmak demektir.

Bugünkü fraksiyonların, bugün daha çok ideolojik-siyasi bir yönlendirici güç anlamında ortaya çıkmış olmaları gerçeği; bu fraksiyonların gelişme içinde örgütsel bir biçim ve yapı da kazanabileceği olasılığının üzerini örtmemelidir. Bugün gelecekteki ihtimalin çekirdekleri ortaya çıkmış; parti, iki ayrı ideolojik siyasi yönlendirici güce sahip fraksiyona bölünmüş durumdadır. Bu bölünmeyi esasta da olsa Merkez Komitesi ile sınırlamak kendimizi aldatmak anlamını taşır.

Bizler Bu duruma karşın, Blok Listeci yoldaşlarla parti içinde olduğu gibi, Merkez Komitesi içinde de birlikte çalışmanın sürdürülmesinin, şu anda Merkez Komitesi içinde bulunan ve 'azınlık' denilen yoldaşlar bakımından doğru olduğunu düşünüyoruz.

* * *

Kuşkusuz ki bugünkü noktaya geliş bir anın işi değildir. Bu süreç, temelleri geçmişe dayanan; partinin bugünkü çizgisinde yanlış olarak değerlendirdiğimiz noktalara karşı yürütmeye çalıştığımız değişik düzeylerdeki mücadeleninin toplamından oluşmaktadır.

Bizler, önümüzdeki dönemde, Bildirge'de geliştirilecek olan bizim yanlış bulduğumuz değişik noktaların neler olduğunu saptamaya ve üzerinde bir ilk tavır belirlemeye çalıştık:

Bizim bugünkü resmi çizgimiz, bir yanda devrimin en temel programatik konusu olan devrim aşamaları konusunda çizgimizin 'hipotezlere' dayandığını açıklamaktadır. Ama öte yandan adeta bütünlüklü sağlam bir çizgi varmış gibi hareket etmektedir. Biz 'iman' temelinde bir savunmanın sağlam olmayacağını; bizi yanlış yerlere götüreceğini düşünüyoruz.

Bizim bugünkü resmi çizgimiz, bizleri bir yandan 'Marksizm-Leninizmi temel özellikleri içinde kavramamış' bir grup olarak değerlendirmektedir. Ama öte yandan, bizlerin, bütün dünya komünist hareketinin en ileri kadro ve teorisine sahip olduğumuz varsayımından yola çıkmakta bir sakınca görmemektedir. Biz hem bu yaklaşımın ve hem de bu değerlendirmelerin bütünüyle yanlış olduğu görüşündeyiz.

Bizim bugünkü resmi çizgimiz, bizi parti inşasının 1. aşamasında olarak tanıtmaktadır. Ama öte yandan parti inşasının

birinci aşamasının en temel görevlerini yerine getirmemektedir. İşçi sınıfından ve işçi sınıfının hareketinden kopuk olarak birinci aşamayı inşa ettiğimiz tezini savunmaya çalışmaktadır. Biz bu yaklaşımı ve değerlendirmeleri yanlış buluyoruz.

Bizim bugünkü resmi çalışma tarzımız önemli ölçüde bürokratik, akademist ve hantallık özellikleri göstermektedir. Buna karşılık egemen yanlış görüş, bu hatalardan arınmayı bir yana bırakalım, bizi daha çok bu alanlara sokan bir uygulama içindedir. Bizler, örgütün içinde bulunduğu durumun belirli temel özelliklerinin Vahap imzalı yazıda, durum tespiti bağıntısında, genel olarak doğru konulmuş olduğunu düşünüyoruz.

Bizim bugünkü egemen kadro politikası anlayışımız, 'ideolojik birlik' adına, sorunlara bürokratik bir şekilde yaklaşarak kadro harcama politikası; onları dıştalama ve bu şekilde giderek 'mezhep'leşme politikasıdır. Biz, mezhep yaratma politikasını reddediyor; işçi sınıfı öncülerini toparlayan bir parti hedefine yönelmek gerektiğini düşünüyoruz.

III. Konferansın yarısını oluşturan delegeler olarak bizler, bugünkü çizgimizin yanlışlarından arındırılması yolunda, yukardaki ilk tespit noktalarının üzerinde yoğunlaşmak gerektiğini tespit ettik. Kuşkusuz ki bunlar, çizgimizin temelleriyle bağ içinde olan; Marksist-Leninist eserlerin incelenmesine bağlı olarak alternatiflerini —Parti ve kıstaslar konusunda III. Konferansta belli yoldaşlara göre, alternatif esasta konmuştur— üretmemiz gereken yanlışların bazı noktalarıdır.

* * *

Bizler kesin bir biçimde, Blok Listeci yoldaşların OPK Çağrısını temelden red ediyoruz. Bu çağrı, bugünkü bunalımı basit bir biçimde, esasta Merkez Komitesi düzeyinde örgütsel bunalım olarak belirlemektedir. Onların önerdikleri konferansın esas gündem maddesinin Merkez Komitesi düzeyinde örgütsel bunalımı çözmek olarak formüle edilmesi tesadüf değildir. Ancak bu kesin bir şekilde yanlıştır. Onların çağrısı, III. Konferans delegelerinin yarısını; parti üyelerinin yaklaşık yarısını partiden 'temizleme' ve bir mezhep yaratma planıdır.

Blok listeci yoldaşların önerdikleri Konferansın hazırlık planları, gerçekte, parti üye ve sempatizanlarının bilinçli tercihine karşı tartışmama bürokratik planıdır. Öyleki, örneğin, önerdikleri konferansın asıl gündem maddesi olan Merkez Komitesi düzeyindeki örgütsel bunalımı çözme maddesinde, III. Konferansın tutanaklarının bu bölümünün parti üyelerine verilmemesini; sadece delegelere verilmesini önermektedirler. Böyle bir durumda, Parti üyelerinin Konferansın esas gündem maddesi dedikleri konuda bağımsız bir şekilde iradelerini ortaya koymaları mümkün müdür?

Daha sonra genişçe açıklayacağımız gibi, bu OPK çağrısının planı, tartışmayı mümkün olduğu kadar bugünkü resmi çizgiye bulaştırmamaya çalışan; tartışmanın merkezine örgütsel sorunları koymaya çalışan; gerçekte bu alandaki tartışmayı da Konferansa seçilecek delegelerle sınırlamaya çalışan; kısa zaman içinde partinin yarısını örgütsel olarak dışlamayı öneren bir plandır.

Bizler, genel olarak, Blok Listeci yoldaşların çağrısına karşı, (...) Parti Hücresinin Olağanüstü Parti Konferansı Çağrısını destekliyoruz. Bu çağrı,içinde bulunduğumuz durumu kaba hatlarıyla doğru tespit eden; içinde bulunduğumuz bunalımı çözmek için esasta doğru bir öneriyi —Blok Listeci yoldaşların önerisine karşı— formüle eden; çok önemli iki noktada (parti inşası ve Marksizm-Leninzmin kıstasları) III. Konferansa bir-iki hafta kala yeniden değiştirilen ve bu yüzdende parti üyelerinin çoğunun tartışmadığı tasarılar üzerinden alınmış kararları (çok küçük bir oy oranı ile) partinin bilinçli tercihine sunan, vb. bir OPK Çağrısı olarak değerlendiriyoruz (2)

Bütün yoldaşlarımız, III. Konferans söz tutanaklarının da incelenmesine bağlı olarak, örgütümüzün sorunları üzerinde bağımsız incelemesi temelinde ciddi olarak durmalı; onları değerlendirmelidir.

Geleceği bilinçli çabalarımız yaratacaktır.

Kasım 1986

TKP/ML(B) III. Konferansının yarısını oluşturan Delegeler

Dipnotlar:

(1)Ikinci Pargrafın ilk cümlesinde vurgulanmak istenen, Merkez Komitesi çoğunluğunun, Merkez Komitesi dördüncü toplantı öncesi yan yana gelerek bir 'OPK çağrısı yapmış olmalarıdır. Neki, cümlede bu anlaşılmamakta, ve böylece yanlış bir olgu iddiası ileri sürülmüş olunmaktadır (Merkez Komitesi Azınlığı)

(2) İçimizde bazı yoldaşlar, PH'nin OPK çağrısında 'parti içi demokrasi sorunun olduğundan olumsuz gösterildiği fikrindedir.

BATI ALMANYA'DA AFGANİSTAN'IN RUS SOSYAL-EMPERYALİSTLERİ TARAFINDAN İŞGALİ YÜRÜYÜŞLE PROTESTO EDİLDİ!

Afganistan'ın Rus sosyal-emperyalistleri tarafından işgal edilmesinin 8. yılında, bu işgali protesto etmek ve kınamak için GUAfS tarafından yapılan yürüyüşe BP olarak merkezi güçlerimizi seferber ederek katıldık.

Yürüyüş öncesi eylem hazırlığı için yine GUAfS tarafından yapılan eylembirliği toplantılarına da katıldık. Afganistanlı devrimcilerle birlikte ortak bir yürüyüş çağrısı yapabilmemiz için elimizden gelen çabayı gösterdik, fakat ne yazık ki GUAfS'in Batı Alman emperyalizmine karşı mücadele konusundaki tavrı, birlikte ortak çağrı yapmamızı engelledi.

Bundan sonra bizlerin önünde ikinci yol vardı, onu pratiğe geçirdik. Biz Batı Almanya'daki BP taraftarları olarak, ajitasyon ve propagandada serbestlik, eylemde birlik ilkesi temelinde, mümkün olduğu kadar gücümüzü seferber ederek yürüyüşe katıldık.

Rus sosyal-emperyalistlerine ve onların Afganistan'daki kuklası olan iktidara karşı mücadelede, işçilerin, köylülerin ve ezilen halkların yalnız olmadıklarını bu yürüyüşü destekleyerek, çıkarılan bildiri ile, yapılan propaganda ile, proleter enternasyonalizmi gereği göstermeye çalıştık.

Proleter enternasyonalizmini savunduğunu iddia edenler buna seyirci kalamazdı. Seyirci kaldığı taktirde, bu teoriyi savunduğunu söyleyenler aslında bunun 'lafzını' yapmaktadırlar.

Somut bu eylemde bunun örnekleri çoktur. En azından Türkiyeli devrimci örgütler açısından durum vahimdir. Bu yürüyüşe BP dışında Türkiyeli hiçbir devrimci örgüt/grup katılmamıştır. Bu açıkça şunun göstergesidir: Bütün bu devrimci gördüğümüz örgütler, ağzı açıldığında proleter enternasyonalizmini savunma konusunda mangalda kül bırakmamaktadırlar. Ama somut bu eylem onların ne kadar proleter enternasyonalizmine önem verdiğini göstermektedir. Somut bu eylemle sınırlarsak, proleter enternasyonalisti değil, milliyetçi bir konumdadırlar.

Yürüyüşe biz BP olarak çıkardığımız Almanca-Türkçe bir bildiri ile devrimci kamuoyuna görüşlerimizi duyurarak katıldık.

Yürüyüşe toplam katılım 175 civarında idi. Bunun 100 civarı BP, 15 Alman, 10 İranlı, diğerleri ise Afganistanlı devrimcilerdi.

Yürüyüş üzerine kısa notlar:

Yürüyüşün başlayacağı yerde toplanıldı. Biz BP taraftarları olarak kendi ayrı blokumuzu, hazırlanan pankart ve kızıl bayraklar açılarak oluşturduk. Yürüyüş boyunca hep birlikte sloganlarımızı haykırdık. GUAfS ve diğer devrimcilerle ortak atabileceğimiz sloganları mümkün olduğunca düzenli bir şekilde ortak attık. Birlik oluşturamadığımız sloganları da atarken, yürüyüş kolunda slogan yarışına meydan verilmedi. Atılan slogan bittikten sonra, istenilen slogan atıldı. Yürüyüşün bu genel görünümü, birlikte slogan atma ve ayrı sloganları atarken diğerlerini bastırmama, olumlu idi.

Bunun yanında gerek BP saflarında gerekse diğer saflarda yürüyüşün canlı bir yapıya sahip olduğunu söylemek yanılgı ve abartma olmaz. Yürüyüş için seçilen rota iyi değildi. Önemli bir bölümünde insana rastlamak mümkün olmadı.

Yürüyüş tekrar bitim alanına geldiğinde, örgütler adına beşer dakika konuşma yapıldı. BP adına ... (Devamı s. 34'te)

MUSTAFA SUPHİ'NİN TKP KURULUŞ KONGRESİNDE YAPTIĞI KONUŞMA

MUSTAFA SUPHİ ve 13 yoldaşının Kemalistlerce hunharca katledilişinin 66. yıldönümü nedeniyle aşağıda —bugünkü sosyal-faşist, Rus sosyal-emperyalizminin uşağı T"K"P ile isminden başka benzerliği olmayan— TKP'nin Kuruluş Kongresinde Mustafa SUPHİ'nin yaptığı konuşmayı belge olarak yayınlıyoruz.

Türkiye Komünist örgütünün birinci kongresini açmanın mutluluğu içindeyiz. (Sürekli alkışlar, bando Enternasyonal'i çalar.)

Arkadaşlar, bir zamanlar bir düş olarak nitelenen Komünizm, bugün Rusya'da gerçekleştirdiği yaşam ile, kurduğu yeni yönetim şekliyle, Kızıl Ordusuyla, işçi-köylü yığınları içerisinde güçlendirdiği örgütüyle Doğunun ve bütün dünyanın ezilen millet ve sınıflarına çok büyük umutlar veriyor.

Son aylarda tanık olduğumuz iki büyük olay, bu umutların ne kadar gerçekçi olduğunu gösteriyor. Bu olaylardan biri, Üçüncü Enternasyonal'in İkinci Kongresidir, ki orada Doğu ile Batının çeşitli bölgelerinden gelen 37 milletten işçi ve köylü temsilcileri birleşmiştir. Bu birlik, proletarya hareketinin yeryüzünde ne denli güçlü olduğunun somut bir maddi kanıtıdır. Öte yandan, yeni sona eren Uluslararası Doğu Kongresinde, Doğu'nun çeşitli milletleri, Hintliler, Cavalılar, İranlılar, Türkistanlılar, Buharalılar, Dağıstanlılar, Kırımlılar, Türkiyeliler ile Gürcistan ve Ermenistan ezilen milletleri tarafından gönderilen binlerce temsilcinin bir yerde toplanarak aynı hedefe yönelik istek ve çabalarını ilan etmiş olmakla Avrupalı emperyalistlere karşı amaç ve kararlarını dile getirmiş oldular. Üçüncü Enternasyonal'in kongresi son oturumunu kapatırken, Rusya'nın muzaffer Kızıl Ordusu'nu dünya proletaryasının ve Doğu'nun ezilen milletlerinin yardımcısı ve savunucusu bir ordu olarak ilan etmiştir. (Şiddetli alkışlar.)

Bakû'da toplanan Uluslararası Doğu Kongresi de Amerika'nın acımasız ve kan emici emperyalistlerine karşı kutsal mücadele bayrağını açtı. (Şiddetli alkışlar.) İşte bu iki örnek bile Bolşevizmin yeryüzündeki toplumsal devrime nasıl esaslı bir dayanak olduğunu gösteriyor. Türkiye'deki son olayları gözden geçirseniz, oradan gelen arkadaşları dinleseniz, Partimize gönderilen mektupları görseniz, ülkemizin son umudunun Bolşevizmde olduğu inancını kavrarsınız. Arkadaşlar, görkemli Rus devrimi son üç yıl içinde olağanüstü atılımlar göstermiştir. Rus proletaryası hiçkimsenin kendisinden ummadığı bir beceriyle devrim ordusu yaratarak dünyayı kendisine hayran bıraktı.

İşte bu devrim şimdi demir ellerini Doğu'ya uzatıyor. Doğu sorunu Üçüncü Enternasyonal'in gündeminin birinci maddesini oluşturuyor. Bu sorunla en çok ilgilenen kuşkusuz bizleriz. Biz Türk komünistleri bu hareketin önemini kavramalı, tarihe malolacak olan bu fırsatı iyi değerlendirmeliyiz. Biz de, kendi ülkemizde Avrupalı emperyalistlerin ve dış ve iç düşmanların üstesinden gelmeliyiz. Bütün bu sübjektif tasarılarımızı, pratikte yaşayan bir gerçek haline getirecek olan bu kongredir. Türkiyeli komünistlerin kongresi, kendisine Rusya'dan uzanan bu demir elleri tutabilecek güçleri yaratacak ve Partimiz yalnız Türkiye'de değil, bütün Doğu'da devrimin bayraktarı olacaktır. (Alkışlar) İşte bu nedenle; yaşasın Türkiye Komünist Partisi! (Alkışlar) Yaşasın bütün komünist partilerini sıcak bağrında toplayan 3. Enternasyonal! (Alkışlar ve marş) Yaşasın Doğu'da ilk devrim kalesini kuran Azerbaycan Birlik Cumhuriyeti! (Alkışlar ve marş.)

BOLŞEVİK PARTİZAN

CEGERXWİN

PEYMANA TIRK Û PAKISTAN

Peymana dili gerdenşıkesti
Tıji koleti hemi bındesti
Zû gıhandehev Tırk û Pakıstan
Da bête xwarın heqqê Kurdıstan
Borjıwazên Tırk bangêrê mezın
Malê me kurdan hawır dıdızın
Da ko tev bıbın têr mal û dolar,
Welat dane ber lıngê koledar.
Ednan Menderis lı çı dığeri?
Jı walıstırid dili dıkıri
Zencira dili gıran û dugurd
Xıste gerdena Tırk û Laz û Kurd
Ey Celal Bayar mesûlê mezın
Lı pey we idi kurd hew dıbezın
Kurdê qehreman ne gêj û kor e
Bo Ayzenhawır qet naçi Qore
Ev peymana we; Tırk û Pakıstan
Ne mesûle jê xelkê Kurdıstan
Dı nav singa me hun bûne kelem
Jana we gıha Ereb û Ecem
Jı bo Cemali, bo Nûri Seid
Qehreman Ereb qet nabi ebid
Ne Ereb ne Kurd, tev xelkê İraq
Wan naxapênın peyman û tıfaq
Wa ye lı hawır dest avêtın dar
Ewê bışkênın serê koledar

Çıqas wah bıgrın çıqas bıkujın
Waşinton, London jı ber dıhejın
Qehremanê Kurd, gernasê İran
Jı bo koledar xwe nakın qurban
Çıqas leç heri mêster Zahıdi
Todeyê İran qet nabi gıdi
Zehmetkêş ketın tev kar û xebat,
Eger em bımrın, her bıji welat...
Xelkê Pakıstan, Benxala mezın
Dili naxwazın hawır dıbezın
Em guh nadın te ne ji lı İsmet
Ew xewna we dit tev derew derket
Tucarı namrın Kurd û Kurdıstan
Bımri peymana Tırk û Pakıstan
Ey serekcemhûr, Ey Celal Bayar
Qada me berdın, mebın koledar
Em tucar nabın dıjmınê Sovit
Ciranê mezın gernas û egit
Şopa tarixê bınêr, bınêr baş
Çerxa wê dıjwar, venagere paş
Çıqas Menderıs heri bıgeri
Dewra Osmani nema vegeri
Qehreman Ereb vane şıyar bûn
Balqan û Ecem lı ber we rabûn
Lı bakurê we bırca azadi,
Heqqê me kurda çawa tu nadi?
Paşam bê guman tu çewt dılizi
Qêrina Nazım qet nabıhizi?
Şerê gernasa lı Hındê Çıni
Çavê xwe dıgri da ko nebini
We di lı Qorê dıjmın çı kırın
Para Kurd û Tırk, kırin Tıroman
jı bo ew nemrın, em kırın qurban
Destê xwe medın ber çerxa tarix
Tev kip û kelem, tev bızmar û mix
Zınharê zınhar ey Celal Bayar
Destê xwe mede ber çerxa cebbar
Ev çerxa mezın pır xurt û dıjwar
Dıperçıqeni serê koledar
Dışkêni himê helfa Etlesi
Têni meydanê heqqê her kesi
Çı ne peymana Tırk û Pakıstan

Emrika û Tırk, yan Tırk û Yûnan
Herkes dızani tê de nin e kar
Kara çend peya, duvê koledar
Em şer naxwazın, em tev de ınsan
Pısmam û mırov heval û ciran
Her kes heqqê xwe bıxun wek bıra
Çı ye rûmeta peyman û pera
Ev dinya pır xweş besi me ye bes
Serbılınd bıjin tê de hemi kes
Dıl şad û rûgeş dotmam û pısmam
Bere bımri ceng, her bıji selam.